

1 / 2021

RAPPORT

Studiebarometeret 2020 – Hovedtendenser

Studiebarometeret 2020|

2021

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker årlig rundt 900 sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Forord

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret og arbeidet med nettportalen www.studiebarometeret.no utføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Undersøkelsen ble gjennomført for åttende gang høsten 2020. Om lag 30 000 studenter svarte på undersøkelsen, noe som utgjør en svarprosent på 44. Undersøkelsen dekker ca. 1 800 studieprogram på så godt som alle norske universiteter og høyskoler.

Studiebarometeret.no skal gi enkel og brukervennlig informasjon om opplevd studiekvalitet på studieprogrammer som tilbys av norske høyere utdanningsinstitusjoner. Informasjonen skal bidra til å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi informasjon om studenters syn på studiekvalitet. Resultatene fra undersøkelsen er nyttige for studiesøkere, studenter, tilsatte ved høyskoler eller universiteter og andre med interesse for høyere utdanning. Oppdaterte resultater publiseres i februar hvert år. NOKUT formidler også rapporter og anonymiserte rådata direkte til universitetene og høyskolene. Universitetene og høyskolene gir også et viktig bidrag til Studiebarometeret ved å motivere studentene til å besvare spørreskjemaet samt ved å gi innspill til utviklingen av spørreskjemaet.

2020 var et svært spesielt år. Store deler av studieåret var sterkt påvirket av den pågående koronapandemien. Dette påvirket både de ansatte og studentene. For studentenes del ble studiehverdagen helt annerledes enn tidligere. Undervisning og andre aktiviteter ble digitalisert, og flere aktiviteter ble også avlyst. I Studiebarometeret 2020 ble en betydelig del av spørreskjemaet satt av til spørsmål som handler konkret om koronasituasjonen. Disse spørsmålene ble utviklet av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) i samarbeid med NOKUT. Spørsmålene vil inngå i NIFUs samlede undersøkelse om koronapandemiens konsekvenser, som fremlegges i mars 2021.

I denne rapporten presenteres resultatene for både de faste spørsmålene i Studiebarometeret og for spørsmålene om koronasituasjonen.

Sammendrag

Studiebarometeret ble gjennomført for åttende gang høsten 2020, og ca. 30 000 studenter besvarte spørreskjemaet. Undersøkelsen dekker så godt som alle norske universiteter og høyskoler, og totalt inngår rundt 1 800 studieprogrammer.

Koronapandemien og resultatene i Studiebarometeret

Resultatene for 2020 viser i all hovedsak at studentene enten er omtrent like fornøyde eller litt mindre fornøyde, med ulike sider av studiekvaliteten sammenlignet med 2019. Det er kun et mindretall av spørsmålene hvor vi ser store endringer fra 2019 til 2020. Med tanke på hvor store endringer studentene har opplevd gjennom koronapandemien, ville man kanskje forvente større endringer på en del av spørsmålene. En del av forklaringen på at endringene i mange tilfeller er forholdsvis små, kan være at studentene innledningsvis blir bedt om å svare på bakgrunn av opplevelsene sine hittil i studieprogrammet. På tidspunktet for undersøkelsen hadde for eksempel bachelorstudenter opplevd en normalsituasjon i rundt ett og et halvt semester før nedstengningen 12. mars 2020. Studiebarometeret 2020 ble gjennomført i oktober–november 2020. En annen forklaring kan være at studentene tok høyde for at den siste tiden ikke har vært en normalsituasjon, og at tiltakene har medført utfordringer også for institusjonen og de ansatte tilknyttet studieprogrammet. Med andre ord kan det tenkes at studentene har svart på hvor fornøyde de er med ulike sider av studieprogrammet sitt gitt de forutsetningene som koronatiltakene har medført.

Årets undersøkelse inneholdt også mange spørsmål som handlet spesifikt om nedstengningen 12. mars og situasjonen i etterkant. Flere av disse spørsmålene er ganske spesifikke, og i mange tilfeller ble studentene bedt om å sammenligne med en normalsituasjon, altså før koronapandemien og de ulike tiltakene. På disse spørsmålene ser vi at studentene i flere tilfeller svarer mer kritisk, eller negativt, sammenlignet med de faste spørsmålene i Studiebarometeret.

Norske studenter er fortsatt fornøyde med studieprogrammet de går på

På tross av at koronapandemien medførte betydelige endringer i 2020, viser resultatene at norske studenter overordnet sett er fornøyde med studieprogrammet de går på. Sammenlignet med forrige runde av Studiebarometeret i 2019 er det en nedgang i 2020, men denne nedgangen er forholdsvis liten.

Undervisning

På spørsmål om ulike sider av kvaliteten på undervisningen viser resultatene fra den faste delen av spørreskjemaet at studentene jevnt over er fornøyde med kvaliteten på den undervisningen som tilbys. For eksempel er om lag 60 prosent enige i at de faglig ansatte formidler lærestoffet på en forståelig måte, og at de faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende. Samtidig ser vi fra de koronaspesifikke spørsmålene at kun 40 prosent mener at det ble laget gode opplegg for nettbasert undervisning, og rundt 70 prosent erfarte at undervisningstilbudet enten ble noe (45 prosent) eller betydelig (29 prosent) redusert etter 12. mars. 72 prosent var også enige i påstanden «jeg ville ha lært mer hvis jeg kunne ha vært fysisk til stede på lærestedet».

I tillegg til spørsmålet om hvorvidt undervisningstilbudet ble redusert, fikk studentene også konkrete spørsmål om hvorvidt ulike læringsaktiviteter ble avlyst. Her viser resultatene i hovedsak at forelesninger og seminar, laboratorieøvelser, praksis, feltarbeid/datainnsamling og utenlandsopphold *ikke* ble avlyst. Over halvparten av studentene oppgir at slike aktiviteter enten ikke ble avlyst eller kun ble avlyst en gang. Det er likevel et betydelig mindretall blant studentene som opplevde at alle slike aktiviteter ble avlyst.

Nettbasert undervisning og deltakelse

Studentene ble spurt om de selv opplevde noen hindringer for å delta i den nettbaserte undervisningen. Henholdsvis 28 prosent og 9 prosent oppga at plassmangel hjemme i noen grad eller i stor grad var en hindring for å delta i den nettbaserte undervisningen.

Studentene ble også spurt om de hadde tilgang på et egnet sted for å jobbe med studiene da campus stengte. Her svarte 42 prosent av studentene «Ja», altså at de hadde tilgang på egnet sted. 39 prosent svarte «Ja, men ikke godt egnet» og 19 prosent «Nei». Tilgang på et egnet sted for å jobbe med studiene har altså vært en utfordring for mange.

Tilbakemelding og veiledning

Tilbakemelding og veiledning har i flere år vært blant de områdene i Studiebarometeret hvor studentene er minst fornøyde. Det gjelder også i 2020. For eksempel er det 30 prosent av studentene som ikke er tilfredse med antall tilbakemeldinger de får fra faglig ansatte på arbeidet sitt. Fra de koronaspesifikke spørsmålene ser vi at kun 35 prosent er enige i at veiledning over nett fungerte som et godt alternativ til vanlig veiledning.

Digitale verktøy

Blant de faste spørsmålene i Studiebarometeret inngår et spørsmålsbatteri om bruk av digitale verktøy. Her viser resultatene at litt over halvparten av studentene oppgir at bruken av digital læringsplattform fungerer godt, mens rundt 20 prosent mener at dette ikke fungerer godt nok. På dette spørsmålet var studentene mer kritiske sammenlignet med 2019. Det kan altså se ut til at økt bruk av digital undervisning har gjort studentene mindre fornøyde med den digitale læringsplattformen.

Tid brukt på studier og betalt arbeid

I den faste delen av Studiebarometeret får studentene spørsmål om hvor mange timer de i gjennomsnitt bruker per uke på organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Resultatene for 2020 viser at total faglig tidsbruk er omtrent uendret (det er likevel en svak nedgang). Vi ser en markant nedgang i tiden brukt på organiserte læringsaktiviteter. Dette må ses i sammenheng med at mange studenter oppgir at undervisningstilbudet ble redusert. Samtidig ser vi at tiden studentene oppgir å bruke på egenstudier økte i 2020. I sum er det altså slik at den økte tiden brukt på egenstudier er svært nære å veie opp for den reduserte tiden brukt på organiserte læringsaktiviteter.

Tiden studentene oppgir å bruke på betalt arbeid er omtrent uendret fra 2019 til 2020 når vi ser på gjennomsnittlig antall timer per uke. Dette er noe overraskende med tanke på den effekten koronapandemien har hatt på arbeidsmarkedet. I den koronaspesifikke delen av

spørreskjemaet ble studentene spurt om de etter 12. mars brukte mindre tid, like mye tid eller mer tid på betalt arbeid. 40 prosent oppgir at de brukte mindre tid på betalt arbeid, 41 prosent oppgir at de brukte like mye tid og 20 prosent oppgir at de brukte mer tid.

Psykososiale forhold

Helt siden 2013 har Studiebarometeret inneholdt et spørsmål om hvor tilfredse studentene er med det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet. Resultatene for 2020 viser at ca. 60 prosent oppgir at de er fornøyde med det sosiale miljøet mellom studentene, mens ca. 20 prosent ikke er fornøyde. I utgangspunktet virker dette som et forholdsvis godt resultat, men det er en merkbar nedgang sammenlignet med 2019, hvor 68 prosent oppga å være fornøyde med det sosiale miljøet mellom studentene og 13 prosent oppga at de ikke var fornøyde. I den koronaspesifikke delen av spørreskjemaet var det flere spørsmål om psykososiale forhold. Her ser vi også den samme tendensen, nemlig at koronapandemien har hatt en negativ effekt på det sosiale miljøet. Om lag halvparten av studentene oppgir at de har følt seg mer ensomme etter 12. mars. Et stort flertall på 77 prosent er enige i at de savner det sosiale studiemiljøet de hadde før 12. mars.

Innhold

1 Om Studiebarometeret.....	9
1.1 Indeksene i Studiebarometeret	10
1.2 Utdanningstyper	10
2 Studiebarometeret 2020: Faste spørsmål	11
2.1 Overordnet tilfredshet	11
2.2 Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	15
2.3 Undervisning	15
2.4 Tilbakemelding og veiledning.....	17
2.5 Læringsmiljø.....	20
2.6 Organisering.....	22
2.7 Vurderingsformer.....	24
2.8 Medvirkning	26
2.9 Inspirasjon	28
2.10 Læringsutbytte	29
2.11 Eget engasjement.....	32
2.12 Forventninger.....	33
2.13 Bruk av digitale verktøy.....	35
2.14 Tilknypning til arbeidslivet	37
2.15 Praksis	41
2.16 Tidsbruk.....	44
3 Koronapandemien og tiden etter 12. mars: Faktaspørsmål..	48
3.1 Studentenes hjemmesituasjon	48
3.2 Nettbasert undervisning før 1. mars 2020 – og situasjonen høsten 2020....	51
3.3 Hindringer for å delta på nettbasert undervisning	55
3.4 Ble undervisningstilbudet redusert etter 12. mars?	56
3.5 Opplevelse av faglig utbytte etter 12. mars.....	66
3.6 Forsinkelse i studiene?	68
4 Tiden etter 12. mars: Erfaringer med undervisning, eksamen og psykososiale forhold	71
4.1 Undervisning	71
4.2 Egen deltakelse i undervisningen.....	77
4.3 Hvordan ble eksamen påvirket av korona?.....	84

4.4 Psykososiale forhold.....	86
4.5 Holdning til nettbasert undervisning	93
Vedlegg 1 Fordeling på utdanningstyper	99
Vedlegg 2 Indeksverdier etter utdanningstype.....	100
Vedlegg 3 Tidsbruk blant studenter på heltidsprogrammer	102
Vedlegg 4 Overordnet tilfredshet etter utdanningstype	104

1 Om Studiebarometeret

NOKUT gjennomfører Studiebarometeret på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Den åttende runden av Studiebarometeret ble gjennomført høsten 2020. En lenke til spørreskjemaet ble sendt til ca. 69 500 studenter. Målgruppen for Studiebarometeret er andreårsstudenter på bachelor- og masterprogrammer samt andre- og femteårsstudenter på integrerte mastergradsutdanninger med en varighet på fem eller seks år¹. Totalt inngår ca. 1 800 studieprogrammer fordelt på 41 institusjoner. Så og si samtlige universiteter og høyskoler deltar i undersøkelsen. I 2020 besvarte 30 289 studenter Studiebarometeret, noe som tilsvarer 44 prosent av de som ble invitert til å delta. Detaljer om gjennomføringen av spørreundersøkelsen beskrives i en egen dokumentasjonsrapport. Resultatene for hvert studieprogram² publiseres på www.studiebarometeret.no i februar 2020.

Det samme skjemaet sendes til alle studenter, uavhengig av type studieprogram. Spørreskjemaet består både av spørsmål og påstander. I denne rapporten bruker vi primært begrepet spørsmål for å referere til begge. Spørreskjemaet handler primært om studentenes opplevelse av studiekvaliteten på studieprogrammet sitt. Spørreskjemaet er organisert etter tema, og de fleste spørsmålene inngår i et spørsmålsbatteri. Vi spør blant annet om synspunkter på studie- og læringsmiljø, undervisning, tilbakemelding og veiledning, læringsutbytte og tilknytning til arbeidslivet. I tillegg dekker vi temaene engasjement og involvering ved at studentene får en del spørsmål om medvirkning, motivasjon, studieinnsats og forventninger.

Spørsmålene besvares ved hjelp av en fem-delt skala (fra «Ikke tilfreds» til «Svært tilfreds», fra «Ikke enig» til «Helt enig» eller fra «I liten grad» til «I stor grad»), i tillegg til en «Vet ikke»-kategori. Det er noen få unntak, for eksempel spørsmålene om studieinnsats, der et timetall skrives inn. I tillegg er det noen ja/nei-spørsmål.

I Studiebarometeret 2020 ble en betydelig del av spørreskjemaet brukt til å inkludere spørsmål som handlet spesifikt om koronapandemien og tiden etter nedstengningen 12. mars. Spørsmålene gjaldt primært situasjonen i vårsemesteret 2020. Disse spørsmålene ble utviklet av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) i samarbeid med NOKUT. Spørsmålene skal inngå i NIFUs samlede undersøkelse om koronapandemiens konsekvenser, som fremlegges i mars 2021. Av hensyn til den totale lengden på spørreskjemaet valgte vi å fjerne noen av de faste spørsmålene i Studiebarometeret.

Hensikten med denne rapporten er å gi en deskriptiv oversikt over resultatene fra Studiebarometeret 2020 på et nasjonalt nivå. Rapporten inneholder sammenligninger med tidligere år, og i flere tilfeller brytes resultatene ned på ulike grupper, i hovedsak institusjoner og utdanningstyper. Nærmere analyser av koronasituasjonens konsekvenser for studentene vil bli gitt i NIFUs rapport.

---

¹ Dette inkluderer 5- og 6-årige profesjonsutdanninger som grunnskolelærer, lektor, sivilingeniør, medisin, odontologi med flere.

² Nettportalen viser bare svardata på studieprogram som tilfredsstillers terskelverdiene våre for svarprosent og antall svarende, som er satt ut fra krav til både robusthet og anonymitet. Mer detaljer finnes under fanen *Terskelverdier og sammenslåing av resultater* på <http://studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

1.1 Indeksene i Studiebarometeret

Spørreskjemaet i Studiebarometeret består i hovedsak av tematisk grupperte spørsmål (spørsmålsbatterier) som er ment å dekke ulike sider av et tema. I de fleste tilfeller brukes disse spørsmålsbatteriene til å konstruere en indeks. Hensikten med dette er å få et bedre mål på studentenes oppfattelse av kvaliteten i studieprogrammene når det gjelder for eksempel undervisning, tilbakemelding og veiledning, tilknytning til arbeidslivet, praksis og så videre.

I hvert tilfelle gjør vi en evaluering av hvorvidt spørsmålene egner seg til å konstruere en indeks. Det første trinnet i denne evalueringen består av en kvalitativ vurdering av hvorvidt spørsmålene er relevante og dekkende for det overordnede temaet. Det andre trinnet består av kvantitative analyser. Her undersøker vi om spørsmålene henger godt nok sammen (korrelasjon), om spørsmålene har en høy nok indre konsistens (Cronbach's Alpha) og hvorvidt alle spørsmålene er relatert til den samme underliggende dimensjonen (faktoranalyse).

1.2 Utdanningstyper

NOKUT har utviklet en egen kategorisering av studieprogrammer som vi kaller for utdanningstyper. Hensikten med denne kategoriseringen er å gruppere lignende studieprogram sammen når resultatene fra Studiebarometeret presenteres deskriptivt. Kategoriene er også egnet til ulike analyseformål. Utdanningstypene ligner på kategorien «faggrupper» i Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS), men er tilpasset de programmene/fagene som inngår i Studiebarometeret.

Utdanningstyper har vært i bruk siden oppstarten av Studiebarometeret. De som har lest tidligere rapporter eller brukt data fra Studiebarometeret vil kjenne igjen begrepet. For Studiebarometeret 2020 har vi gjort flere endringer av utdanningstypene og hvordan enkelte studieprogram er plassert. Målet med disse endringene har vært å gjøre utdanningstypene mer intuitive og brukervennlige. Flere nye kategorier er innført, først og fremst for at det i større grad skal finnes egne kategorier for ulike fagområder, men også for å unngå at noen kategorier blir for store eller for små. I sum innebærer endringene at utdanningstypene våre ligner noe mer på kategorien «faggrupper» fra NUS. Det har også vært et mål at inndelingen i utdanningstyper skal tilføre dataene en mulighet for inndeling i grupper som ikke allerede eksisterer via andre variabler. Som et eksempel på dette er ikke lenger «politi» en egen utdanningstype. Resultatene for denne utdanningen kan man finne ved å se på resultater på institusjonsnivå, ettersom politiutdanning kun tilbys ved Politihøgskolen.

Vedlegg 1 viser fordeling etter utdanningstypene.

2 Studiebarometeret 2020: Faste spørsmål

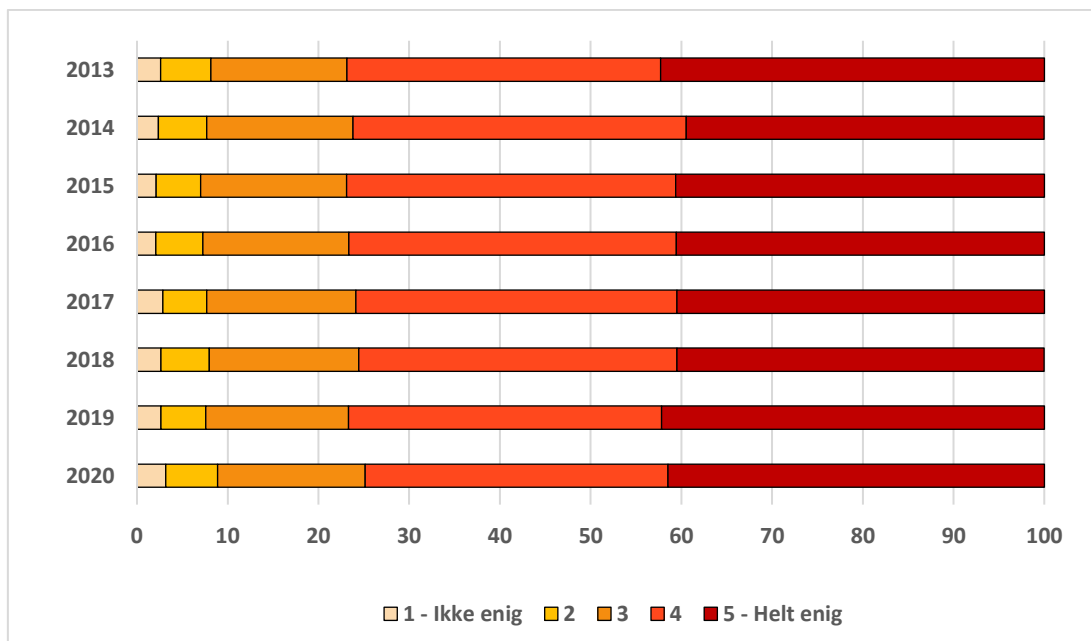
I denne delen av rapporten presenterer vi resultatene for de faste spørsmålene i Studiebarometeret. Dette er de spørsmålene og temaene som er faste innslag i undersøkelsen og som gjentas hvert år. Senere i rapporten presenterer vi resultatene for de koronaspesifikke spørsmålene som var inkludert i 2020. Noen av de faste spørsmålene ble tatt ut av spørreskjemaet i 2020 av hensyn til den totale lengden på spørreskjemaet. Slike endringer er det redegjort for i hvert enkelt underkapittel.

2.1 Overordnet tilfredshet

Spørsmålet om overordnet tilfredshet er obligatorisk å svare på og studentene angir grad av enighet på en femdelst skala som går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig». Spørsmålet som stilles er «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». Det er mulig å svare «Vet ikke» på dette spørsmålet. Under én prosent av studentene svarte «Vet ikke».

Spørsmålet om studentenes overordnede tilfredshet med studieprogrammet er vanligvis plassert midtveis eller lenger ut i spørreskjemaet. I 2020 kom dette spørsmålet tidligere. I hovedsak skyldes det at store deler av skjemaet handlet spesifikt om koronasituasjonen, og disse spørsmålene var lagt til den siste halvdel av spørreskjemaet. Før studentene fikk spørsmålet om overordnet tilfredshet med studieprogrammet, hadde de allerede fått spørsmål om undervisning, tilbakemelding og veiledning, faglig og sosialt miljø, organisering, vurderingsformer, medvirkning, inspirasjon, læringsutbytte, eget engasjement, undervisernes forventninger og bruk av digitale verktøy.

Figur 2.1 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret 2013-2020. Prosent.

Figur 2.1 viser at en noe høyere andel enn tidligere svarte 1 eller 2 på dette spørsmålet. Andelen som ikke er tilfreds med studieprogrammet sitt er dermed noe høyere i 2020 sammenlignet med de siste årene. Forskjellen er imidlertid liten. Se første del av oppsummeringen innledningsvis i rapporten for noen refleksjoner rundt endringene fra 2019 til 2020, både når det gjelder dette og andre spørsmål i den faste delen av undersøkelsen.

Tabell 2.1 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret 2013-2020. Gjennomsnitt.

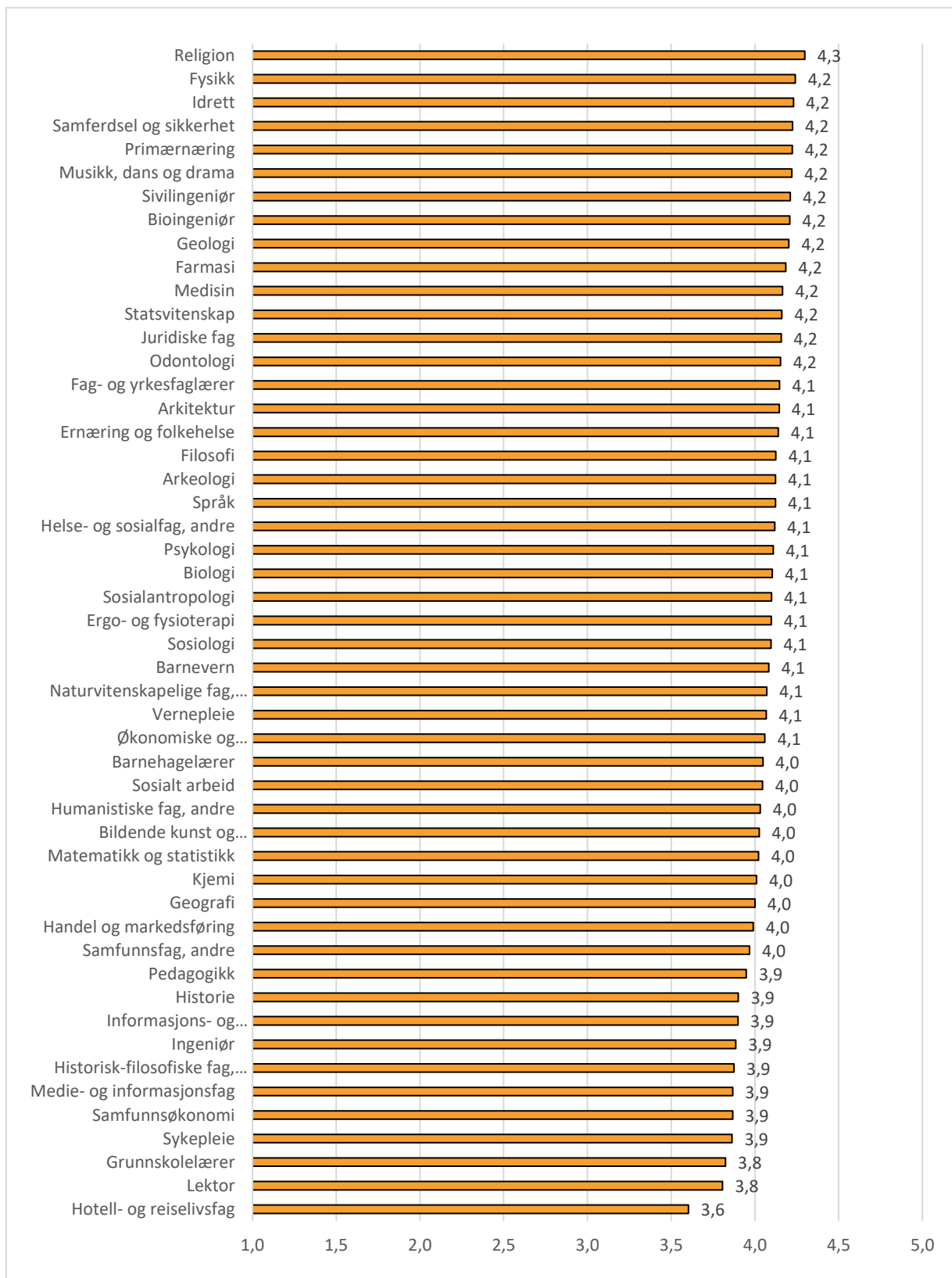
I hvilken grad er du enig i følgende påstand:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,0

Endringen i 2020 vises også når vi ser på gjennomsnittet på dette spørsmålet, (se tabell 2.1). Gjennomsnittet har ligget stabilt og høyt på 4,1 hvert år, men er 4,0 i 2020. Dette er en liten endring, men det er likevel en interessant utvikling. De høye tallene indikerer at de aller fleste studentene overordnet sett er godt fornøyd med studieprogrammet sitt, men endringen i 2020 indikerer at koronasituasjonen nok har påvirket studietilværelsen for en viss andel av studentene. Spørsmålet er formulert veldig generelt, og studentene kan legge vekt på mange ulike faktorer når de svarer. Det er sannsynlig at svarene her også påvirkes av ikke-faglige forhold. Ellers i denne rapporten vises flere eksempler på mer konkrete spørsmål hvor endringen fra 2019 til 2020 er større.

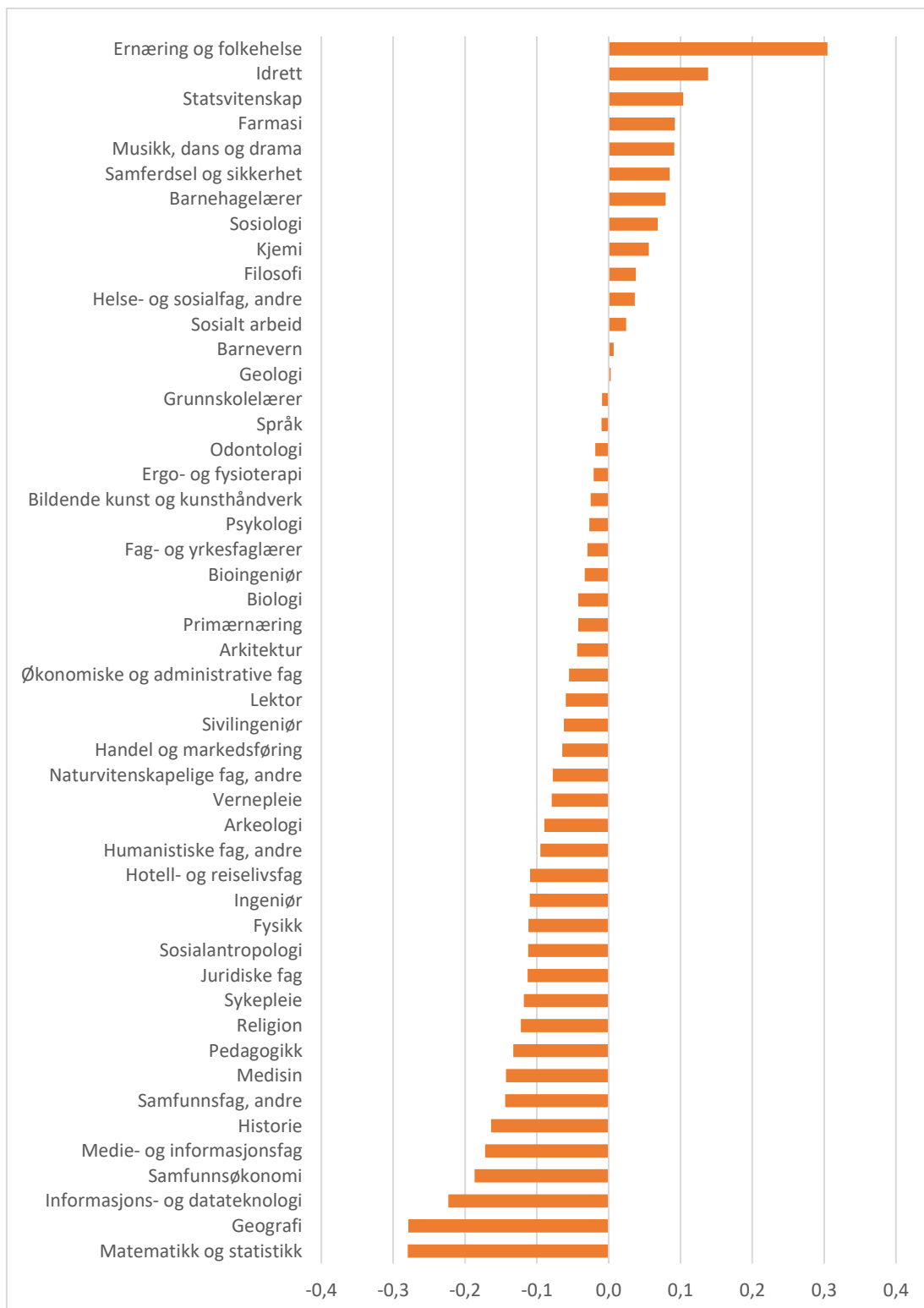
Figur 2.2 viser gjennomsnittet på dette spørsmålet for de ulike utdanningstypene. Differansen mellom de høyeste og de laveste verdiene er mindre her enn for mange andre av spørsmålene i Studiebarometeret. Videre er gjennomsnittet ganske nære fire, som er en høy verdi, for de aller fleste utdanningstypene. De aller fleste studenter i Norge er altså fornøyd med studieprogrammet sitt overordnet sett, både på et nasjonalt nivå og innenfor ulike utdanningstyper.

Figur 2.3 viser at det har vært en positiv endring fra 2019 til 2020 innenfor noen utdanningstyper. For flertallet av utdanningstypene har det imidlertid vært en nedgang. Nedgangen er størst for geografi og matematikk og statistikk, mens for de fleste utdanningstypene ligger endringen mellom 0 til -0,2.

Figur 2.2 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret 2020 fordelt på utdanningstyper. Gjennomsnitt.

Figur 2.3 Overordnet tilfredshet i Studiebarometeret. Endring fra 2019 til 2020. Gjennomsnitt.

2.2 Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på

Sammen med spørsmålet om overordnet tilfredshet får studentene også et spørsmål om hvorvidt de går på det studieprogrammet de helst vil gå på. Også her kan studentene svare fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig». Hele 88 prosent (ikke inkludert de som svarte «Vet ikke») svarte 4 eller 5 på dette spørsmålet. Kun 2,6 prosent svarte «Vet ikke». Tabell 2.2 viser at gjennomsnittet i 2020 er 4,5. Det er det samme som i 2019 og høyere enn det var i perioden 2016 til 2018. Den svært høye scoren på dette spørsmålet indikerer at de aller fleste studentene er veldig godt fornøyd med valget av utdanning, selv om de kan være mer misfornøyd med enkelte sider ved studieprogrammet sitt.

Tabell 2.2 "Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på". 2013–2020. Gjennomsnitt.

I hvilken grad er du enig i følgende påstand:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	4,5	4,4	4,5	4,4	4,4	4,4	4,5	4,5

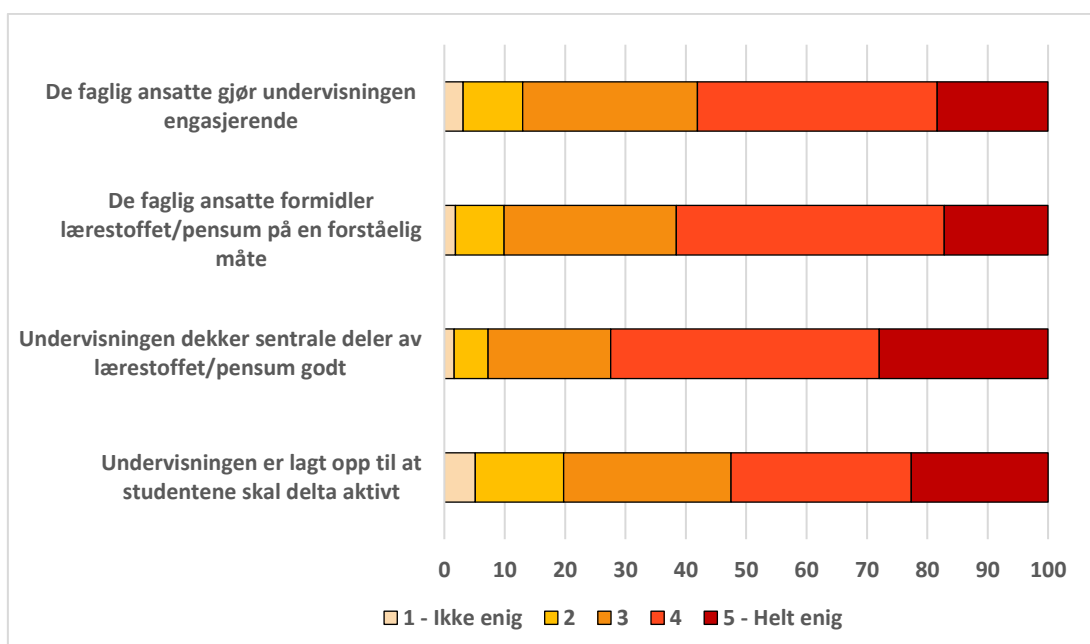
2.3 Undervisning

Spørsmålene om undervisning ble endret i 2018, og tidsserien for dette spørsmålsbatteriet begynner derfor i 2018. Det innledende spørsmålet i dette batteriet var «Hvor enig er du i følgende påstander?». De fire påstandene studentene kunne ta stilling til var:

- De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende
- De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte
- Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt
- Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt

Svarkategoriene går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» er lav i dette spørsmålsbatteriet og varierer fra 0,3 prosent til 1,5 prosent.

Figur 2.4 Svarfordeling på spørsmålene om undervisning i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Andelen som svarer positivt på disse påstandene, altså de som svarer 4 eller 5, er gjennomgående relativt høy og over 50 prosent (se figur 2.4). Litt over 70 prosent oppgir 4 eller 5 på spørsmålet om undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet på en god måte. Andelen som svarer 1 og 2 er gjennomgående lav i dette spørsmålsbatteriet. Den høyeste andelen som svarer 1 eller 2, finner vi på spørsmålet om undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt.

Tabell 2.3 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om undervisning i Studiebarometeret 2018–2020.

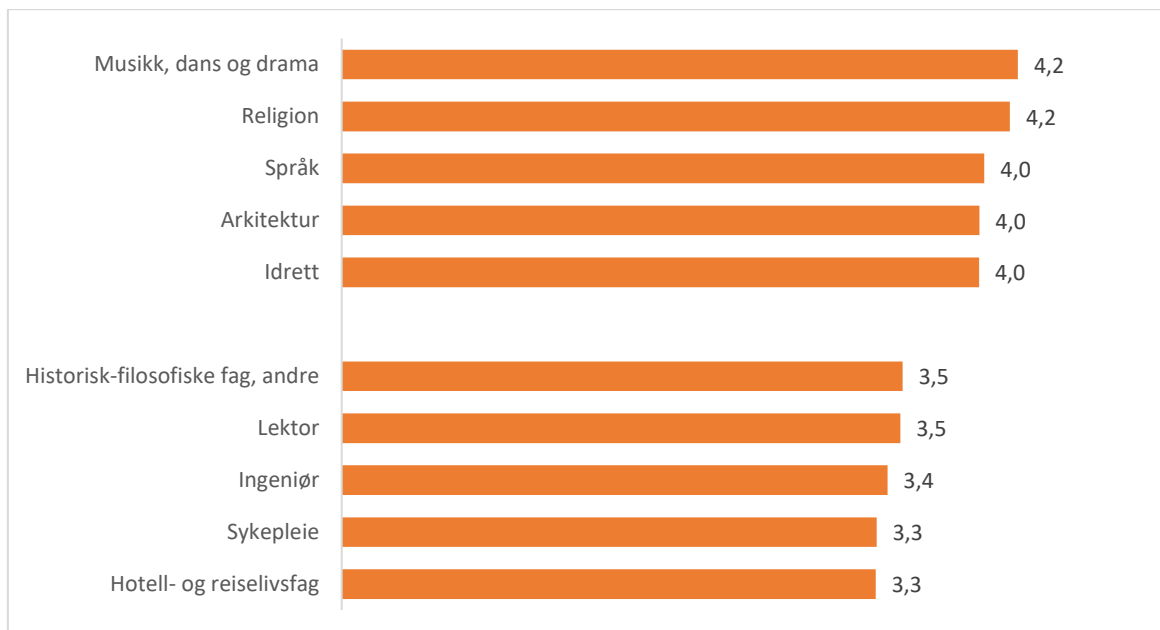
Hvor enig er du i følgende påstander:	2018	2019	2020
De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende	3,6	3,6	3,6
De faglig ansatte formidler lærestoffet/pensum på en forståelig måte	3,7	3,7	3,7
Undervisningen dekker sentrale deler av lærestoffet/pensum godt	3,9	3,9	3,9
Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt	3,5	3,5	3,5
Indeksverdi – Undervisning	3,7	3,7	3,7

Tabell 2.3 viser gjennomsnittsverdien for de fire spørsmålene og indeksen for hele batteriet for årene 2018, 2019 og 2020. I denne perioden har resultatene vært stabile.

Figur 2.5 viser gjennomsnittet for indeksverdien for de fem utdanningstypene med høyest og lavest resultat.

Figur 2.5 De fem utdanningstypene med høyest og lavest verdi på indeksen for undervisning i Studiebarometeret 2020. Gjennomsnitt.

De utdanningstypene som skårer lavest, har et gjennomsnitt fra 3,3 til 3,5. Det er en god del lavere sammenlignet med de utdanningstypene som har de fleste fornøyde studentene. Når gjennomsnittstallet er rundt 3,3 til 3,5, betyr det som oftest at en betydelig andel av studentene har svart 1 eller 2 på spørsmålene.

2.4 Tilbakemelding og veiledning

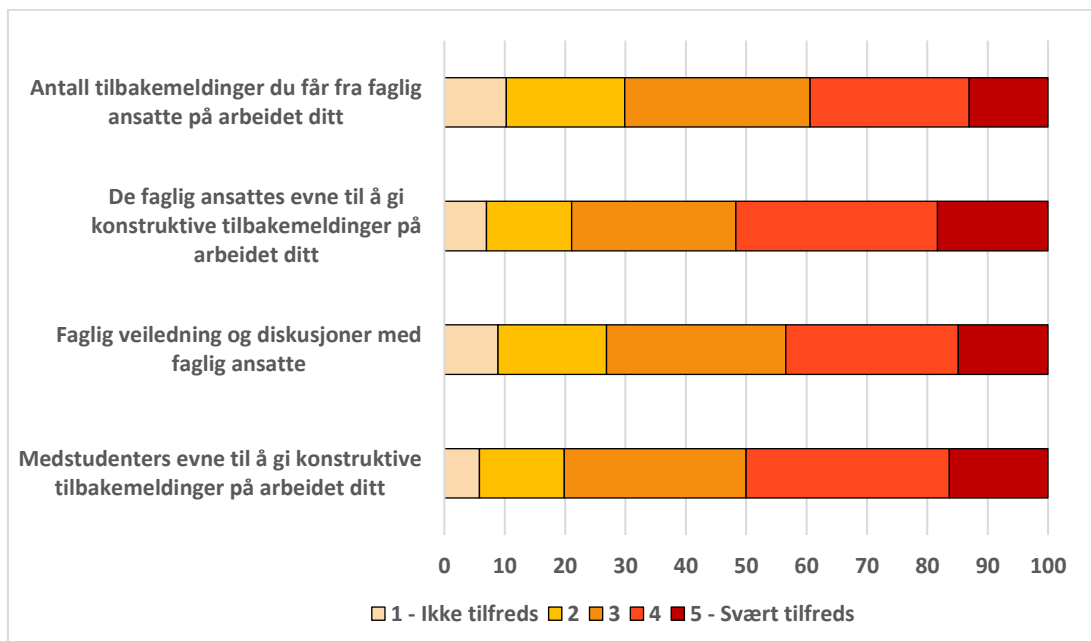
Dette batteriet ble noe justert i 2018 da det ble skilt ut som et eget batteri. Tidligere år var spørsmål om undervisning, tilbakemelding og veiledning i samme batteri. Noen spørsmål var også nye i 2018.

Studentene fikk fire spørsmål med den innledende teksten «Hvor tilfreds er du med følgende?»:

- Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt
- De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt
- Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte

Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant» var på henholdsvis 4,4 og 4,5 prosent for de to første spørsmålene. På spørsmålet om faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte var det 6,8 prosent som svarte «Vet ikke / ikke relevant», mens det var 11 prosent som svarte dette på det siste spørsmålet om medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger. Den høye andelen «Vet ikke» på dette siste spørsmålet kan trolig forklares ved at en del studenter ikke har opplevd denne typen tilbakemeldinger. Svarfordelingen er vist i figur 2.6.

Figur 2.6 Svarfordeling på spørsmålene om tilbakemelding og veiledning i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Om lag 40 til 50 prosent svarer 4 eller 5 på disse spørsmålene, mens andelen som svarer 1 eller 2 varierer fra rundt 20 til 30 prosent. Den høyeste andelen som svarer 1 eller 2, finner vi på spørsmålet om hvor tilfredse studentene er med antall tilbakemeldinger de får fra faglig ansatte. Sammenlignet med mange av de andre spørsmålene i Studiebarometeret er det relativt mange som svarer 1 eller 2 på disse spørsmålene og forholdsvis få som svarer 5. Tilbakemelding og veiledning er altså noe av det studentene er minst fornøyde med blant de temaene som dekkes i undersøkelsen.

Tabell 2.4 viser gjennomsnittet for disse spørsmålene samt historikken de siste årene. Indeksen starter i 2016 ettersom spørsmålene ble endret det året. Spørsmålet om medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger er ikke inkludert i beregningen av indeksverdien. Årsaken til dette er at indeksen da begrenses til å bestå av spørsmål som handler om de faglige ansatte, samt at vi får mer historikk enn vi ellers ville fått.

Tabell 2.4 Gjennomsnittsverdier for spørsmål om tilbakemelding og veiledning i Studiebarometeret 2014–2020.

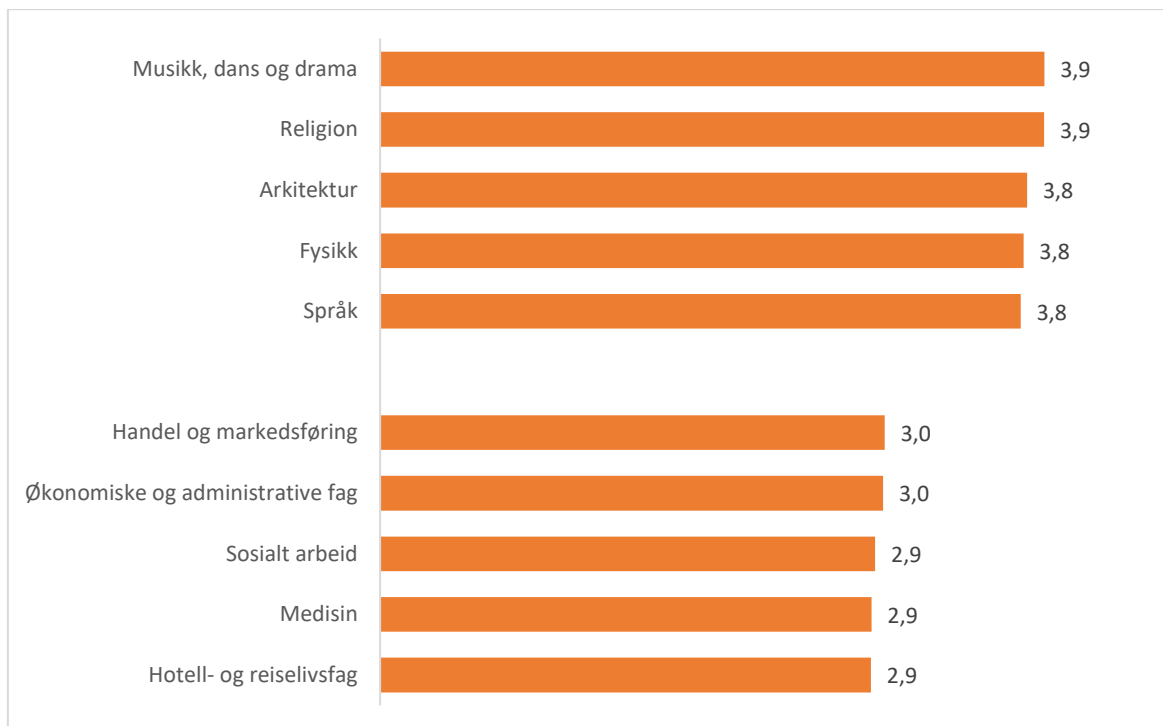
Hvor tilfreds er du med:	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall tilbakemeldinger du får fra faglig ansatte på arbeidet ditt	-	-	3,1	3,2	3,1	3,1	3,1
De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	-	-	-	-	3,5	3,5	3,4
Faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte	-	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2
Indeksverdi – Tilbakemelding og veiledning fra de faglig ansatte	-	-	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3

Resultatene er stabile over tid. Studentene er minst fornøyde når det gjelder antall tilbakemeldinger fra faglig ansatte og faglig veiledning og diskusjon med faglig ansatte. Det eneste spørsmålet hvor vi ser en nedgang i 2020 er spørsmålet om medstudenters evne til å konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet.

Selv om dette spørsmålsbatteriet har relativt lave resultater sammenlignet med mange andre spørsmål i Studiebarometeret, er det likevel positivt at de fleste spørsmålene er stabile i 2020. Senere i rapporten (kapittel 3), der vi viser resultatene for de koronaspesifikke spørsmålene, ser vi at omtrent halvparten av studentene var enige i at veiledning over nett fungerte bra som et alternativ til vanlig veiledning, mens omtrent halvparten var uenig i dette. Nedgangen på spørsmålet om medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet kan tyde på at ulike former for samarbeid mellom studentene har blitt noe dårligere, eller fått noe mindre omfang, sammenlignet med tidligere år.

Figur 2.7 viser gjennomsnittet for indeksverdien for de fem utdanningstypene som skårer høyest og lavest.

Figur 2.7 De fem utdanningstypene med høyeste og lavest verdi på indeksen for tilbakemelding og veiledning i Studiebarometeret 2020. Gjennomsnitt.

De tre utdanningstypene med lavest skåre har et gjennomsnitt på 2,9. I Studiebarometeret-sammenheng er dette svært lave tall. Samtidig er de høyeste gjennomsnittene på utdanningstypenivå på 3,9. Det vanlige for indeksene i Studiebarometeret er at de utdanningstypene som ligger høyest har et snitt på godt over fire.

2.5 Læringsmiljø

Vanligvis inkluderer denne delen av spørreskjemaet både spørsmålene om sosialt og faglig miljø som er vist i figur 2.8 og spørsmål om fysisk læringsmiljø og infrastruktur. Som en konsekvens av koronasituasjonen ble det besluttet å ikke inkludere spørsmålene om fysisk læringsmiljø og infrastruktur i 2020. Studentene fikk dermed tre spørsmål i 2020.

Det innledende spørsmålet var «Hvor tilfreds er du med», etterfulgt av følgende påstander:

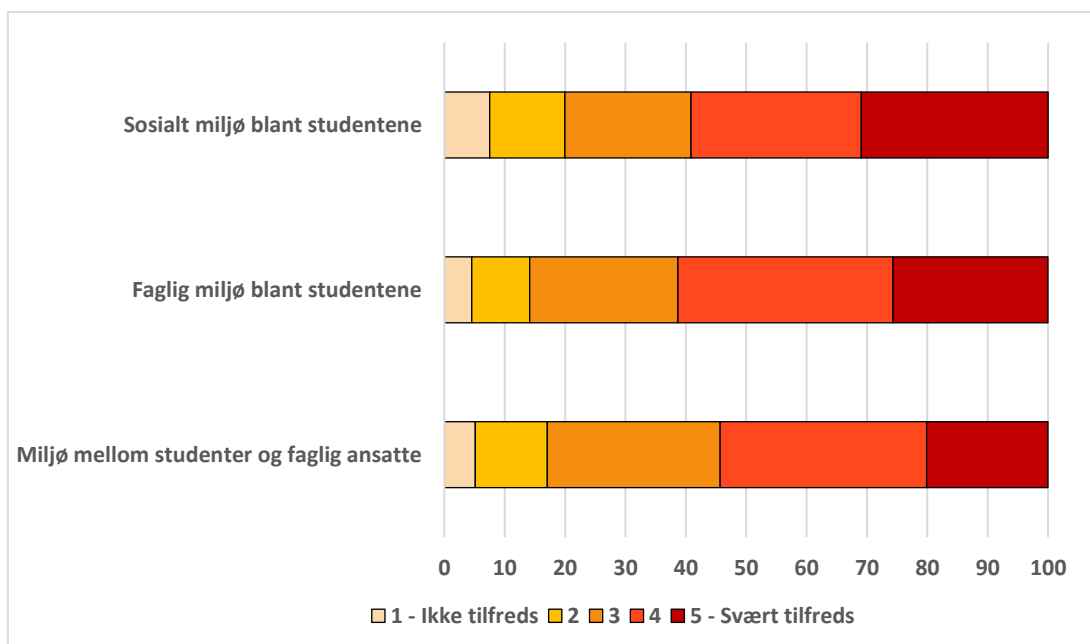
- Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet
- Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet
- Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet

Svarskalaen gikk fra «Ikke tilfreds – 1» til «Svært tilfreds – 5», i tillegg til «Vet ikke».

Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene varierer fra 3,3 prosent til 5 prosent.

Under vises svarfordelingen på disse spørsmålene.

Figur 2.8 Svarfordeling på spørsmålene om faglig og sosialt miljø i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Resultatene viser at noe over halvparten av studentene svarer 4 eller 5 på disse spørsmålene, mens andelen som svarer 1 eller 2 ligger på rundt 15 til 20 prosent. Generelt sett kan man dermed si at de fleste studentene oppgir å være relativt godt fornøyd med både det faglige og sosiale miljøet blant studentene og relativt godt fornøyd med miljøet mellom studentene og de faglig ansatte. I tabell 2.5 vises gjennomsnittsverdier for disse spørsmålene som for indeksen for faglig og sosialt miljø, både for 2020 og tidligere år.

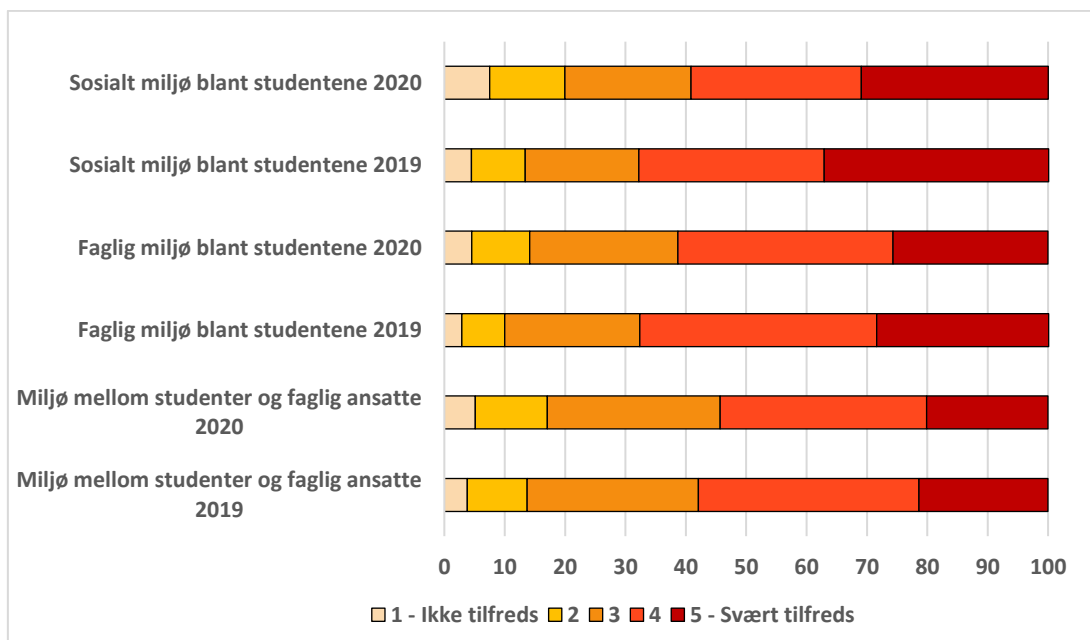
Tabell 2.5 Gjennomsnittsverdier på spørsmål om faglig og sosialt miljø i Studiebarometeret 2013–2020.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet	3,9	3,9	4,0	4,0	3,9	3,9	3,9	3,6
Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,7
Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet	-	-	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5
Indeksverdi – Faglig og sosialt miljø			3,8	3,9	3,8	3,8	3,8	3,6

Indeksen går ned med 0,2 fra 3,8 til 3,6 fra 2019 til 2020. Det enkeltspørsmålet med størst nedgang er spørsmålet om sosialt miljø blant studentene, som går ned fra 3,9 i 2019 til 3,6 i 2020. I Studiebarometeret er dette en ganske betydelig endring fra ett år til et annet, med tanke på at dette er nasjonale resultater som inkluderer et stort antall studenter på tvers av ulike fag og institusjoner. Dette er et tydelig tegn på at koronasituasjonen har hatt en

påvirkning på det sosiale miljøet blant studentene. Figur 2.9 viser svarfordelingen på disse tre spørsmålene i 2019 og 2020.

Figur 2.9 Svarfordeling på spørsmålene om faglig og sosialt miljø i Studiebarometeret 2019 og 2020. Prosent.

2.6 Organisering

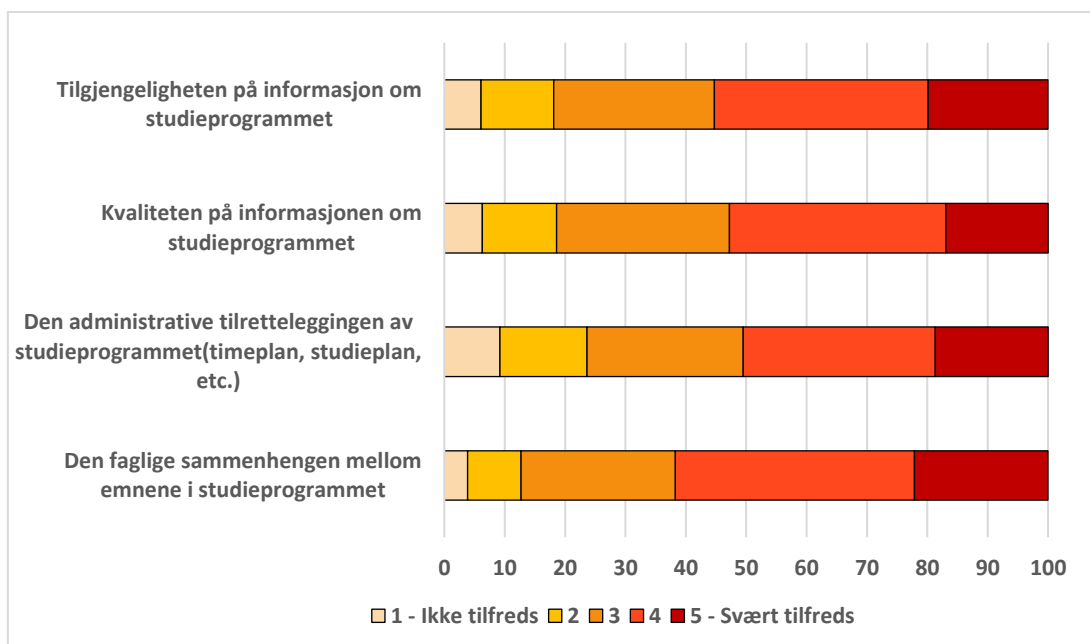
Disse spørsmålene handler om hvordan studentene opplever den administrative og faglige organiseringen av studieprogrammet. Spørsmålene ble endret i 2017. Lignende spørsmål var med også før 2017, men formuleringen er for ulik til at det kan vises tidsserier lenger tilbake enn 2017.

Spørsmålsbatteriet innleder med spørsmålet «Hvor tilfreds er du med?», og deretter tar studentene stilling til følgende fire påstander:

- Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet
- Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet
- Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)
- Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet

Svaralternativene går fra «1 – Ikke tilfreds» til «5 – svært tilfreds». I tillegg kunne man velge «Vet ikke» som et alternativ. Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene er lav og varierer fra 0,6 prosent til 1,8 prosent.

Figur 2.10 Svarfordeling på spørsmålene om organisering i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Svarfordelingen på de fire spørsmålene viser at litt over halvparten av studentene svarer enten 4 eller 5 på disse spørsmålene. Andelen som svarer 1 eller 2, og dermed kan sies å ikke være tilfredse med organiseringen av studieprogrammet, er høyest for spørsmålet om «den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet». Her er det 24 prosent som svarer 1 eller 2. Spørsmålet om «den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet» har den høyeste andelen som svarer 4 eller 5, og den laveste andelen som svarer 1 eller 2.

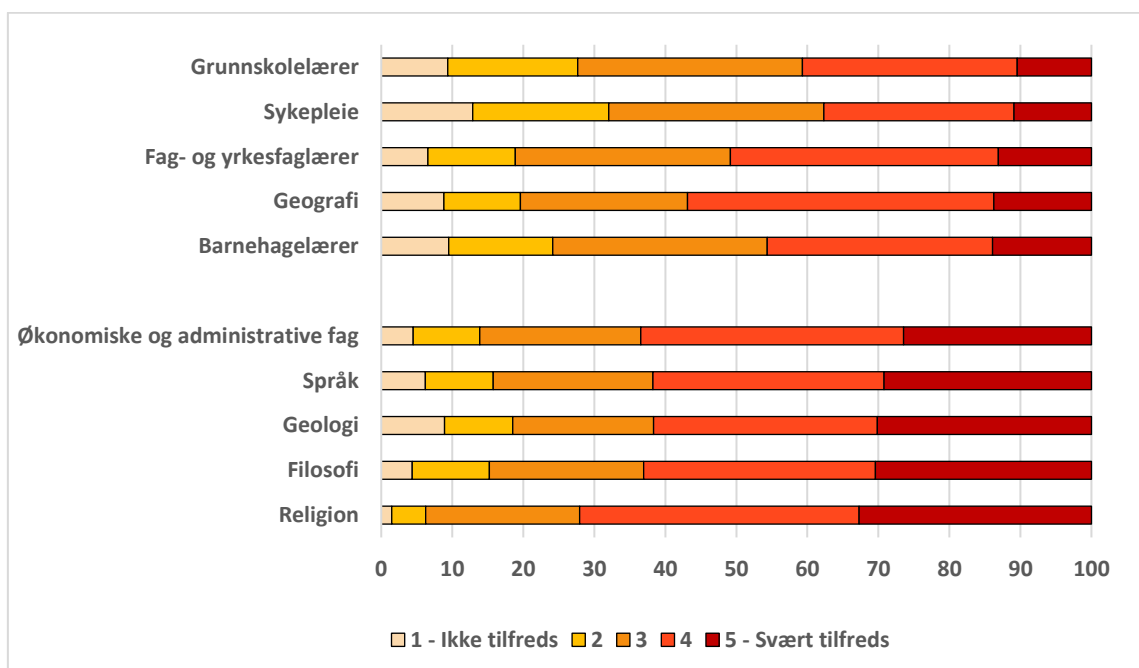
Tabell 2.6 Gjennomsnittverdi for spørsmålene om organisering i Studiebarometeret 2017–2020.

Hvor tilfreds er du med:	2017	2018	2019	2020
Tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet du går på	3,5	3,6	3,6	3,5
Kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet du går på	3,5	3,5	3,5	3,4
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan etc.)	3,5	3,4	3,4	3,4
Den faglige sammenhengen mellom emnene i studieprogrammet	3,7	3,7	3,7	3,7
Indeksverdi – Organisering av studieprogrammet	3,5	3,5	3,6	3,5

I tabell 2.6 vises gjennomsnittsverdier for spørsmålene og for indeksen samt historikk tilbake til 2017. De to første spørsmålene, om tilgjengeligheten og kvaliteten på informasjonen om studieprogrammet, går noe ned sammenlignet med 2019. For de to siste spørsmålene, om administrativ tilrettelegging og den faglige sammenhengen mellom emnene, er det ingen endring fra 2019.

Figur 2.11 viser svarfordelingen på det første spørsmålet om tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet for de fem utdanningstypene med henholdsvis lavest og høyest andel som svarte «5 – svært tilfreds». Blant de fem utdanningstypene med lavest andel som var svært tilfredse finner man flere typiske profesjonsutdanninger. Det kan være en indikasjon på usikkerhet og et ønske om mer informasjon rundt gjennomføring av praksis eller ulike former for praktiske øvelser.

Figur 2.11 Svarfordeling på spørsmålet om tilgjengelighet på informasjon om studieprogrammet, for de fem utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte "5 - svært tilfreds". Prosent.

2.7 Vurderingsformer

Dette spørsmålsbatteriet måler flere sider ved studentenes erfaringer knyttet til eksamen og andre vurderingsformer på studieprogrammet.

Studentene fikk fire spørsmål med den innledende teksten «I hvilken grad mener du at eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt?»:

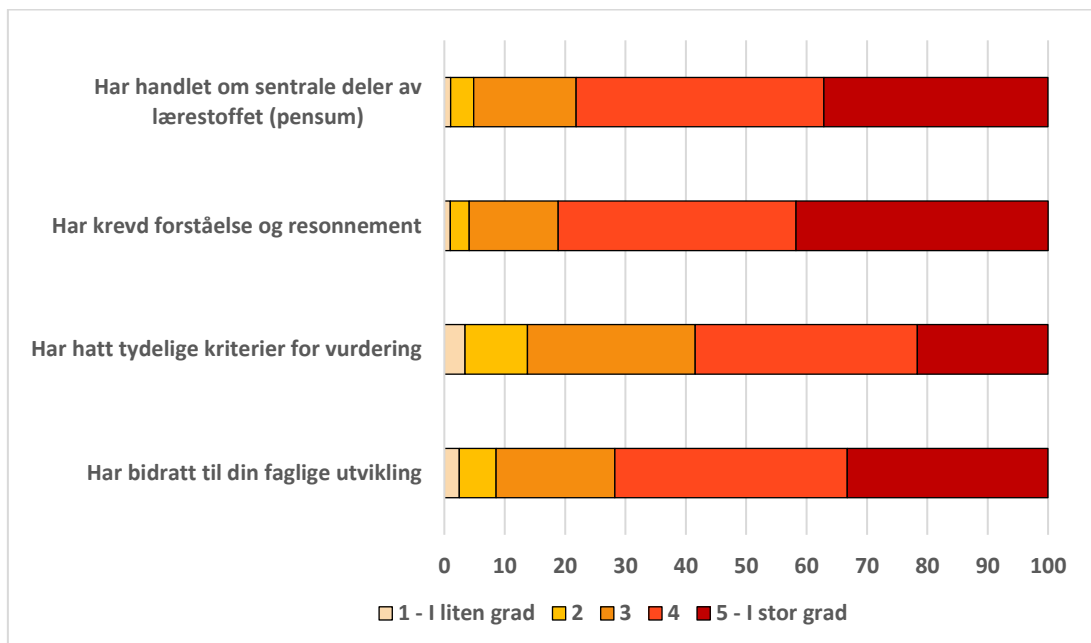
- Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)
- Har krevd forståelse og resonnement
- Har hatt tydelige kriterier for vurdering
- Har bidratt til din faglige utvikling

Til og med 2019 bestod dette batteriet av fem spørsmål. I 2020 er spørsmålet «Har gjort det mulig å bruke det du har lært i studiene dine» fjernet ettersom det overlappet for mye med særlig det første spørsmålet.

Svarkategoriene går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» er lav og varierer fra 0,9 prosent til 1,8 prosent på disse spørsmålene.

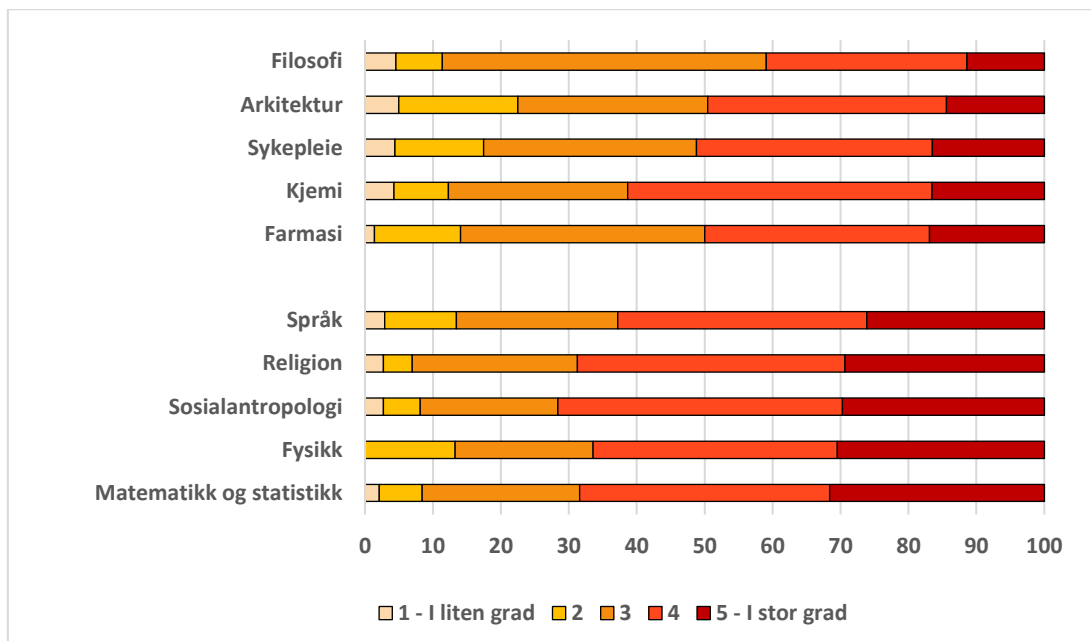
Figur 2.12 Svarfordeling på spørsmålene om eksamen og vurderingsformer i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Jevnt over svarer et stort flertall av studentene veldig positivt på disse spørsmålene (se figur 2.12). Sammenlignet med de andre spørsmålene i dette batteriet er studentene minst fornøyde når det gjelder tydelige kriterier for vurdering, men selv her svarer om lag 60 prosent av studentene 4 eller 5, og kun 14 prosent svarer 1 eller 2.

Figur 2.13 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis lavest og høyest andel som svarer 5 (i stor grad) på spørsmålet om i hvilken grad eksamener og andre vurderingsformer har hatt tydelige kriterier for vurdering.

Figur 2.13 De fem utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte "5 - i stor grad" på spørsmålet om i hvilken grad eksamener og andre vurderingsformer har hatt tydelige kriterier for vurdering. Prosent.

Tabell 2.7 viser gjennomsnittsverdier på spørsmålene samt på indeksen. De to første spørsmålene har vært uendret siden 2013, og vi viser derfor historikk for disse, mens resten av spørsmålene var nye/ble endret i 2017. Som tidligere nevnt ble ett spørsmål (ikke vist i tabellen over) fjernet i 2020. Ettersom dette spørsmålet i stor grad overlappet med resten av batteriet, har fjerningen lite å si for beregningen av indeksverdien. Indeksverdien holder seg stabil i 2020 på tross av en liten nedgang på de to siste spørsmålene.

Tabell 2.7 Gjennomsnittsverdi for spørsmål om eksamen og vurderingsformer i Studiebarometeret 2013–2020.

Hvor tilfreds er du med:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Har handlet om sentrale deler av lærestoffet (pensum)	4,1	4,1	4,1	4	4,1	4,1	4,1	4,1
Har krevd forståelse og resonnement	4,2	4,2	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Har hatt tydelige kriterier for vurdering	-	-	-	-	3,6	3,6	3,7	3,6
Har bidratt til din faglige utvikling	-	-	-	-	4,0	4,0	4,0	3,9
Indeksverdi – Vurdering	-	-	-	-	4,0	4,0	4,0	4,0

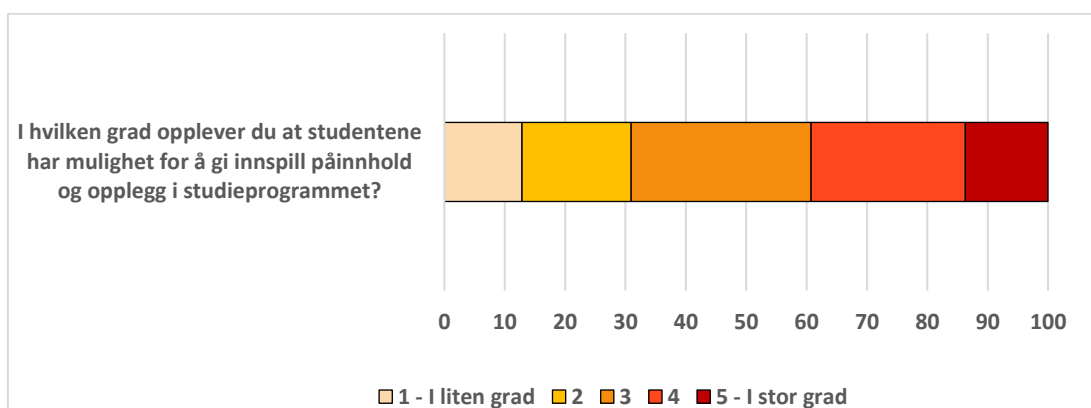
2.8 Medvirkning

Vanligvis inneholder Studiebarometeret tre spørsmål om medvirkning, og de ulike spørsmålene dekker ulike sider av studentenes muligheter for medvirkning. I 2020 inkluderte vi kun ett av disse spørsmålene i spørreskjemaet. Dette er ikke en permanent endring, men ble kun gjort for å redusere omfanget av spørsmål i spørreskjemaet. De to

spørsmålene som ble fjernet, har historisk sett hatt en relativt høy andel som svarer «Vet ikke» sammenlignet med de fleste andre spørsmålene i Studiebarometeret.

Studentene ble spurt: «I hvilken grad opplever du at studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet?». Svorskalaen gikk fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», og i tillegg var det mulig å svare «Vet ikke». Det var 3,2 prosent som svarte «Vet ikke» på dette spørsmålet.

Figur 2.14 Svarfordeling på spørsmålet om i hvilken grad studentene har hatt muligheter til å gi innspill på innholdet i studieprogrammet. Prosent.

Om lag 40 prosent av studentene svarer 4 eller 5 på dette spørsmålet, mens om lag 30 prosent svarer 1 eller 2 (se figur 2.14). Sammenlignet med mange av de andre spørsmålene i Studiebarometeret er dette et mindre godt resultat. Det kan tenkes at noe av årsaken ikke bare handler om mangel på muligheter for medvirkning, men også skyldes mangel på informasjon til studentene om hvordan innspill blir fulgt opp i etterkant.

Tabell 2.8 Gjennomsnittsverdi for spørsmål om medvirkning i Studiebarometeret 2018–2020.

I hvilken grad opplever du følgende?	2018	2019	2020
Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet	3,3	3,3	3,1

Som tabell 2.8 viser er det en nedgang på 0,2 i gjennomsnittsverdien på dette spørsmålet i 2020 sammenlignet med året før. I denne sammenhengen er en nedgang på 0,2 ikke ubetydelig og verdt å merke seg. Dette kan indikere at studentenes muligheter for medvirkning har blitt redusert som en følge av koronasituasjonen.

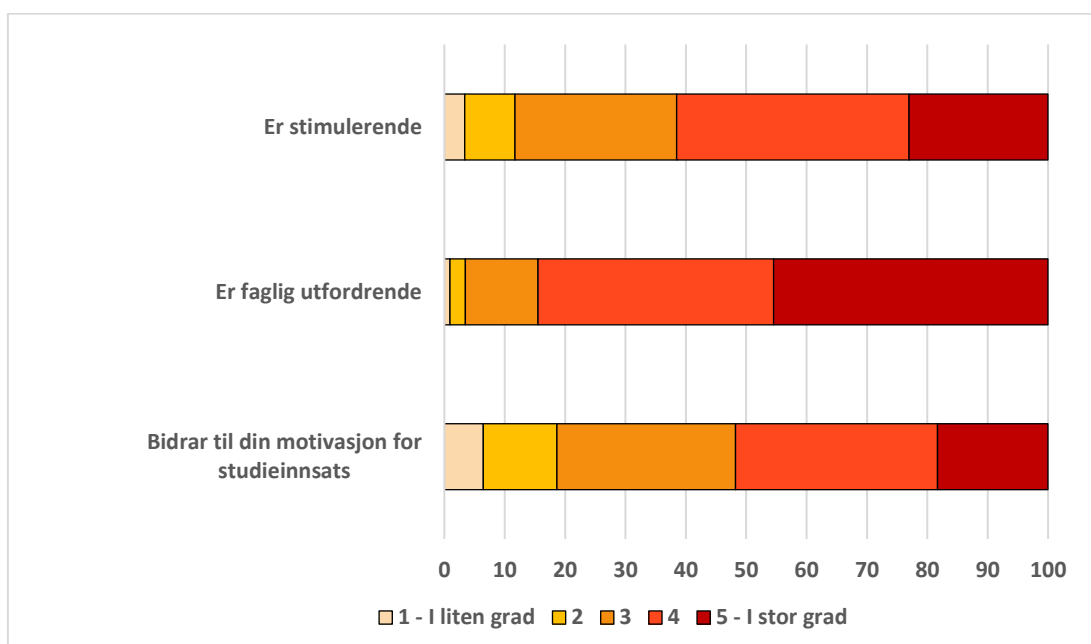
2.9 Inspirasjon

I spørsmålsbatteriet om studieprogrammets evne til å inspirere skal respondentene ta stilling til tre utsagn. De får spørsmålet «I hvilken grad du mener at studieprogrammet»:

- Er stimulerende
- Er faglig utfordrende
- Bidrar til din motivasjon for studieinnsats

Svarskalaen går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» er lav og varierer fra 0,4 prosent til 2,8 prosent.

Figur 2.15 Svarfordeling på spørsmålene om inspirasjon i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Svarfordelingen i figur 2.15 viser at om lag 60 prosent av studentene svarer 4 eller 5 på spørsmålet om studieprogrammet er stimulerende, mens om lag 50 prosent opplever at studieprogrammet bidrar til deres motivasjon for studieinnsats.

Over 80 prosent svarer 4 eller 5 på spørsmålet om studieprogrammet er faglig utfordrende. Andelen som svarer 1 eller 2 på dette spørsmålet er svært lav (3,5 prosent).

Tabell 2.9 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om inspirasjon i Studiebarometeret 2013–2020.

I hvilken grad mener du at studieprogrammet:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Er engasjerende (2013–2015) /stimulerende (2016–2018)	3,9	4	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,7
Er faglig utfordrende	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Bidrar til min motivasjon for studieinnsats	-	3,5	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,4
Indeksverdi – Inspirasjon	-	3,9	3,9	4	3,9	3,9	3,9	3,8

Tabell 2.9 viser gjennomsnittsverdien på disse tre spørsmålene samt en indeksverdi for alle spørsmålene. I 2020 er resultatet uendret for spørsmålet om i hvilken grad studieprogrammet er faglig utfordrende, mens det er en merkbar nedgang på 0,2 på spørsmålet om studieprogrammet bidrar til studentenes motivasjon for studieinnsats. Dette kan tolkes som et generelt uttrykk for at koronasituasjonen, og de endringene dette har medført i studiehverdagen, har påvirket studentenes motivasjon negativt.

2.10 Læringsutbytte

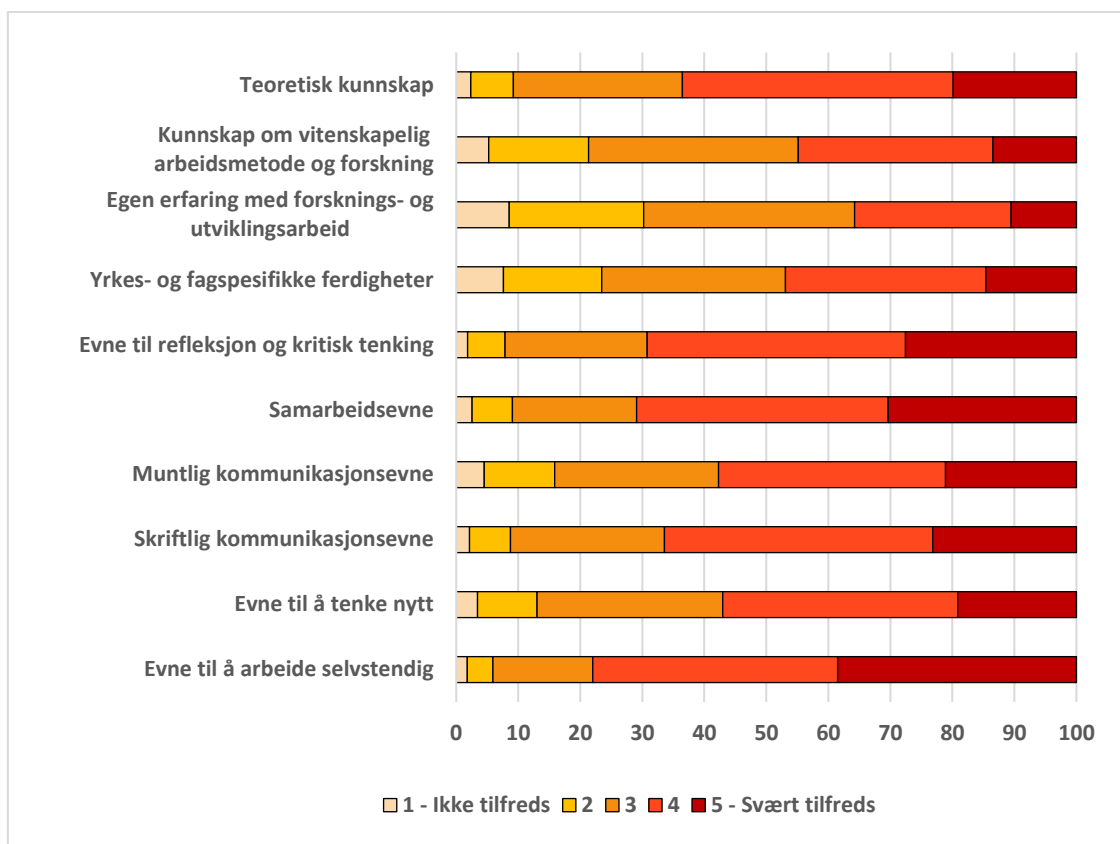
Batteriet om opplevd læringsutbytte har vært med i studentundersøkelsen siden oppstarten i 2013, uten vesentlige endringer i spørsmål eller spørsmålsformuleringer. Det regnes ikke ut indeksverdi for batteriet, på grunnlag av at NOKUTs analyser viser at batteriet egner seg dårlig som én samlet indeks, da spørsmålene totalt sett dekker mer enn én underliggende dimensjon.

Studentene fikk spørsmålet «Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder», etterfulgt av følgende påstander:

- Teoretisk kunnskap
- Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning
- Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid
- Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter
- Evne til refleksjon og kritisk tenking
- Samarbeidsevne
- Muntlig kommunikasjonsevne
- Skriftlig kommunikasjonsevne
- Evne til å tenke nytt
- Evne til å arbeide selvstendig

Svarskalaen er fra «1 – Ikke tilfreds» til «5 – Svært tilfreds». Det var også mulig å svare «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene er i hovedsak relativt lav og varierer fra 0,7 prosent til 5 prosent. Unntaket er spørsmålet om «egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid» hvor 9,6 prosent svarte «Vet ikke».

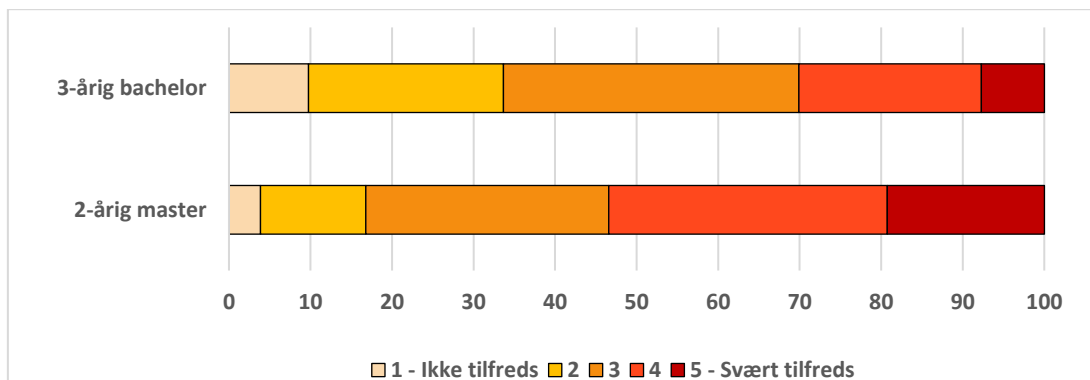
Figur 2.16 Svarfordeling på spørsmålene om læringsutbytte i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Svarfordelingen i figur 2.16 viser at studentene er mest tilfredse med læringsutbyttet sitt når det gjelder evne til å arbeide selvstendig, samarbeidsevne, evne til refleksjon og kritisk tenking samt teoretisk kunnskap. I motsatt ende er studentene minst tilfredse med læringsutbyttet sitt når det gjelder kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning og egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid. Det sistnevnte spørsmålet har også den høyeste andelen som svarte «Vet ikke». En del av årsaken til det lave resultatet på disse to spørsmålene kan handle om at denne typen læring og erfaring ofte kommer senere i studieløpet. Mange av de som svarer på Studiebarometeret er bachelorstudenter (og på 2. studieår).

Figur 2.17 viser derfor resultatet på spørsmålet om egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid fordelt på treårige bachelorprogrammer (B3) og toårige masterprogrammer (M2).

Figur 2.17 Svarfordeling på spørsmålet om egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid i Studiebarometeret 2020. Treårige bachelorprogrammer og toårige masterprogrammer. Prosent.

Det er en tydelig forskjell i resultatet mellom disse to studienivåene. Samtidig kunne man forvente at resultatet for studentene på toårige masterprogrammer skulle vært høyere. Disse studentene er i sitt andre studieår og har dermed kun litt over ett semester igjen av masterstudiet på tidspunktet for undersøkelsen. Noe over halvparten av masterstudentene svarer 4 eller 5 på spørsmålet om hvor tilfreds de er med eget læringsutbytte når det gjelder egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid.

Tabell 2.10 Gjennomsnittsverdi for spørsmålene om læringsutbytte i Studiebarometeret 2013–2020.

Hvor tilfreds er du med eget læringsutbytte hittil i studiet, når det gjelder:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Teoretisk kunnskap	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,8	3,8	3,7
Kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,3
Egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2	3,1
Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	3,3
Evne til refleksjon og kritisk tenking	3,9	3,8	3,9	3,8	4	3,9	3,9	3,9
Samarbeidsevne	3,9	3,9	4	3,9	4	4	4	3,9
Muntlig kommunikasjonsevne	3,6	3,6	-	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6
Skriftlig kommunikasjonsevne	3,9	3,9	-	3,8	3,9	3,9	3,8	3,8
Evne til å tenke nytt	3,6	3,5	-	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6
Evne til å arbeide selvstendig	4,2	4,2	-	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

Tabell 2.10 viser gjennomsnittsverdier for alle spørsmålene om læringsutbytte med historikk for alle årene spørsmålene har vært inkludert. Resultatene på spørsmålene om evne til refleksjon og kritisk tenking, skriftlig kommunikasjonsevne og evne til å arbeide selvstendig er uendret fra 2019 til 2020. For alle de andre spørsmålene har

gjennomsnittsverdien falt med 0,1. Som historikken viser har det vært mindre endringer i resultatene fra år til år på enkelte spørsmål, men 2020 er første året hvor vi ser en nedgang på en såpass stor andel av spørsmålene. Det er viktig å understreke at disse spørsmålene måler studentenes egenrapporterte læringsbytte, i form av hvor tilfredse de er med læringsutbyttet sitt langs en rekke ulike dimensjoner. Det er dermed ingen objektiv måling av læringsutbytte. Likevel kan disse resultatene, med en liten nedgang på mange av spørsmålene, indikere at koronasituasjonen har påvirket studentenes læringsutbytte på negativ måte.

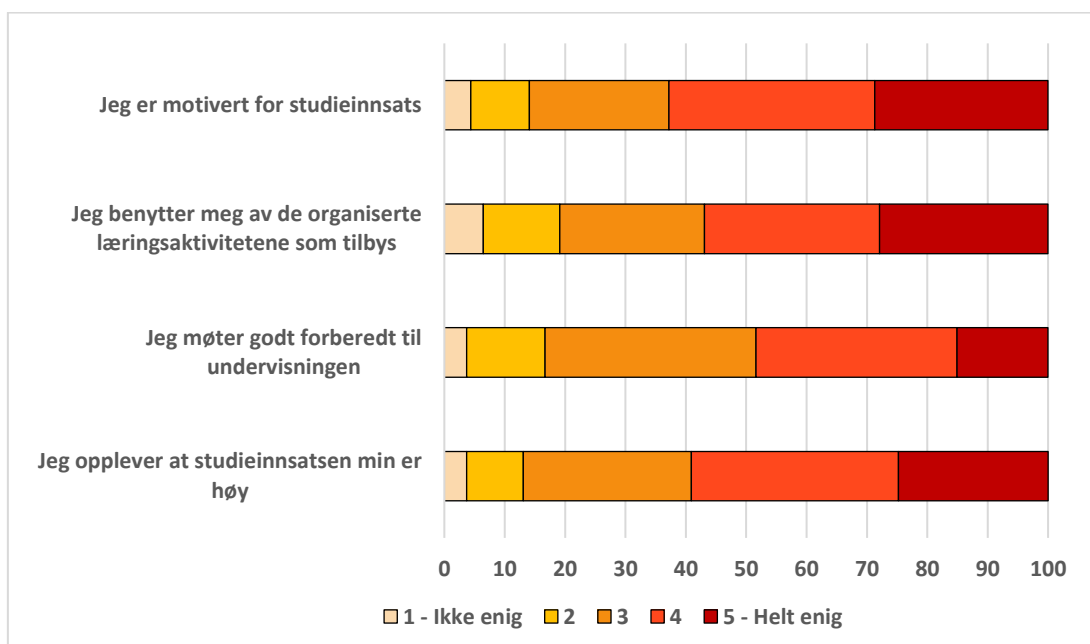
2.11 Eget engasjement

I dette spørsmålsbatteriet blir studentene spurt om sitt eget engasjement og motivasjon for studiene. Studentene får følgende spørsmål: «I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?»

- Jeg er motivert for studieinnsats
- Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys
- Jeg møter godt forberedt til undervisningen
- Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy

Svarskalaen går fra «1 – Ikke enig» til «5 – Helt enig», i tillegg til «Vet ikke». Andelen som svarte «Vet ikke» på disse spørsmålene, er lav. På spørsmålet «jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys» var det 3,1 prosent som svarte «Vet ikke», mens denne andelen var under en prosent på de tre andre spørsmålene.

Figur 2.18 Svarfordeling på spørsmålene om eget engasjement i Studiebarometeret 2020. Prosent.

På alle spørsmålene svarer minst halvparten av studentene enten 4 eller 5, hvilket indikerer at de er enige i påstanden. De to spørsmålene hvor en størst andel svarer 4 eller 5, om lag 60 prosent, er «jeg er motivert for studieinnsats» og «jeg opplever at studieinnsatsen min er høy». Begge disse spørsmålene har også en relativt høy andel som svarer 5 (helt enig). Et ikke ubetydelig mindretall, rundt 20 prosent, svarer 1 eller 2 på spørsmålene om de benytter seg av læringsaktivitetene som tilbys og om de møter godt forberedt til undervisningen (se figur 2.18).

Tabell 2.11 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om eget engasjement i Studiebarometeret 2014–2020

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jeg er motivert for studieinnsats	4,1	4,1	4	3,9	3,9	3,9	3,7
Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Jeg møter godt forberedt til undervisningen	3,3	3,4	3,4	3,3	3,4	3,4	3,4
Jeg opplever at studieinnsatsen min er høy	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Indeksverdi – Eget engasjement	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6

Tabell 2.11 viser gjennomsnittsverdier for spørsmålene samt indeksverdien for hele spørsmålsbatteriet. For både indeksverdien og de tre siste spørsmålene er det ingen endring i resultatet fra 2019 til 2020. På spørsmålet «jeg er motivert for studieinnsats» er det en nedgang fra 3,9 i 2019 til 3,7 i 2020. En nedgang på 0,2 i gjennomsnitt er i Studiebarometeret-sammenheng en tydelig endring. Som påpekt også andre steder i denne rapporten kan det hende at vi her ser et generelt uttrykk for at koronasituasjonen har påvirket studentenes motivasjon for studiene.

2.12 Forventninger

Hensikten med dette spørsmålsbatteriet er å dekke ulike sider av hvordan studentene opplever forventningene som stilles til dem fra de faglig ansatte.

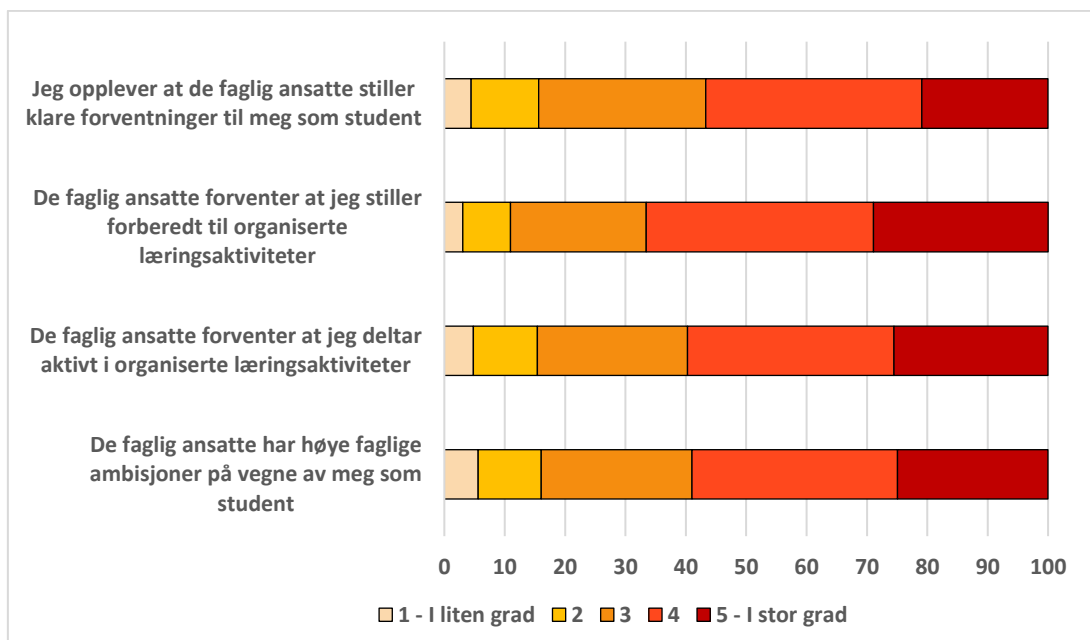
Etter det innledende spørsmålet ««I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene?»» fikk studentene fire ulike påstander som de kunne ta stilling til:

- Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student
- De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktivitetene
- De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter
- De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student

Svarskalaen gikk fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», i tillegg til «Vet ikke». For de tre første spørsmålene var andelen som svarte «Vet ikke» mellom to og fire prosent. På det fjerde spørsmålet, i hvilken grad «de faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student», var det 9,8 prosent som svarte «Vet ikke». Dette er en forholdsvis høy

«Vet ikke»-andel. Tidligere år har «Vet ikke»-andelen vært omtrent på det samme nivået for dette spørsmålet.

Figur 2.19 Svarfordeling på spørsmålene om forventninger i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Rundt 60 prosent av studentene svarer 4 eller 5 på disse spørsmålene. Den høyeste andelen som svarer 4 eller 5 finner vi for spørsmålet om i hvilken grad «de faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter» (se figur 2.19).

Tabell 2.12 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om forventninger i Studiebarometeret, 2016–2020.

I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene:	2016	2017	2018	2019	2020
Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	3,8	3,7	3,6	3,6	3,6
De faglig ansatte forventer at jeg stiller forberedt til organiserte læringsaktiviteter	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8
De faglig ansatte forventer at jeg deltar aktivt i organiserte læringsaktiviteter	3,7	3,7	3,6	3,7	3,6
De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student	3,7	3,6	3,6	3,7	3,6
Indeksverdi – Forventninger	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7

Tabell 2.12 viser gjennomsnittsverdiene for disse spørsmålene samt indeksverdien. For de to første spørsmålene og indeksen er resultatet stabilt fra 2019 til 2020, mens det er en liten nedgang på 0,1 på de to siste spørsmålene.

2.13 Bruk av digitale verktøy

Studiebarometeret har inneholdt spørsmål om dette temaet siden 2016, men spørsmålsbatteriet ble endret i 2018. Endringen i 2018 innebar en reduksjon av antallet spørsmål. I tillegg ble spørsmålene endret til å være noe mer generelle for å treffe den brede og varierte målgruppen for Studiebarometeret bedre.

Spørsmålene er ment å dekke ulike aspekter ved bruk av digitale verktøy i studiene. De to første spørsmålene handler om undervisning, og det fjerde og siste spørsmålet har både en administrativ og en faglig dimensjon. Det tredje spørsmålet handler om opplæring i bruk av faglig relevant programvare.

Sammen med spørsmålsbatteriet inneholdt spørreskjemaet en forklarende tekst som er ment å tydeliggjøre hva som menes med begrepet «digitale verktøy» i denne sammenhengen. Følgende forklaring ble gitt:

Med digitale verktøy mener vi for eksempel:

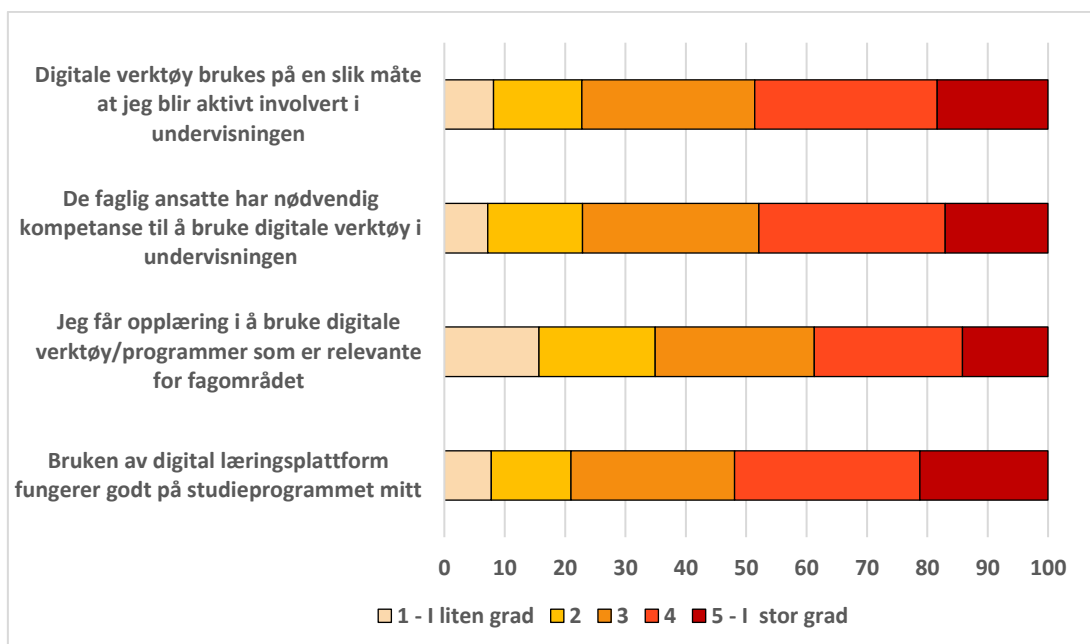
- Digitale læringsplattformer (Canvas, Blackboard, It's learning, etc.)
- Programvare (Excel, Stata, MatLab, Photoshop, etc.)
- Sosiale medier (Forum, Facebook, etc.)
- Nettbaserte verktøy og medier (Youtube, Kahoot, Google Drive, etc.)
- Videoopptak, streaming, podcast, etc.

Deretter fulgte spørsmålsbatteriet med det innledende spørsmålet «I hvilken grad opplever du følgende:», etterfulgt av følgende påstander:

- Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen
- De faglig ansatte har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen
- Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy/programmer som er relevante for fagområdet
- Bruken av digital læringsplattform fungerer godt på studieprogrammet mitt

Svarkategoriene går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad». I tillegg kunne respondentene velge «Vet ikke / brukes ikke». Andelen som svarte «Vet ikke / brukes ikke» varierer fra 2 til 5 prosent. Den høyeste andelen, 5 prosent, finner vi for spørsmålet «jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy/programmer som er relevante for fagområdet».

Figur 2.20 Svarfordeling på spørsmålene om digitale verktøy i Studiebarometeret 2020. Prosent.

Figur 2.20 viser at for spørsmålene om digitale verktøy brukes på en slik måte at man blir aktivt involvert i undervisningen, om de faglige ansatte har nødvendig kompetanse og om bruken av digital læringsplattform fungerer godt, er det om lag halvparten som svarer 4 eller 5, og om lag 20 prosent som svarer 1 eller 2. Spørsmålet om man får opplæring i å bruke digitale verktøy som er relevante har den høyeste andelen som svarer 1 eller 2 (35 prosent).

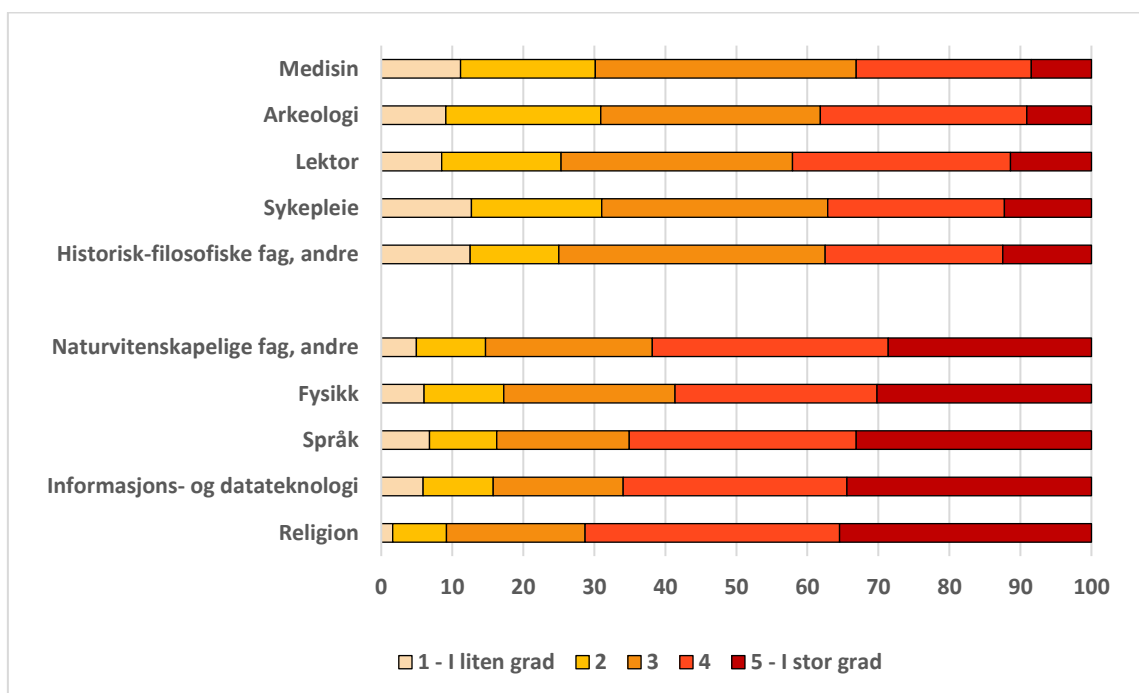
Tabell 2.13 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om digitale verktøy i Studiebarometeret 2018–2020.

I hvilken grad opplever du følgende?	2018	2019	2020
Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen	3,4	3,4	3,4
De faglig ansatte har nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen	3,4	3,4	3,3
Jeg får opplæring i å bruke digitale verktøy/programmer som er relevante for fagområdet	3,1	3,1	3,0
Bruken av digital læringsplattform fungerer godt på studieprogrammet mitt	3,5	3,6	3,4
Indeksverdi – Bruk av digitale verktøy	3,4	3,4	3,3

Tabell 2.13 viser gjennomsnittsverdier på spørsmålene samt indeksen. Det er en liten nedgang på 0,1 for spørsmålene om de faglige ansattes kompetanse og om man får opplæring i å bruke relevante digitale verktøy. Den største nedgangen fra 2019 til 2020 finner vi for spørsmålet om i hvilken grad bruken av digital læringsplattform fungerer godt,

som endrer seg fra 3,6 til 3,4. Etter en lang periode med en digital studiehverdag som følge av koronasituasjonen er altså studentene blitt mindre fornøyde med bruken av den digitale læringsplattformen. I figur 2.21 viser vi nærmere hvordan studentene har svart på spørsmålet om bruk av digital læringsplattform innenfor ulike utdanningstyper.

Figur 2.21 De fem utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarer "5 - i stor grad" på spørsmålet om bruken av digital læringsplattform. Prosent.

Fordelt på ulike utdanningstyper ser vi noe av det samme bildet. Andelen som svarer «1 – i liten grad» er forholdsvis lav og varierer rundt 10 prosent for de fem utdanningstypene med den laveste andelen som svarer «5 – i stor grad». Det er altså et forholdsvis lite mindretall som er svært lite fornøyd med bruken av digital læringsplattform. Den høyeste andelen av studenter som i stor grad synes bruken av digital læringsplattform fungerer godt finner vi innenfor religion, informasjons- og datateknologi, språk, fysikk og naturvitenskapelige fag (andre). Blant de utdanningstypene hvor studentene er minst fornøyde med bruken av digital læringsplattform finner vi flere typiske profesjonsutdanninger. Det vil naturlig nok være variasjoner i hvordan læringsplattformen brukes også innenfor de ulike utdanningstypene.

2.14 Tilknytning til arbeidslivet

Dette spørsmålsbatteriet ble endret både i 2018 og 2019. Hensikten med endringene var å stille spørsmål som i størst mulig grad handler om det studentene opplever på studiet sitt. Det gir mer valide resultater, og man unngår at resultatene påvirkes av faktorer som ligger utenfor studiet og høyskolen/universitetet, som for eksempel konjunkturer innenfor visse

bransjer. Tidligere inkluderte dette batteriet for eksempel spørsmål om hva studentene tror om sin fremtidige situasjon på arbeidsmarkedet.

I 2020 er det ett spørsmål som er midlertidig utelatt på grunn av koronasituasjonen. Det gjelder spørsmålet "Jeg får mulighet til å møte potensielle arbeidsgivere gjennom karrieredager, bedriftsbesøk, praksis, etc.".

Spørsmålsbatteriet inkluderer en hjelpetekst som informerer respondentene om at spørsmålene ikke kun handler om hva studieprogrammet gjør, men mer generelt om hva studentene opplever. Hjelpeteksten ble inkludert fordi det mange steder er andre aktører på institusjonene enn selve studieprogrammet som legger til rette for at studentene får kontakt med, og informasjon om, arbeidslivet. Hjelpeteksten og det fullstendige spørsmålsbatteriet er vist under:

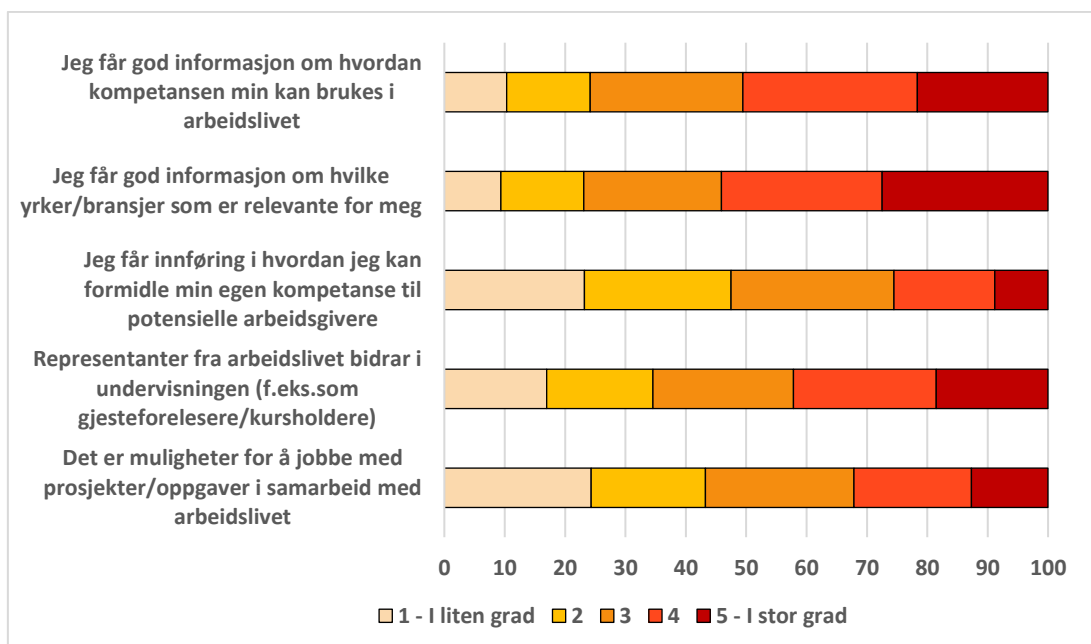
«Her ønsker vi at du tenker på den informasjonen og de mulighetene du får via både studieprogrammet ditt og andre aktører på institusjonen, som for eksempel karrieresenter og studentforeninger.

I hvilken grad opplever du det følgende:

- Jeg får god informasjon om hvordan kompetansen min kan brukes i arbeidslivet.
- Jeg får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for meg.
- Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere.
- Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (f.eks. som gjesteforelesere/kursholdere).
- Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet.

Svarskalaen går fra «1 – I liten grad» til «5 – I stor grad», i tillegg til «Vet ikke / ikke relevant». Andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant» ligger på 2,4 til 5,3 prosent, med unntak av det siste spørsmålet om muligheter for å jobbe med prosjekter i samarbeid med arbeidslivet hvor 14,6 prosent svarte «Vet ikke / ikke relevant». Den høyere andelen på det siste spørsmålet skyldes antageligvis at dette ikke forekommer i særlig grad på en del programmer, samt at studentene kanskje ikke informeres godt nok om mulighetene.

Figur 2.22 Svarfordeling på spørsmålene om tilknytning til arbeidslivet i Studiebarometeret 2020. Prosent.

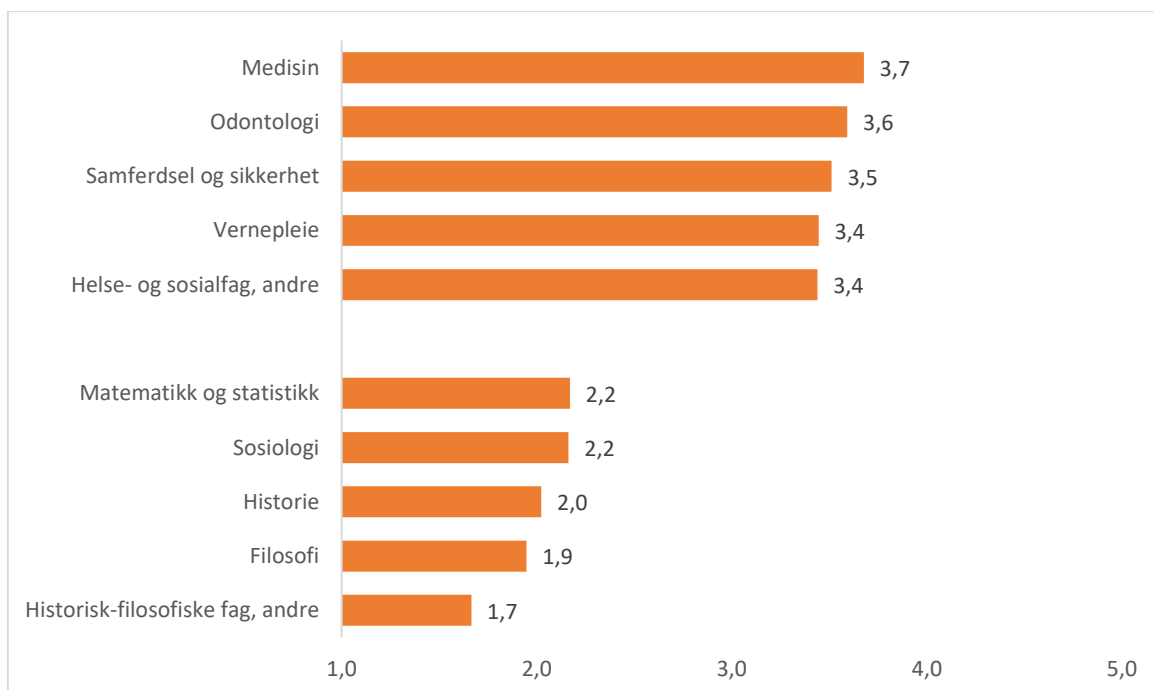
Figur 2.22 viser at rundt halvparten av studentene svarer 4 eller 5 på de to første spørsmålene, altså om de får god informasjon om hvordan kompetansen deres kan brukes i arbeidslivet, og om de får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for dem. Litt færre, men likevel over 40 prosent svarer 4 eller 5 på spørsmålet om representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen. Det er rundt 30 prosent som svarer 4 eller 5 på spørsmålet om det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet, og kun ca. 25 prosent som svarer 4 eller 5 på spørsmålet om de får innføring i hvordan de kan formidle egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere. En mulig forklaring på den lave andelen som svarer 4 eller 5 på de to sistnevnte spørsmålene kan være at dette i større grad forekommer i løpet av det tredje studieåret for bachelorstudenter. Samtidig ville det nok vært motiverende for en del studenter om dette skjedde, eller ble informert om, tidligere i studiet. Gjennomsnittsverdier for spørsmålene samt den konstruerte indeksen for hele spørsmålsbatteriet er vist i tabell 2.14. Det vises kun resultater tilbake til 2019 ettersom spørsmålsbatteriet ble betydelig endret det året.

Tabell 2.14 Gjennomsnittsverdier for spørsmålene om tilknytning til arbeidslivet i Studiebarometeret 2019–2020.

I hvilken grad opplever du følgende:	2019	2020
Jeg får god informasjon om hvordan kompetansen min kan brukes i arbeidslivet	3,5	3,4
Jeg får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for meg	3,6	3,5
Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere	2,8	2,6
Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (f.eks. som gjesteforelesere/kursholdere)	3,1	3,1
Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet	2,8	2,8
Indeksverdi – Tilknytning til arbeidslivet	3,2	3,1

De to første spørsmålene har et gjennomsnitt på 0,1 lavere enn i 2019, mens spørsmålet om formidling av egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere ligger 0,2 lavere sammenlignet med 2019. Til sammen gir dette en nedgang i indeksen på 0,1. For de to siste spørsmålene er gjennomsnittet likt i 2019 og 2020. Figur 2.23 viser gjennomsnittet for indeksverdien for de fem utdanningstypene med høyest og lavest verdi på indeksen.

Figur 2.23 De fem utdanningstypene med høyest og lavest verdi på indeksen for arbeidslivstilknytning i Studiebarometeret 2020. Gjennomsnitt.

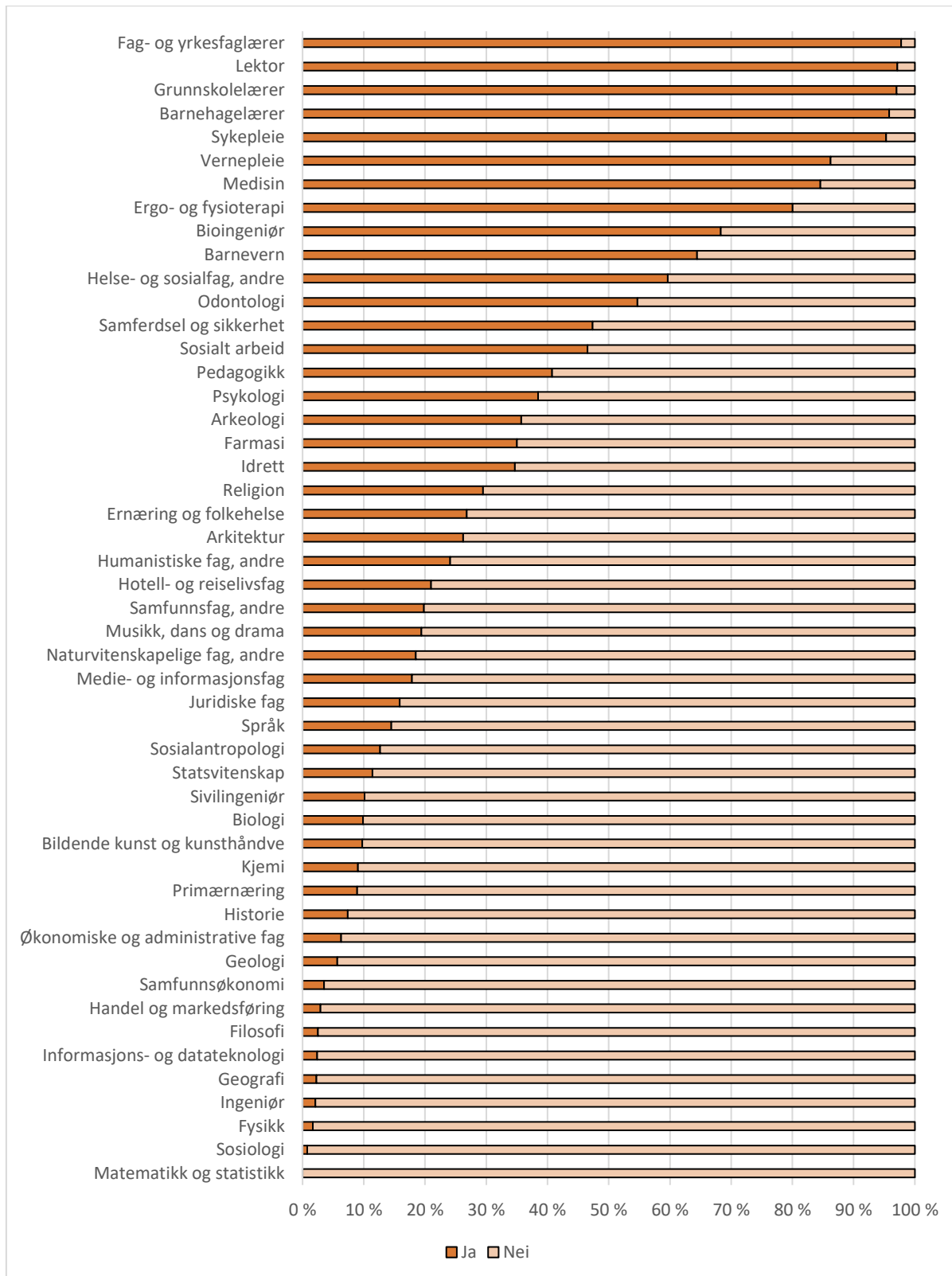
Det er svært liten forskjell på bachelor- og masterstudenter generelt sett på denne indeksen. Dersom man sammenligner studienivå mer detaljert, så finner man de høyeste skårene blant lange profesjonsstudier og erfaringsbaserte masterstudier. Treårige bachelorstudier skårer noe høyere enn toårige masterstudier (henholdsvis 3,1 og 2,9). Her er det sannsynligvis de utdanningstypene man typisk finner innenfor de ulike studienivåene som forklarer disse forskjellene.

2.15 Praksis

Før selve spørsmålsbatteriet om praksis fikk alle et spørsmål om hvorvidt de har hatt praksis eller ikke. Dette spørsmålet brukes til aktiveringer i spørreskjemaet slik at kun de som har hatt praksis får spørsmål om dette. Spørsmålet var formulert slik: «Har du hatt praksis som en del av studieprogrammet ditt?», og svaralternativene var «Ja» eller «Nei». 39 prosent av de som svarte på dette spørsmålet oppga at de hadde hatt praksis. Dette er en noe lavere andel enn i 2019 (42 prosent). Figur 2.24 viser hvordan studentene innenfor ulike utdanningstyper har svart på dette spørsmålet.

De som svarte «Nei» på spørsmålet om de har hatt praksis fikk deretter spørsmålet «Har du hatt mulighet, eller kommer du til å ha mulighet, til å ha praksis som en del av studieprogrammet ditt?». 35 prosent svarte ja på dette spørsmålet. Tidspunktet for gjennomføring av Studiebarometeret gjør at en del studenter ikke har rukket å ha praksis ennå. Med dette oppfølgingsspørsmålet får vi kunnskap om studenter som kommer til å ha praksis på et senere tidspunkt i studiet.

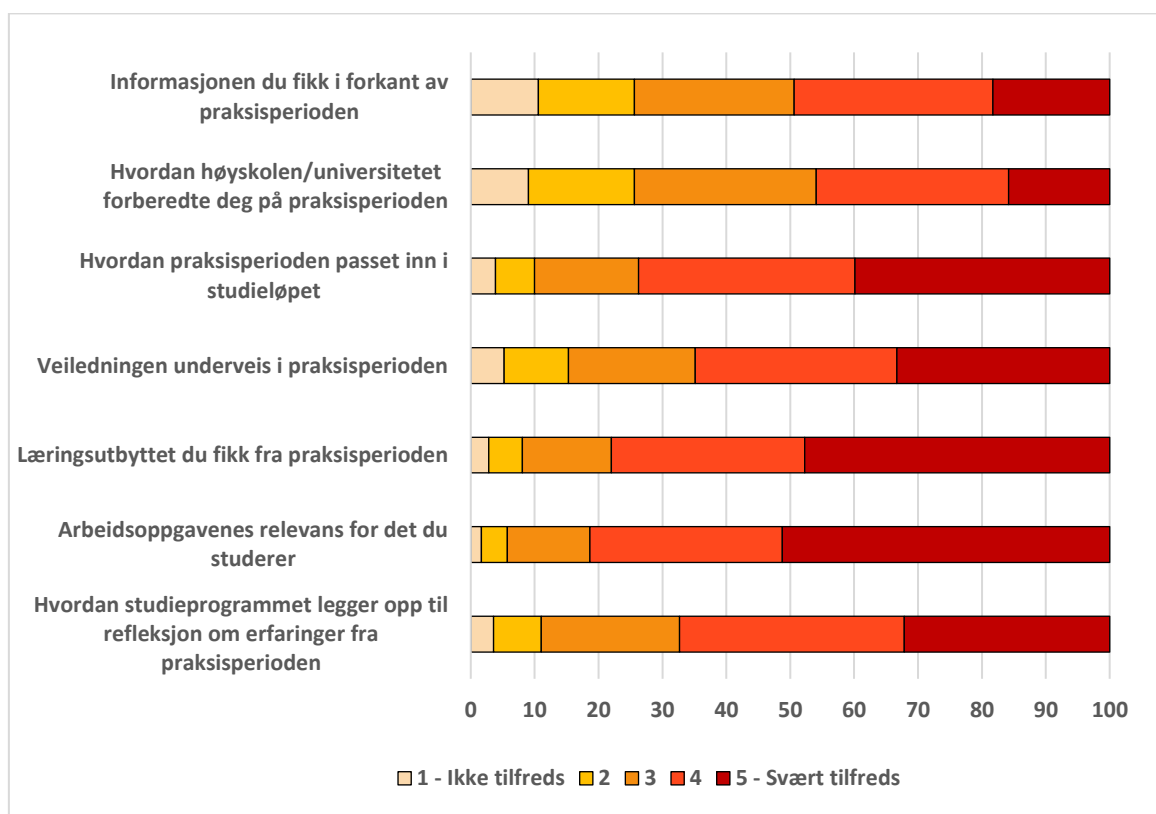
Figur 2.24 Andelen som svarte "Ja" eller "Nei" på spørsmål om har hatt praksis hittil i studieprogrammet. Prosent.

Studiebarometeret 2019 inneholdt langt flere spørsmål om praksis enn vanlig. Det ble stilt en rekke faktaspørsmål om ulike aspekter ved organiseringen av praksis, og det ble stilt flere spørsmål enn vanlig om hvor tilfredse studentene var med ulike sider av praksis. I 2020 dekkes praksis med ett spørsmålsbatteri, på lik linje med de andre temaene som er faste innslag i Studiebarometeret. Gjennom arbeidet med å dekke praksis ekstra grundig i 2019 ble det tydelig at det var rom for forbedring av de opprinnelige spørsmålene om praksis som var i bruk frem til og med 2018. Gjennom våren 2020 ble det derfor utarbeidet en ny versjon av dette spørsmålsbatteriet basert på erfaringene fra 2019.

Med unntak av spørsmålet «hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden» er alle spørsmålene nye fra enten 2019 eller 2020. Samtidig er 2020 det første året hvor akkurat disse spørsmålene inngår i ett spørsmålsbatteri. Derfor vises det kun resultater for 2020 (figur 2.25).

Figur 2.25 Svarfordeling på spørsmålene om praksis i Studiebarometeret 2020. Prosent.

På spørsmålene om praksis var det en lav andel som svarte «Vet ikke». Denne andelen varierer fra 0,7 prosent til 3,5 prosent. Som det framgår av figur 2.25 viser resultatene at studentene jevnt over er godt fornøyd med praksisperioden, særlig når det gjelder læringsutbyttet og arbeidsoppgavens relevans for studiet. På disse to spørsmålene er det om lag 80 prosent av studentene som svarer 4 eller 5. Studentene er minst tilfredse med informasjonen de fikk i forkant av praksisperioden og med hvordan institusjonen forberedte dem på praksisperioden.

Tabell 2.15 Gjennomsnittsverdier på spørsmål om praksis i Studiebarometeret 2020.

Hvor tilfreds er du med:	2020
Informasjonen du fikk i forkant av praksisperioden	3,3
Hvordan høyskolen/universitetet forberedte deg på praksisperioden	3,3
Hvordan praksisperioden passet inn i studieløpet	4,0
Veiledningen underveis i praksisperioden	3,8
Læringsutbyttet du fikk fra praksisperioden	4,1
Arbeidsoppgavenes relevans for det du studerer	4,3
Hvordan studieprogrammet legger opp til refleksjon om erfaringer fra praksisperioden	3,8
Indeksverdi – Praksis	3,8

Tabell 2.15 viser gjennomsnittsverdier for spørsmålene om praksis samt for indeksen. Ettersom det ble gjort store endringer av spørsmålsbatteriet i 2020, inneholder ikke tabellen historikk for tidligere år. Gjennomsnittstallene viser at studentene er særlig fornøyde med arbeidsoppgavenes relevans for studiet. Dette spørsmålet har et gjennomsnitt på 4,3 på en skala fra 1 til 5. Dette er en høy skår, og blant de høyeste gjennomsnittene på enkeltspørsmål i undersøkelsen.

2.16 Tidsbruk

Tilstrekkelig høy studieinnsats er én forutsetning for at studentene skal sitte igjen med et godt læringsutbytte. Derfor spør vi om studentenes tidsbruk. Studentene blir bedt om å oppgi antall timer per uke, i gjennomsnitt hittil i studiet (ikke medregnet ferie), de bruker på:

- Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning samt praksis hvis relevant).
- Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta på kollokvier og annet gruppearbeid etc.).
- Betalt arbeid.

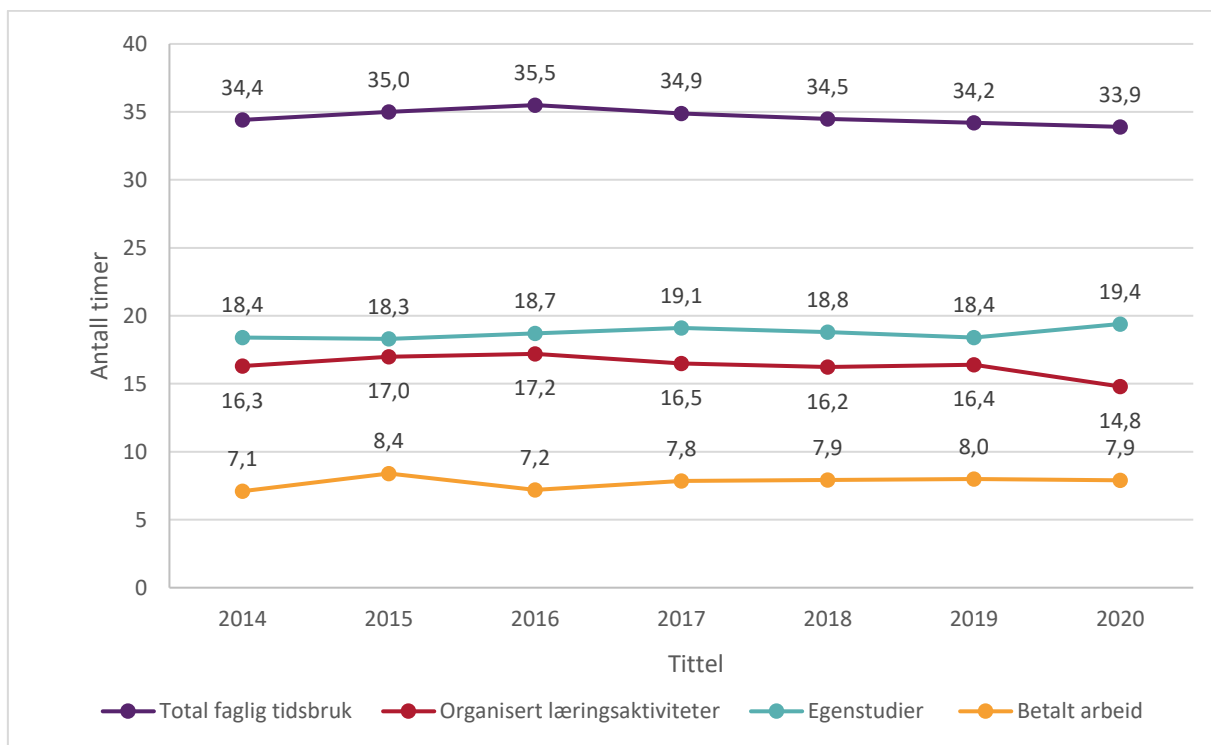
Studentene svarer med å skrive inn tall. Det er ikke mulig å skrive inn et tall som er lavere enn 0 eller høyere enn 80 når det gjelder læringsaktiviteter og egenstudier. En lignende regel gjelder for spørsmålet om betalt arbeid, men her må studentene skrive inn et tall som er mellom 0 og 50.

Spørsmålene om tidsbruk har vært med i alle årgangene av undersøkelsen. NOKUT endret spørsmålene om tidsbruk vesentlig i 2014, men beholdt de samme spørsmålene i 2015 og 2016. I 2017 justerte vi innholdet i parenteser bak «Egenstudier» fra «inkl. frivillig studiearbeid med andre studenter» til «lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid etc.». Ved å spesifisere flere studieaktiviteter i parenteser bak egenstudier, blant annet «gjøre oppgaver», fikk vi som forventet en liten oppgang i rapportert tidsbruk i 2017. Samtidig fikk vi (også som forventet) en liten nedgang i

organiserte læringsaktiviteter, da en del studenter i tidligere år la inn arbeid med oppgaver her. Siden 2018 har det ikke vært noen endring i ordlyden i spørsmålene om tidsbruk.

I figur 2.26 ser vi gjennomsnittlig antall timer brukt per uke på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid, samt total faglig tidsbruk³, for årene 2014–2020. Tallene i figuren er kun basert på studenter som er registrert på heltidsprogrammer.

Figur 2.26 Gjennomsnittlig tidsbruk i Studiebarometeret 2014–2020. Kun studenter på heltidsprogrammer.

Det er en liten nedgang i total faglig tidsbruk fra 2019 til 2020, men dette følger en trend vi har sett de siste årene siden toppen i 2016. Det er derfor godt mulig at koronasituasjonen ikke har påvirket total faglig tidsbruk nevneverdig, og at den marginale nedgangen i 2020 ville kommet uansett.

Det er en tydelig økning i tid brukt på egenstudier i 2020, samtidig som det er en tydelig nedgang i tid brukt på organiserte læringsaktiviteter. Dette må ses i sammenheng med koronasituasjonen. I kapittel 3.4 i denne rapporten viser vi hvordan mange studenter oppgir å ha fått et redusert undervisningstilbud i tiden etter 12. mars, samt hvordan en del

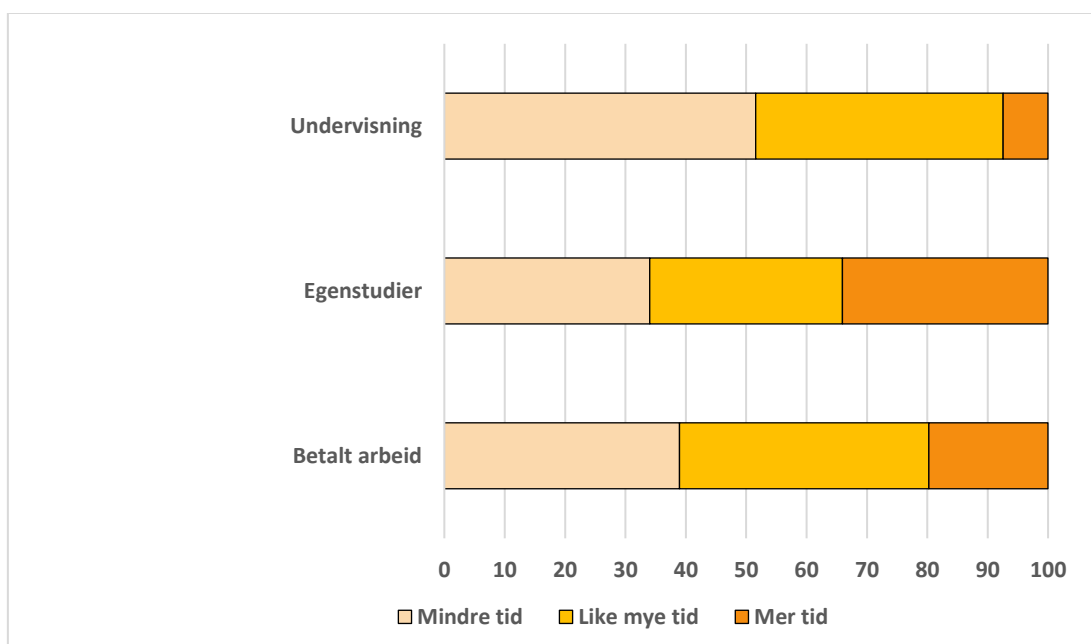
³ Total faglig tidsbruk beregnes ved å addere hver students oppgitte verdi (i antall timer) på de to spørsmålene om tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter og egenstudier. Dersom en student kun har svart på ett av spørsmålene, er det denne tiden som vil utgjøre total faglig tidsbruk. Det betyr at verdien på det ubesvarte spørsmålet settes til null i stedet for «missing». Dersom en student ikke har svart på noen av spørsmålene, utføres det ingen beregning (verdien på total faglig tidsbruk settes til «missing»). Denne beregningen utføres på individnivå. Deretter kan det for eksempel beregnes gjennomsnittlig total faglig tidsbruk på et studieprogram eller innenfor en utdanningstype.

studenter har opplevd at ulike undervisningsaktiviteter har blitt avlyst en eller flere ganger. I 2020 er det 32 prosent av studentene som oppgir å bruke mindre enn 10 timer i uken på organiserte læringsaktiviteter. Tilsvarende tall for 2019 var 25 prosent.

Tiden studentene oppgir å ha brukt til betalt arbeid har holdt seg relativt stabil over flere år, og dette er tilfellet også i 2020. Nedgangen fra 2019 er marginal, og antall timer er det samme som i 2018. Med tanke på den effekten koronasituasjonen har hatt på arbeidsmarkedet i store deler av 2020, er dette noe overraskende. Den mest plausible forklaringen er at en viss andel av studentene har økt tiden de bruker på betalt arbeid, og disse har økt tiden i så stor grad at gjennomsnittlig tidsbruk holder seg stabilt, på tross av at en del studenter også har redusert tidsbruken på betalt arbeid.

I 2020 var det et ekstra spørsmål om tidsbruk i den koronaspesifikke delen av spørreskjemaet. Studentene fikk her et spørsmål om de i tiden etter 12. mars har brukt enten mindre tid, like mye tid eller mer tid på henholdsvis undervisning, egenstudier og betalt arbeid.

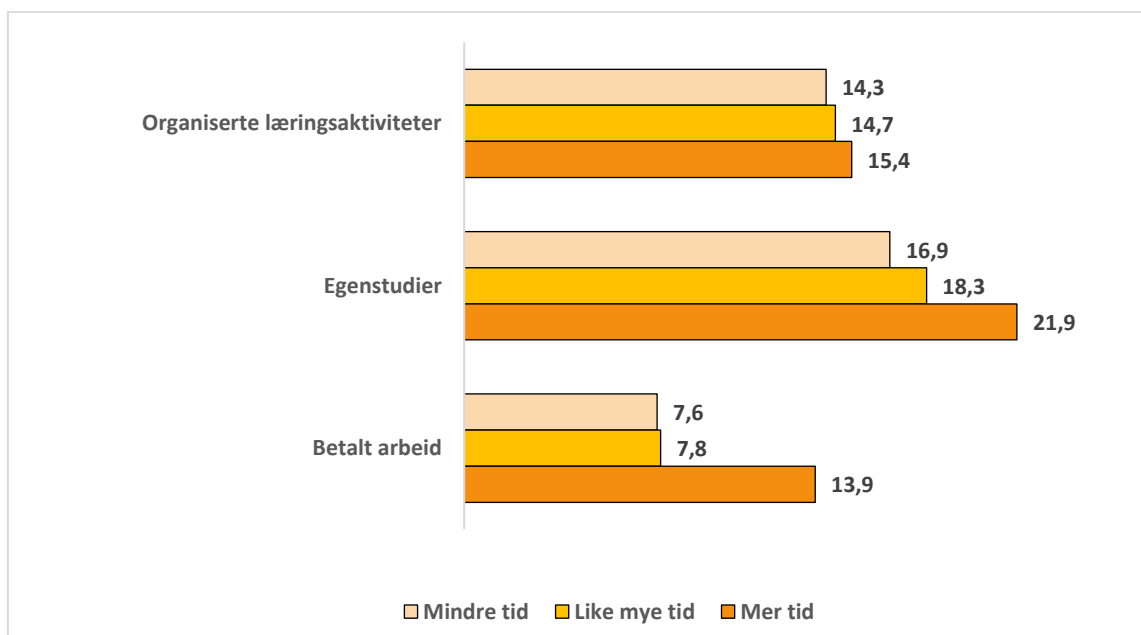
Figur 2.27 Svarfordeling på spørsmålet om studentene har brukt mindre tid, like mye tid eller mer tid på ulike aktiviteter etter 12. mars 2020. Prosent.

Resultatene viser at ca. 20 prosent oppgir å ha brukt mer tid på betalt arbeid, mens 39 prosent oppgir å ha brukt mindre tid på betalt arbeid (figur 2.27). Her finner vi antageligvis noe av forklaringen på hvorfor gjennomsnittlig antall timer brukt på betalt arbeid har holdt seg stabilt i 2020. Vi ser også at hele 34 prosent oppgir å ha brukt mer tid på egenstudier, mens kun 7 prosent har brukt mer tid på undervisning. Sistnevnte resultat må ses i sammenheng med at andre spørsmål i Studiebarometeret viser hvordan undervisnings-tilbudet har blitt redusert for en stor andel av studentene i tiden etter 12. mars.

Figur 2.28 viser en kobling mellom de to ulike spørsmålene om tidsbruk. Med andre ord viser figuren gjennomsnittlig antall timer per uke brukt på ulike aktiviteter, fordelt på om studentene oppga å ha brukt enten mindre tid, like mye tid eller mer tid på en gitt aktivitet.

Figur 2.28 Gjennomsnittlig tidsbruk (fast del av Studiebarometeret) fordelt på hvordan studentene svarte på spørsmålet om de har brukt mindre, like mye eller mer tid på ulike aktiviteter i tiden etter 12. mars 2020.

Resultatene viser at det ikke er særlig store forskjeller når det gjelder organiserte læringsaktiviteter/undervisning. De som oppgir å ha brukt mer tid på dette etter 12. mars, oppgir i gjennomsnitt å bruke 15,4 timer i uken, mens de som oppgir å ha brukt mindre tid på dette etter 12. mars, bruker 14,3 timer i uken. For egenstudier er det noe større forskjeller. Særlig de studentene som oppgir å bruke mer tid på egenstudier, skiller seg ut ved å oppgi et vesentlig høyere antall timer per uke.

Når det gjelder betalt arbeid, er det svært liten forskjell mellom de som oppgir å ha brukt mindre tid og de som oppgir å ha brukt like mye tid. De som oppgir å ha brukt mer tid, skiller seg imidlertid vesentlig ut med et langt høyere antall timer per uke enn de to andre gruppene.

Disse resultatene forklarer antagelig hvorfor gjennomsnittlig antall timer per uke brukt på betalt arbeid nesten er uendret fra 2019 til 2020. Samtidig er det viktig å huske på at noen av de aller strengeste tiltakene mot koronapandemien i noen av de største byene ble innført sent på høsten i 2020. For eksempel ble skjenkestoppen i Oslo kommune innført mot slutten av datainnsamlingen for Studiebarometeret 2020. Det er sannsynlig at studentenes tid brukt på betalt arbeid har blitt sterkere påvirket gjennom vinteren 2020/2021.

3 Koronapandemien og tiden etter 12. mars: Faktaspørsmål

Som nevnt innledningsvis var det naturlig å inkludere en rekke spørsmål om konsekvensene av koronapandemien i Studiebarometeret 2020. Vi har fordelt disse spørsmålene på to kapitler i denne rapporten. I dette kapitlet presenteres resultatene for de spørsmålene som er mer faktaorienterte, mens neste kapittel inneholder resultatene for de spørsmålene som handler mer studentenes erfaringer og vurderinger. Resultatene i begge disse kapitlene må ses i sammenheng med at de fleste spørsmålene handlet om situasjonen i vårsemesteret 2020 etter nedstengingen 12. mars. Undersøkelsen ble gjennomført i oktober/november.

3.1 Studentenes hjemmesituasjon

Koronadelen av spørreskjemaet startet med ja/nei-spørsmål «Da campus stengte, hadde du ansvar for barn hjemme som en følge av stengt barnehage/skole?» De aller fleste respondentene (90 prosent) hadde ikke ansvar for barn under nedstengingen. Mindretallet på 10 prosent utgjør imidlertid mange tusen studenter.

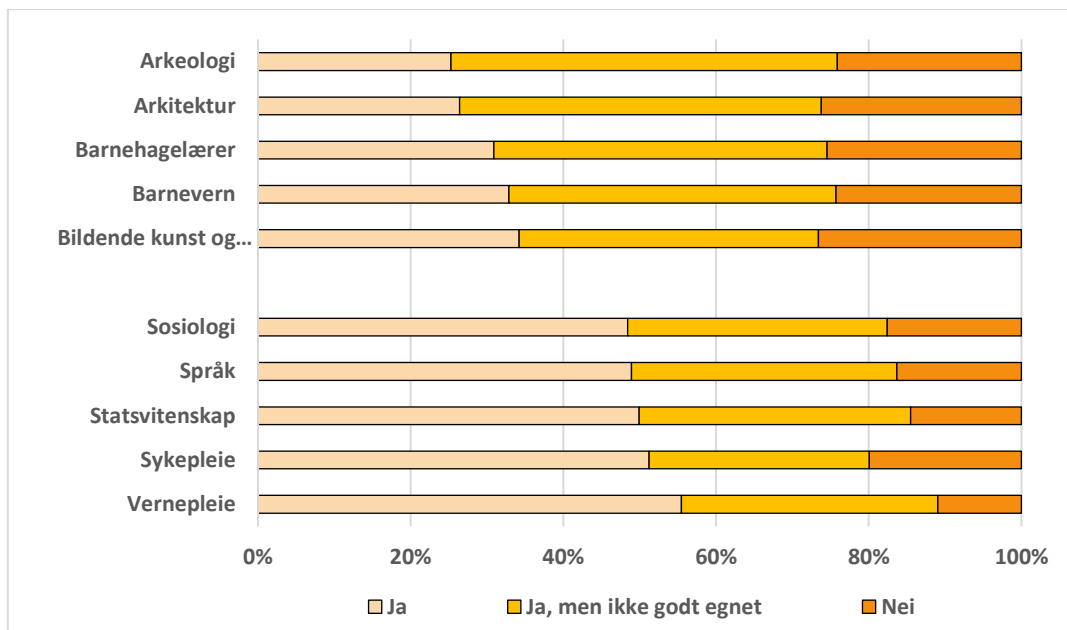
Det er en viss variasjon mellom utdanningstyper. I samfunnsøkonomi, sivilingeniør og geologi er det 2 prosent eller færre som oppga å ha ansvar for barn. I barnehagelærer, pedagogikk og helse- og sosialfag, andre er andelen over 25 prosent. Dette er utdanningstyper med både høy kvinneandel og høy gjennomsnittsalder, noe som kan være med å forklare tallene.

Studentene ble også spurt om de hadde tilgang på egnet sted for å jobbe med studier da campus stengte. Her svarte 42 prosent av studentene «Ja», altså at de hadde tilgang på egnet sted. 39 prosent svarte «Ja, men ikke godt egnet» og 19 prosent «Nei».

Vi går nå over på utdanningstypenivå, og figur 3.1 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis lavest og høyest andel av respondentene som oppga «Ja».

Figur 3.1 Da campus stengte, hadde du tilgang på egnet sted for å jobbe med studier? Noen utdanningstyper. Prosent.

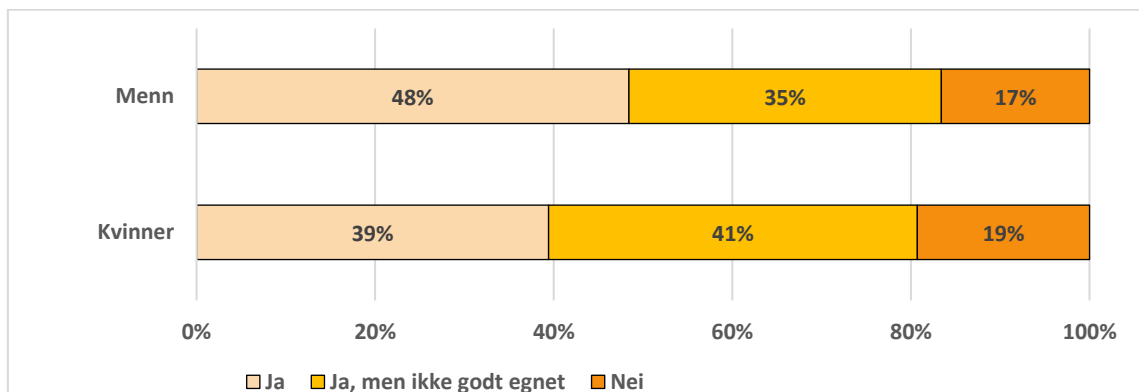

Forskjellene i andel «Ja» er ganske store, fra 25 prosent på arkeologi til 55 prosent på vernepleie (figur 3.1). Om vi slår sammen andelene for «Ja» og «Ja, men ikke godt egnet», er ikke forskjellene like store: Andelene varierer fra 73 prosent på bildende kunst og kunsthåndverk til 89 prosent på vernepleie. Andelen som svarte «Nei» varierer fra 10 prosent på kjemi til 27 prosent på fysikk, ingeniør og bildende kunst og kunsthåndverk.

På store utdanningstyper som grunnskolelærer, økonomiske og administrative fag og ingeniør svarte om lag 40 prosent «Ja». På sivilingeniør og sykepleie svarte omtrent 50 prosent «Ja».

Vi har også sett på disse svarene med utgangspunkt i individuelle bakgrunnsvariabler som kjønn, alder, opptaksgrunnlag og foreldres utdanningsbakgrunn. Er det forskjeller i svarene på spørsmålet om egnet sted mellom kjønn, foreldres utdanningsbakgrunn etc.?

Figur 3.2 Da campus stengte, hadde du tilgang på egnet sted for å jobbe med studier? Fordelt på kjønn. Prosent.

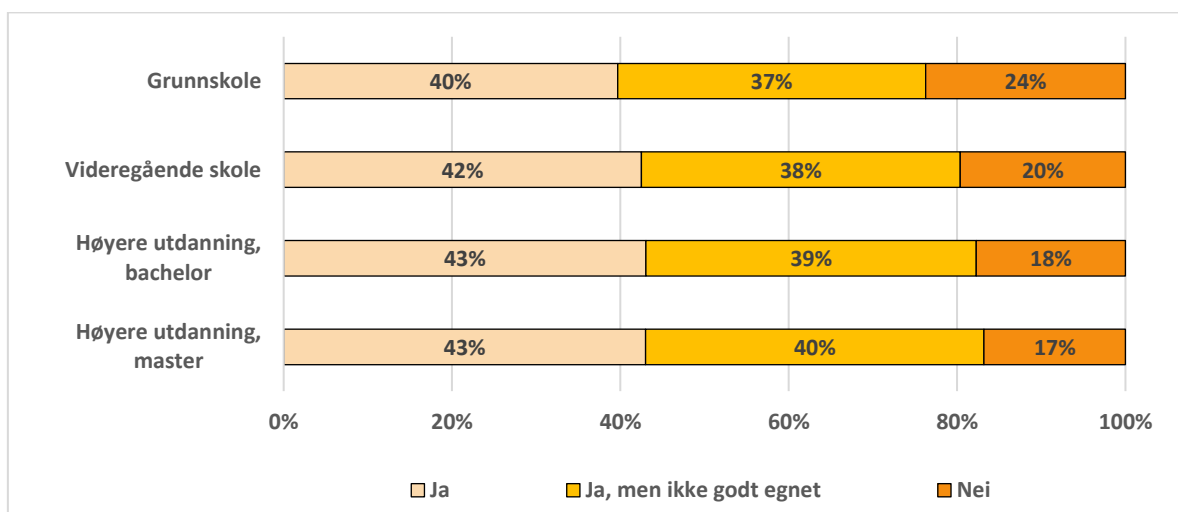

Menn oppga i noe større grad enn kvinner (48 prosent mot 39 prosent) at de hadde tilgang på egnet sted for å jobbe med studiene (figur 3.2).

Verdt å merke seg er at vi ikke har kontrollert for utdanningstype eller andre bakgrunnsfaktorer, noe som kan utdype noen av resultatene for individkjenningene.

Videre skal vi se på om det er mønster i svarene når vi bryter ned data på foreldrenes utdanningsbakgrunn.⁴ Vi viser data der vi fordeler respondentene etter hvilket utdanningsnivå faren deres har.⁵

Figur 3.3 Da campus stengte, hadde du tilgang på egnet sted for å jobbe med studier? Fordelt på fars utdanningsnivå.

Det mest slående trekket ved svarfordelingene er at de er ganske like. I den grad det er forskjeller mellom utdanningsnivåene, er de små. Forskjellen i andel «Ja» varierer fra 40 prosent til 43 prosent. Likevel er det en tendens til at jo lavere utdanning studentenes fedre har, jo større andel oppga at de ikke har et egnet sted å jobbe med studiene: Andel «Nei» varierer fra 24 prosent for de med fedre med grunnskoleutdanning til 17 prosent for de med fedre med utdanning på masternivå.

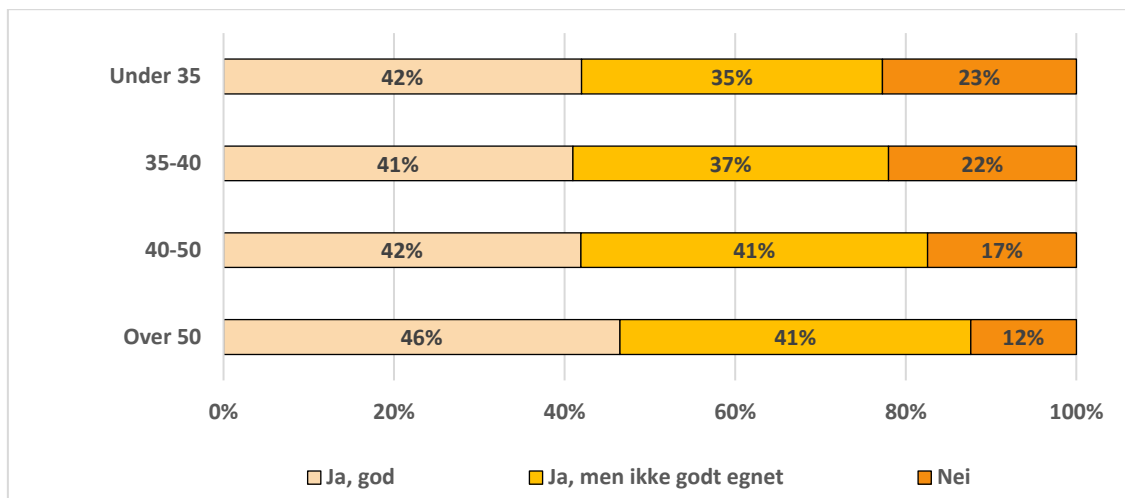
I figur 3.4 presenteres tilsvarende data fordelt på respondentenes karakterpoeng fra videregående skole. Vi har fordelt studentene i fire grupper;

- en der karaktersnittet er lavere enn 3,5 («under 35»)
- en der karaktersnittet er fra og med 3,5 og opp til 4,0 («35-40»)
- en der karaktersnittet er fra og med 4,0 og opp til 5,0 («40-50»)
- en der karaktersnittet er fra og med 5,0 og høyere («over 50»)

⁴ Respondentene kunne svare på spørsmål om foreldrenes utdanningsnivå i spørreskjemaet.

⁵ Tilsvarende tall for mors utdanningsnivå er nesten identiske tall de for fars utdanningsnivå.

Figur 3.4 Da campus stengte, hadde du tilgang på egnet sted for å jobbe med studier? Fordelt på karakterpoeng fra videregående skole.

Også her er svarfordelingene nokså like. Det er imidlertid en klart større andel blant de med lavest og nest lavest karaktergjennomsnitt som oppga at de ikke hadde et egnet sted å jobbe med studiene, sammenlignet med de med høyere karaktergjennomsnitt.

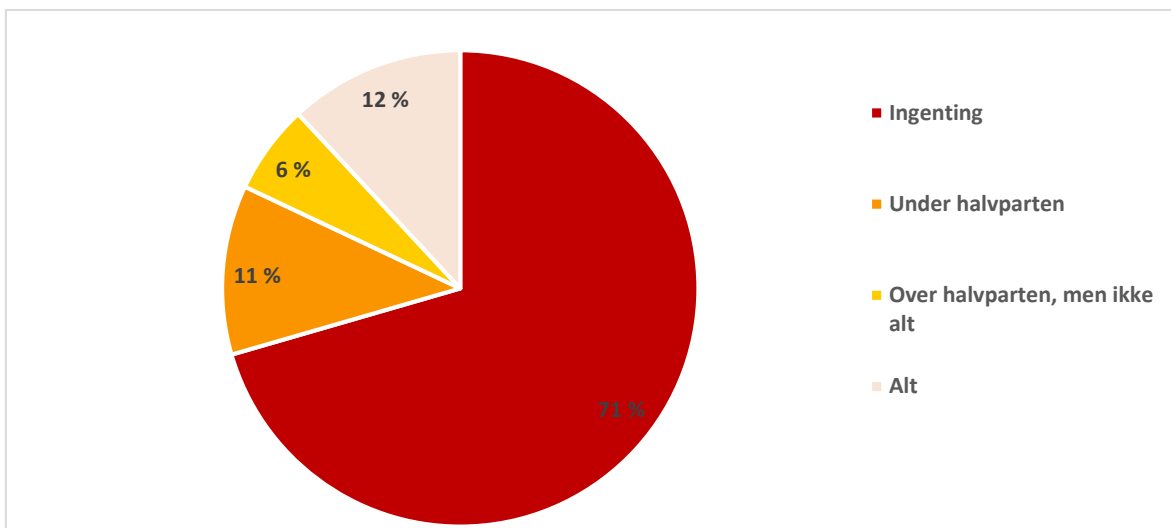
Det mangler karakterdata for om lag 50 prosent av studentene. Denne mangelen kan være fordelt ujevnt på blant annet utdanningstype og institusjon. En kontroll for dette er ikke gjort, men kan justere eller utdype disse resultatene.

3.2 Nettbasert undervisning før 1. mars 2020 – og situasjonen høsten 2020

For en del studenter innebar kanskje ikke nedstengingen av campus noe stort brudd i studiehverdagen. Dette gjelder primært studenter på studieprogram som i sin helhet eller i stor grad var nettbasert før 12. mars 2020.

Vi skal nå se på hvor stor andel av studentenes undervisning som foregikk nettbasert før 12. mars 2020 (figur 3.5). Her kunne respondentene svare «Ingenting», «Under halvparten», «Over halvparten, men ikke alt» eller «Alt».

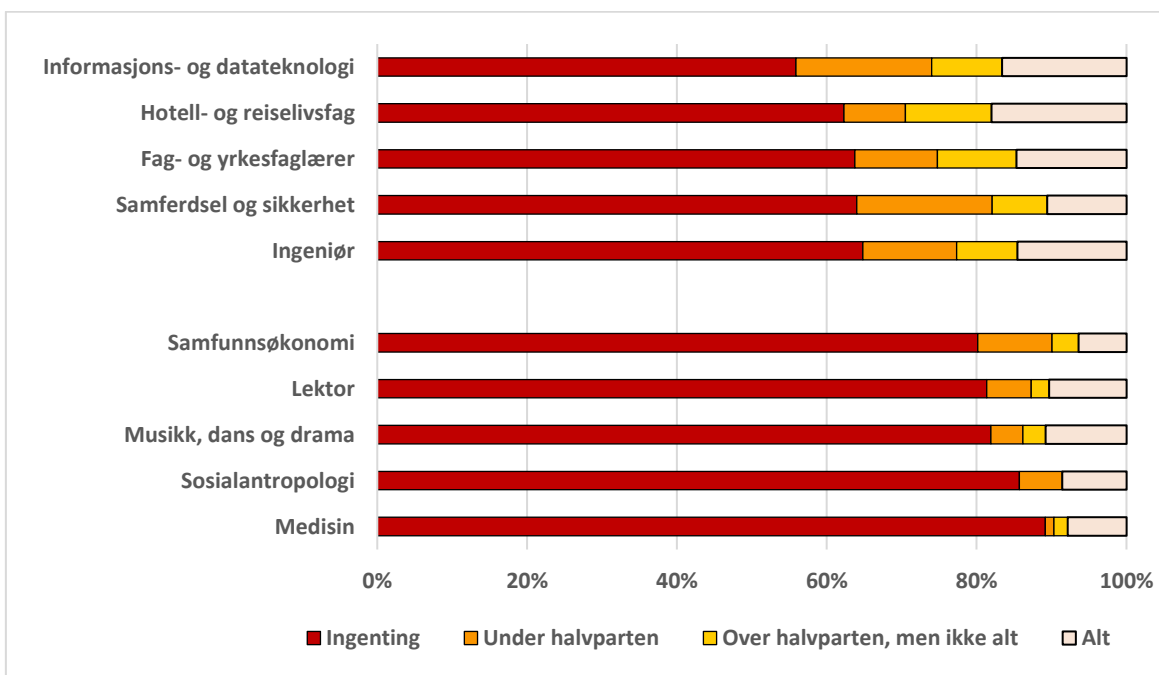
Figur 3.5 Hvor stor andel av undervisningen din foregikk nettbasert før 12. mars 2020?

Den klare majoriteten av studentene (71 prosent) oppga at ingenting av undervisningen var nettbasert før 12. mars 2020, mens 12 prosent oppga at andelen var under halvparten (figur 3.5). Henholdsvis 6 prosent og 12 prosent oppga at andelen nettbasert undervisning utgjorde over halvparten eller alt. Omtrent 18 prosent av studentene kan dermed kanskje sies å være godt vant med nettundervisning.

Figur 3.6 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis lavest og høyest andel av respondentene som oppga «Ingenting».

Figur 3.6 Hvor stor andel av undervisningen din foregikk nettbasert før 12. mars 2020? Noen utdanningstyper.

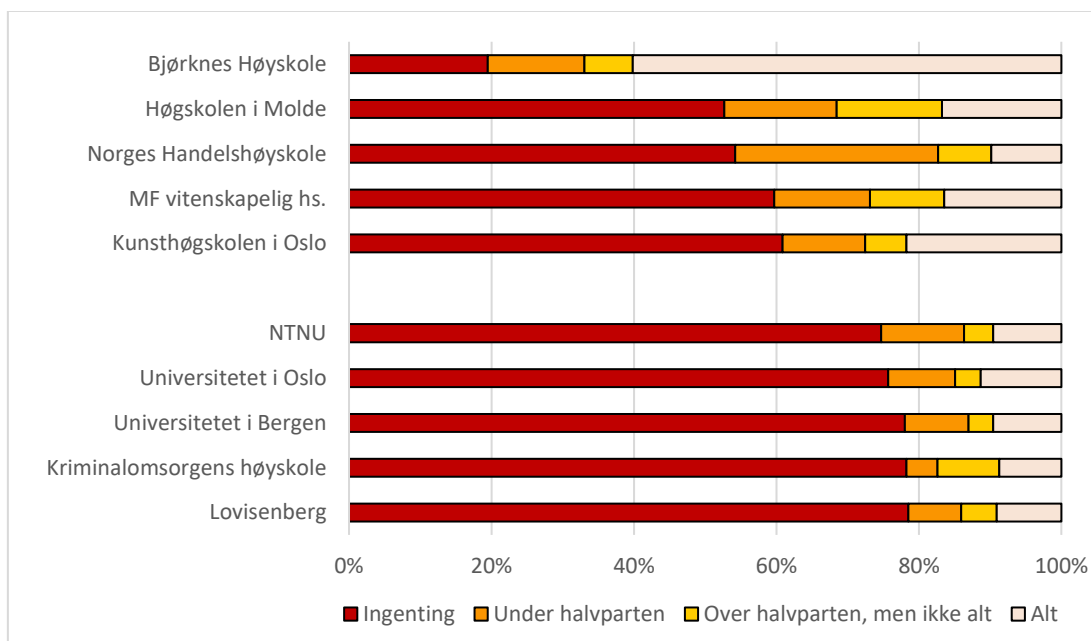
I alle de 49 utdanningstypene oppga over halvparten av studentene at ingen undervisning foregikk nettbasert før 12. mars. Størst andel «Ingenting» er det i medisin (89 prosent), lavest i informasjons- og datateknologi (56 prosent).

I store utdanningstyper som økonomiske og administrative fag, sivilingeniør, ingeniør og sykepleie, oppga 65 til 70 prosent at ingen undervisning var nettbasert.

Betydelige mindretall i nesten alle utdanningstyper oppga at *all* undervisning var nettbasert. Andelen ligger mellom 10 og 17 prosent i 36 av 43 utdanningstyper med data på dette spørsmålet. Størst andel har informasjons- og datateknologi, ernæring og folkehelse, historie, religion og vernepleie (alle 17 prosent). Innen disse utdanningstypene er det flere studieprogram som er helt eller delvis nettbaserte. Det er også en del studieprogram der det er *mulig* for studenter å følge undervisningen på nett; i noen tilfeller gjelder det deler av studiet (enkelte emner eller hele studieår). Dette gjelder også enkelte studieprogram i andre utdanningstyper, som for eksempel innen medisin.

Her kan det være interessant å se på institusjonsnivået. Er det noen institusjoner som skiller seg vesentlig fra de andre når det gjelder tilbud av nettbasert undervisning før 12. mars? Figur 3.7 viser de fem institusjonene der henholdsvis lavest og høyest andel av studentene oppga at «Ingenting» av undervisningen foregikk nettbasert før 12. mars. Institusjoner med færre enn 50 respondenter er ikke inkludert i figuren.

Figur 3.7 Hvor stor andel av undervisningen din foregikk nettbasert før 12. mars 2020? Noen institusjoner.

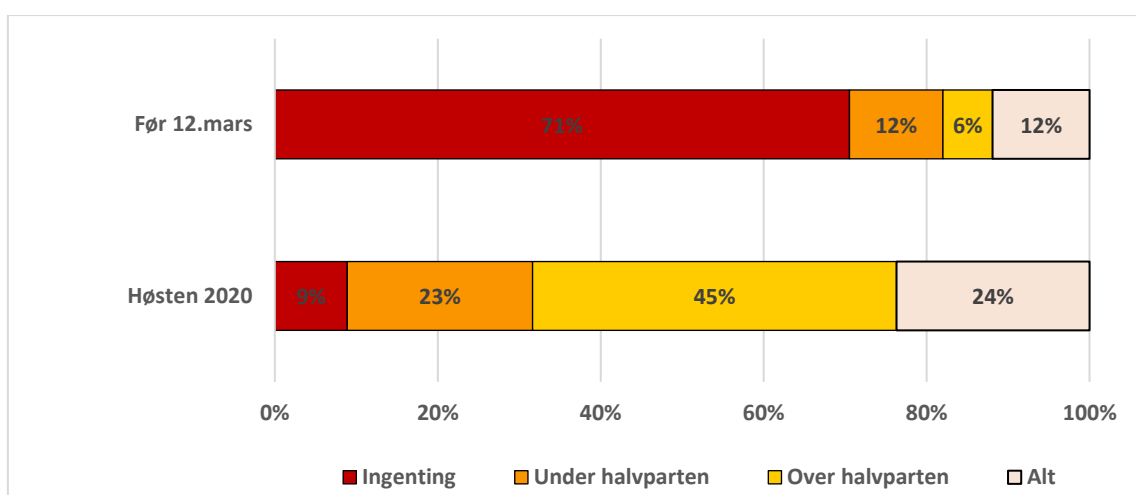
Det er Bjørknes Høyskole som i størst grad tilbød nettbasert undervisning; her oppga 67 prosent av studentene at over halvparten eller all undervisningen var nettbasert. På Høgskolen i Molde er tilsvarende tall 32 prosent (figur 3.7).

Det er få institusjoner som ikke tilbød nettundervisning, ifølge studentene. Norges musikkhøgskole er et unntak, her oppga alle studentene at ingenting av undervisning var nettbasert før 12. mars. Store universiteter som NTNU, Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen hadde også en ganske lav andel studenter som hadde nettbasert undervisning før 12. mars (cirka 10 prosent).

Studentene ble også spurt hvor stor andel av undervisningen *høsten 2020* som foregår nettbasert. Dette spørsmålet, sammenholdt med data om situasjonen før 12. mars, kan si noe om endringene i sektoren som følge av pandemien.

Svarkategoriene er, som spørsmålet om før pandemien, «Ingenting», «Under halvparten», «Over halvparten, men ikke alt» og «Alt». Figur 3.8 viser data fra spørsmålet om situasjonen før 12. mars 2020 og fra spørsmålet om situasjonen høsten 2020.

Figur 3.8 Andel undervisning før 12.mars og høsten 2020 som var nettbasert

Andelen som oppga «Ingenting» har endret seg vesentlig; fra 71 prosent før 12. mars til 9 prosent høsten 2020. Andelen som oppga «Alt» eller «Over halvparten» har økt fra 18 prosent til 68 prosent (figur 3.8).

Størst endring i andel som oppga at «Ingenting» var nettbasert er det i utdanningstypene medisin (økning fra 11 prosent til 79 prosent), sosialt arbeid (fra 0 prosent til 77 prosent) og samfunnsøkonomi (fra 4 prosent til 80 prosent).

Størst andel som oppga at «Ingenting» av undervisningen er nettbasert høsten 2020 er musikk, dans og drama (31 prosent), sosialantropologi (23 prosent) og kjemi (23 prosent). I mange utdanningstyper oppga færre enn 5 prosent av studentene at ingenting er nettbasert, det gjelder f.eks. økonomiske og administrative fag, ingeniør, juridiske fag og sykepleie.

Utviklingen i andel som oppga «Ingenting» var størst på Lovisenberg diakonale høgskole (fra 0 prosent til 79 prosent), Kriminalomsorgens høgskole (fra 0 prosent til 78 prosent) og

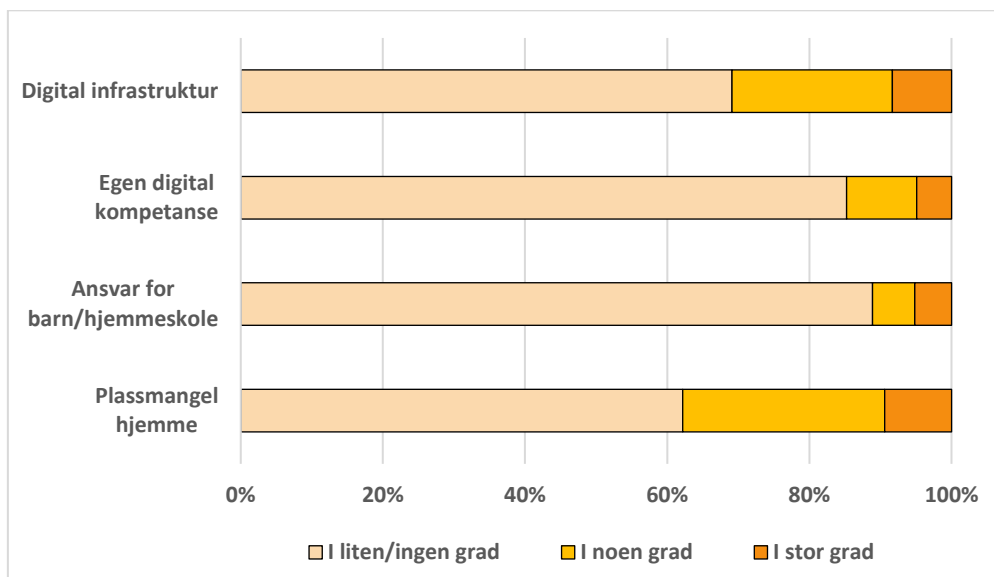
Dronning Mauds Minne Høgskole (fra 1 prosent til 74 prosent).⁶ På de største institusjonene har andelen gått fra om lag 10 prosent til om lag 70 prosent.

3.3 Hindringer for å delta på nettbasert undervisning

Studentene ble spurt om det var noe som hindret dem fra å delta på nettbasert undervisning. I alle de fem forhåndsdefinerte kategoriene i spørsmålsbatteriet kunne de svare «I liten eller ingen grad», «I noen grad» eller «I stor grad».

I tillegg var det mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant». Relativt få har brukt denne kategorien. Figur 3.9 viser svarfordelingen på spørsmålene, ekskludert de som svarte «vet ikke/ikke relevant».

Figur 3.9 Har noen av følgende forhold hindret deg fra å delta på nettbasert undervisning?

I alle de fem kategoriene svarte et flertall at de i liten eller ingen grad ble hindret fra å delta på nettbasert undervisning (figur 3.9).

Betydelige mindretall opplevde imidlertid plassmangel hjemme⁷, digital infrastruktur⁸ og egen digital kompetanse som et hinder. Henholdsvis 28 prosent og 9 prosent oppga at plassmangel hjemme i noen eller stor grad var en hindring.

Når det gjelder spørsmålet om ansvar for barn, oppga 5 prosent at det i stor grad var et hinder, 6 prosent at det i noe grad var et hinder og 89 prosent at det ikke var et hinder. Her er det verdt å merke seg at langt flere respondenter valgte en av disse tre svarkategoriene enn det er respondenter som oppga at de hadde ansvar for barn. I disse tallene ligger svarene til mange uten ansvar for barn. Bare 12 prosent oppga «Vet ikke / ikke relevant».

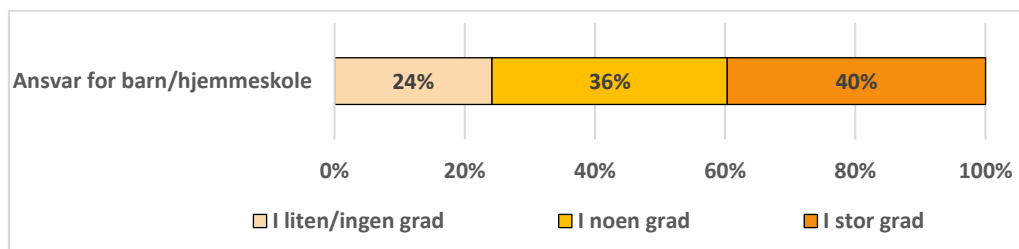
⁶ Institusjoner med færre enn 5 respondenter ikke tatt med her.

⁷ «Hindringer relatert til plassmangel hjemme (ikke god nok arbeidsplass)» i spørreskjemaet.

⁸ «Digital infrastruktur (tilgang på egen datamaskin, dårlignettforbindelse, etc.)» i spørreskjemaet.

Derfor er det relevant på vise svarfordelingen blant de som hadde ansvar for barn. I figur 3.10 viser vi svarene bare for dem som tidligere i spørreskjemaet oppga at de hadde ansvar for barn hjemme.

Figur 3.10 Har «Ansvar for barn/hjemmeskole» hindret deg fra å delta på nettbasert undervisning? Bare respondenter som tidligere oppga at de hadde ansvar for barn.

Blant dem med ansvar for barn ser vi at en stor andel av respondentene oppga dette som en hindring. Her svarte henholdsvis 40 prosent og 36 prosent at dette i noen eller stor grad var en hindring.

Det er del forskjeller i hvilke studenter som søker seg til ulike utdanningsgrupper, både når det gjelder alder, kjønn og sosioøkonomisk status. Dette kan påvirke andelen som har ansvar for barn, studentenes bosituasjon etc. Når vi ser på utdanningstyper, oppga 17 prosent av studentene på arkeologi og 14 prosent på fag- og yrkesfaglærer at digital infrastruktur i stor grad var et hinder. Bare henholdsvis 3 prosent og 4 prosent av medstudentene deres på filosofi, fysikk og lektor delte den oppfatningen. Det var få som hadde liten tiltro til egen digital kompetanse, og i ingen av utdanningstypene var det mer enn 10 prosent som oppga dette. Hindringer relatert til plassmangel hjemme var det mer av: Nærmere 20 prosent av studentene i sosialantropologi, musikk, dans og drama og sosiologi oppga at dette gjelder i stor grad, mens bare 6–7 prosent oppga dette i religion, grunnskolelærer, sivilingeniør, medisin og odontologi.

3.4 Ble undervisningstilbudet redusert etter 12. mars?

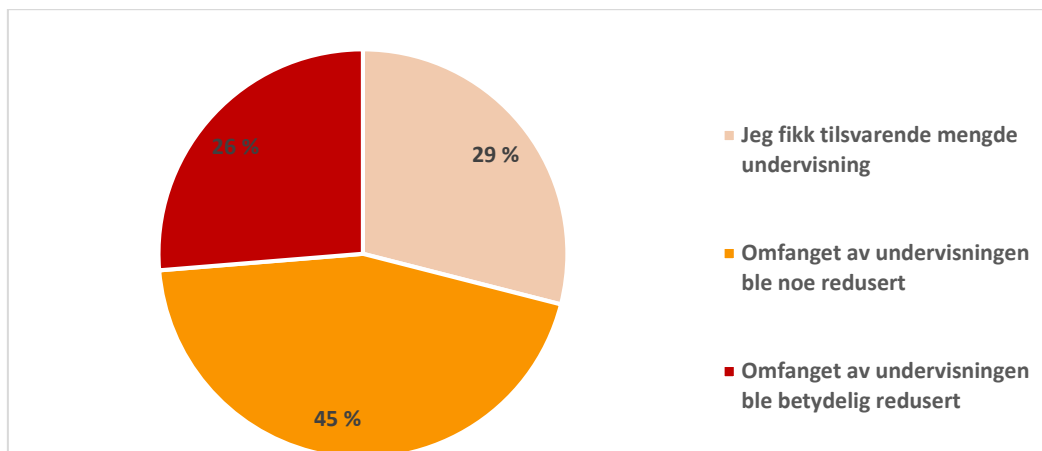
Studentene ble spurt om de fikk like stort undervisningstilbud etter 12. mars og resten av vårsemesteret som opprinnelig var satt opp. Respondentene kunne svare at de fikk «Tilsvarende», «Noe redusert» eller «Betydelig redusert» mengde undervisning.

I figur 3.11 viser vi svarfordelingen på dette spørsmålet for de 71 prosent av studentene som tidligere i spørreskjemaet oppga at ikke noe av undervisningen deres var digital før 12. mars 2020.⁹

⁹ Argumentet for å ekskludere studenter som gikk på helt eller delvis nettbaserte studieprogram før 12. mars fra datagrunnlaget for dette spørsmålet er: Når vi ser på spørsmål om reduksjon i undervisningstilbudet, som jo kan ses på som i hvilken grad institusjonene klare å omstille seg til nettbasert undervisning, vil studenter som gikk på nettbaserte studier ikke ha opplevd en omstilling.

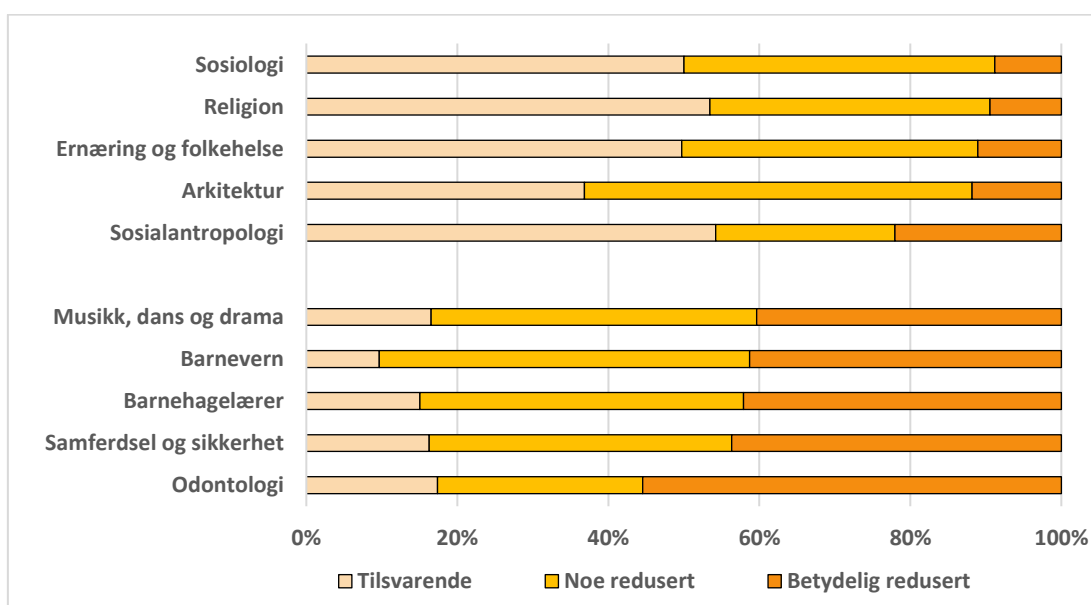
Figur 3.11 Fikk du like stort undervisningstilbud etter 12. mars og resten av vårsemesteret som opprinnelig var satt opp? Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars.

Bare 29 prosent oppga at undervisningstilbudet var like stort etter 12. mars, 45 prosent mente det var noe redusert og 26 prosent mente det var betydelig redusert. Blant studenter uten nettbasert undervisning før 12. mars er det altså nesten en tredjedel som oppga at tilbudet ikke ble redusert. Dette kan tyde på disse studentene har opplevd et tilnærmet fullverdig tilbud også etter pandemien inntraff. Samtidig oppga altså det store flertallet at tilbudet ble betydelig eller noe redusert.

Nå skal vi se på utdanningstyper, fortsatt begrenset til studenter som oppga at ingen undervisning var nettbasert før 12. mars. Figur 3.12 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis lavest og høyest andel av respondentene som oppga «Betydelig redusert».

Figur 3.12 Fikk du like stort undervisningstilbud etter 12. mars og resten av vårsemesteret som opprinnelig var satt opp? Noen utdanningstyper. Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars.

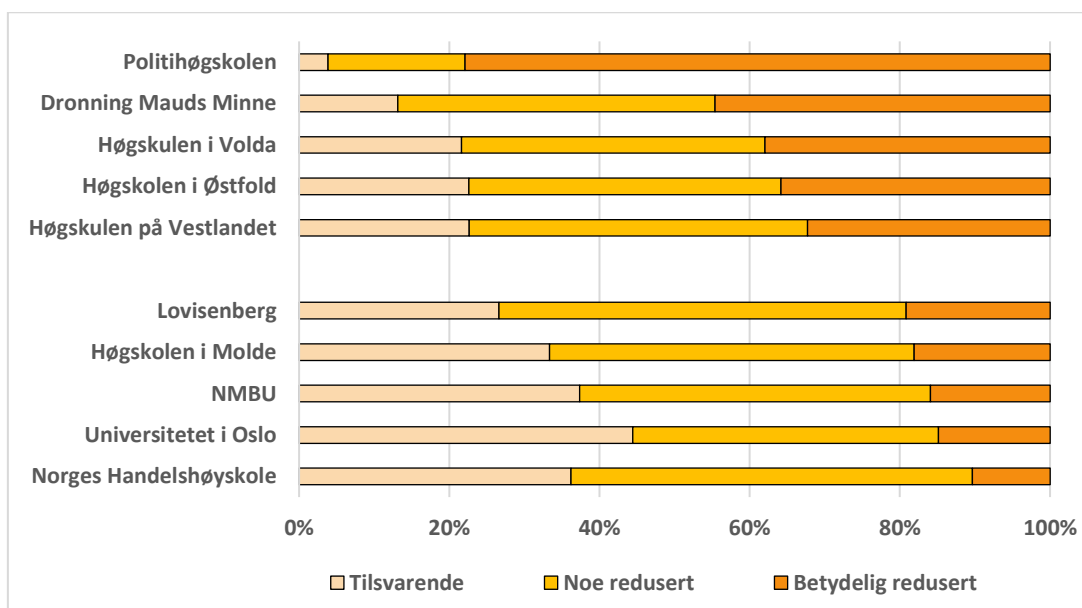

Hele 55 prosent av studentene i odontologi oppga at undervisningstilbudet ble betydelig redusert, mens 27 prosent oppga at tilbudet ble noe redusert (figur 3.12). Om lag 40 prosent av studentene i utdanningstypene arkeologi, barnehagelærer, barnevern, musikk, dans og drama, samferdsel og sikkerhet og sykepleie oppga en betydelig reduksjon. Felles for disse utdanningstypene er at de er preget av praktiske undervisningsformer som kanskje vanskelig kan la seg gjennomføre nettbasert.

På den annen side oppga bare om lag 10 prosent av studentene på sosiologi, religion og ernæring og folkehelse at tilbudet ble betydelig redusert. På disse utdanningstypene, samt på sosialantropologi, oppga omtrent 50 prosent at utdanningstilbudet var «Tilsvarende». De fleste av disse studentene har dermed i liten grad opplevd redusert undervisningstilbud.

Vi skal over på institusjonsnivået og ser først på de fem institusjonene med henholdsvis høyest og lavest andel av studenter som oppga at undervisningstilbudet ble «Betydelig redusert» (se figur 3.13). Også her viser vi svarene til kun de 71 prosent av studentene som tidligere i spørreskjemaet oppga at ikke noe av undervisningen deres var digital før 12. mars 2020. Institusjoner med færre enn 50 respondenter på dette spørsmålet er ikke inkludert i figuren.

Figur 3.13 Fikk du like stort undervisningstilbud etter 12. mars og resten av vårsemesteret som opprinnelig var satt opp? Noen institusjoner. Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars.

Politihøgskolen er den institusjonen der studentene i størst grad (78 prosent) oppga at undervisningstilbudet ble betydelig redusert. På Dronning Mauds Minne var tilsvarende tall 45 prosent. Vi så ovenfor at tallene for utdanningstypene der disse institusjonene er representert (samferdsel og sikkerhetsfag og barnehagelærer) var blant utdanningstypene med lavest score på «Tilsvarende» og høyest score på «Betydelig redusert». Dette er en sterk indikasjon på at fagporteføljen på institusjonene har betydning for resultatene.

Norges Handelshøyskole (10 prosent) er den institusjonen der minst andel av respondentene mente at de fikk et betydelig redusert undervisningstilbud etter 12. mars. På Universitetet i Oslo og NMBU er tilsvarende tall cirka 15 prosent. På Universitetet i Oslo mente 44 prosent at tilbudet var tilsvarende, mens bare 15 prosent mente det ble betydelig redusert. På de andre tre eldste universitetene er andel «Betydelig redusert» om lag 25 prosent og andel «Tilsvarende» om lag 30 prosent.

Vi gjør oppmerksom på at institusjonen der størst andel oppga at undervisningen foregikk nettbasert før 12. mars 2020 (Bjørknes Høyskole) ikke er med i figuren over. Dette som en følge av utvalget til figuren, som omtales innledningsvis i delkapitlet. Denne institusjonen har en svært høy andel «Tilsvarende».

3.4.1 Avlyste læringsaktiviteter

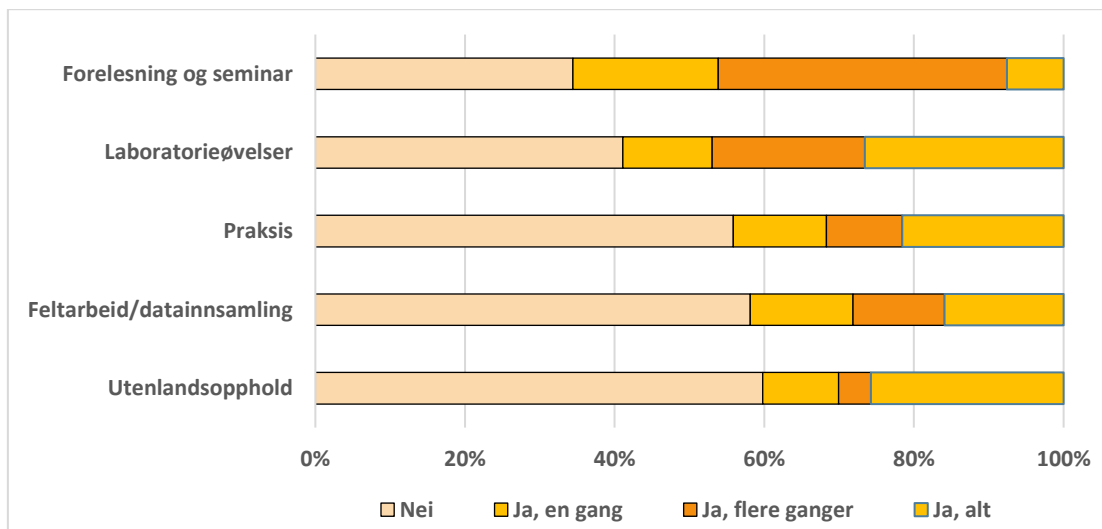
Videre ble studentene stilt en rekke spørsmål om de opplevde at ulike læringsaktiviteter ble avlyst på grunn av nedstengingen etter 12. mars og resten av vårsemesteret.

Andelen som svarte «Ikke aktuelt / ikke planlagt våren 2020» var 4 prosent på «Forelesning og seminar» og mellom 55 og 70 prosent på de andre underspørsmålene. Disse er holdt utenfor i tallene i tekst og figurer og er dermed ikke en del av svarfordelingene f.eks.

Vi ser først på det nasjonale nivået: hvilke aktiviteter ble avlyst? (figur 3.14) Respondentene kunne svare «Nei», «Ja, en gang», «Ja, flere ganger» og «Ja, alt». Svaralternativene vil ha ulik «verdi» på de forskjellige underspørsmålene. Noen eksempler:

- «Ja, alt» på utenlandsopphold vil ofte være synonymt med «Ja, en gang», da få studenter trolig hadde planlagt mer enn ett utenlandsopphold vårsemesteret 2020.
- Én avlyst forelesning («Ja, en gang») vil trolig ha mindre effekt på studiehverdagen og læringsutbyttet enn én avlyst praksis og feltarbeid/datainnsamling. Dette fordi de aller fleste har mange forelesninger (og seminarer), mens få har mange praksiser og feltarbeid.

Figur 3.14 Opplevde du at noen av følgende aktiviteter ble avlyst på grunn av nedstengingen etter 12. mars og resten av vårsemesteret? Alle respondentene.

Hovedinntrykket er at læringsaktivitetene i stor grad *ikke* ble avlyst etter 12. mars. Over halvparten svarte «Nei» eller «Ja, bare en gang» på alle læringsaktivitetene (figur 3.14). Dette er kanskje noe overraskende. Samtidig er det betydelige mindretall, nesten halvparten, som opplevde at alt ble avlyst eller at det skjedde flere ganger. Med tanke på den ekstreme situasjonen er det kanskje ikke mye, men tapet for de studentene som opplevde det kan ha vært stort.

Den hyppigst forekommende læringsaktiviteten, forelesning og seminar, er den som fordeler seg jevnest. Bare 8 prosent oppga at alt ble avlyst. Så mange som 34 prosent oppga at ingenting ble avlyst og 19 prosent at det skjedde én gang. Det kan tolkes som at over halvparten fikk maksimalt én forelesning avlyst, noe som må sies å være positivt for de det gjelder. Videre vil det i kategorien «Ja, flere ganger» ligge svar fra en del som har opplevd at noen av forelesningene ble avlyst, noe som kanskje ikke var dramatisk for dem.

Nesten halvparten oppga at laboratorieøvelser alltid ble avlyst (27 prosent) eller ble avlyst flere ganger (20 prosent). Imidlertid oppga 41 prosent at ikke noe ble avlyst og 12 prosent at avlysninger skjedde maksimalt én gang.

Store mindretall (cirka 20 prosent) oppga også at alt av praksis og feltarbeid/datainnsamling ble avlyst. Imidlertid svarte de fleste, nesten 60 prosent, at det ikke var avlysninger her.

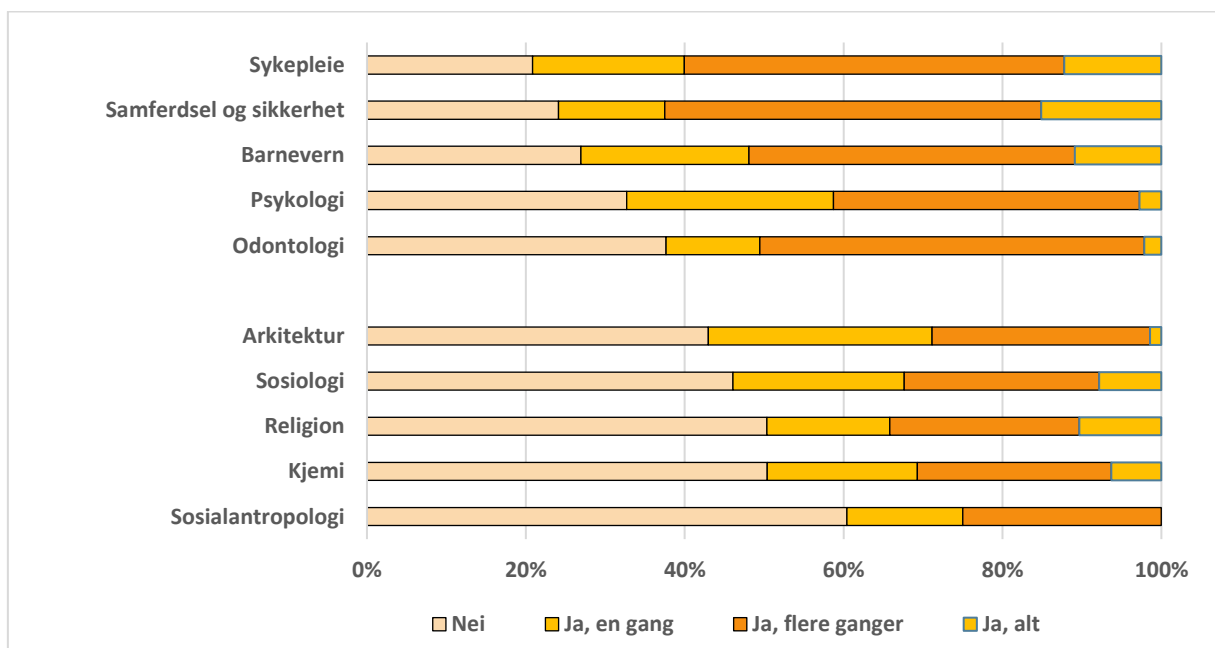
Så mange som 60 prosent oppga også at utenlandsoppholdet ikke ble avlyst. Dette kan skyldes at mange hadde reist ut før 12. mars og dermed fikk gjennomført hele eller store deler av utenlandsoppholdet. Noe av det samme fenomenet kan gjelde for de andre læringsaktivitetene, altså at aktivitetene allerede var kommet godt i gang eller kanskje til og med var gjennomført før 12. mars.

Avlyste forelesninger og seminarer

Vi skal se nærmere på spørsmålet om **forelesning og seminar**. I dette tilfellet begrenser vi oss til å se på svarene fra de 71 prosent av studentene som oppga at ingenting av

undervisningen var nettbasert før 12. mars.¹⁰ Figur 3.15 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis minst og størst andel av respondentene som oppga «Nei».

Figur 3.15 Opplevde du at Forelesning og seminar ble avlyst på grunn av nedstengingen etter 12. mars og resten av vårsemesteret? Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars. Noen utdanningstyper.

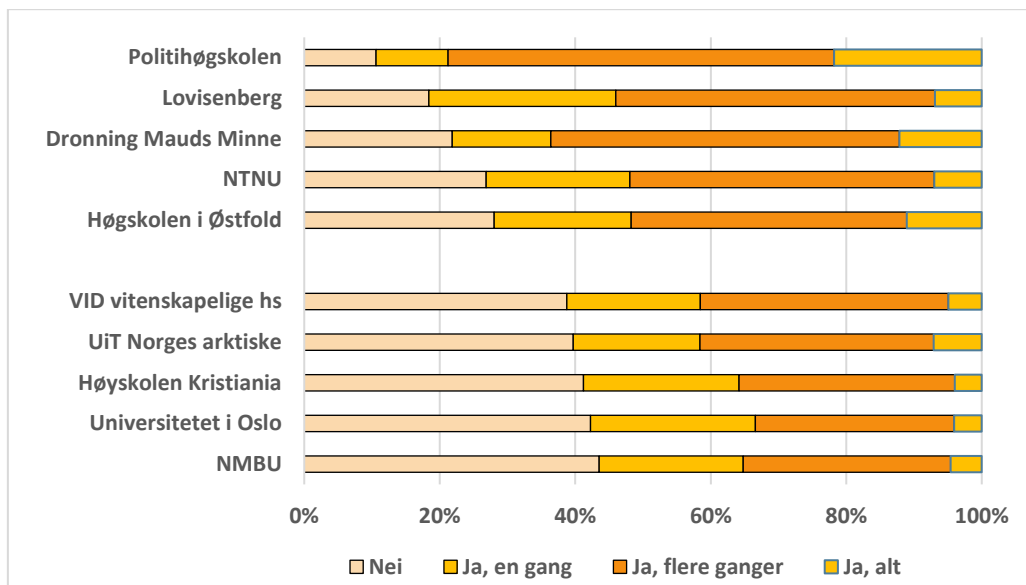
I flere utdanningstyper oppga omtrent 70 prosent av respondentene at forelesninger og seminarer ikke ble avlyst («Nei») eller at de ble avlyst kun én gang. Dette gjelder sosialantropologi, kjemi, religion, sosiologi og arkitektur (figur 3.15). Det gjelder også for en del utdanningstyper som ikke er vist i figuren, bl.a. ernæring og folkehelse, farmasi, juridiske fag og pedagogikk. I noen av de samme utdanningstypene er det svært få (godt under 10 prosent) som oppga at alt ble avlyst. (I sosialantropologi ingen, altså 0 prosent).

I sykepleie, samferdsel og sikkerhet og barnevern er det derimot noe over 10 prosent som oppga at alle forelesninger og seminarer ble avlyst. I disse utdanningstypene, samt psykologi og odontologi, er det også mange som oppga at det ble avlyst flere ganger.

Forelesning og seminar er den vanligste formen på omtrent alle institusjoner. Figur 3.16 viser de fem institusjonene der henholdsvis lavest og høyest andel studenter oppga «Nei» på spørsmålet om avlysning. Institusjoner med færre enn 50 respondenter på dette spørsmålet er ikke inkludert i figuren.

¹⁰ De 4 prosent studentene som valgte svaralternativet «Ikke aktuelt / ikke planlagt våren 2020» er heller ikke med i svarfordelingen. Det samme gjelder de kommende spørsmålene i dette kapitlet.

Figur 3.16 Opplevde du at Forelesning og seminar ble avlyst på grunn av nedstengingen etter 12. mars og resten av vårsemesteret? Noen institusjoner. Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars.

Flere institusjoner har i ganske stor grad klart å opprettholde tilbudet om forelesninger og seminarer. Om lag 60 prosent av respondentene på NMBU, Høgskolen Kristiania og Universitetet i Oslo oppga at forelesninger ikke ble avlyst eller at det skjedde bare én gang. På disse institusjonene er det (også) svært få som oppga at alt ble avlyst. På spesielt Politihøgskolen, men også Lovisenberg og Dronning Mauds Minne, oppga en langt lavere andel at forelesninger og seminarer ikke ble avlyst eller avlyst bare én gang (figur 3.16).

Her er det relevant å påpeke at én avlyst forelesning eller seminar neppe er dramatisk for studentene. Men om det skjedde mange ganger, eller alltid, kan det i større grad ha gått utover deres motivasjon og læringsutbytte. Og det er verdt å nevne at avlysninger har vært vanlig på alle institusjonene: På alle institusjonene oppga minst en tredjedel av studentene at alt, eller flere, forelesninger og seminarer ble avlyst.

Resultatene på dette spørsmålet harmonerer godt med resultatene på spørsmålet om man fikk et like stort undervisningstilbud etter 12. mars.

Avlyste laboratorieøvelser, praksis, feltarbeid/datainnsamling og utenlandsopphold

For disse delspørsmålene inkluderer vi alle respondentene, i motsetning til spørsmålet om forelesning og seminar. Vi ekskluderer utdanningstyper og institusjoner med færre enn 50 svar på de respektive spørsmålene.

I enkelte utdanningstyper oppga svært få studenter at **laboratorieøvelser** ikke ble avlyst. Det gjelder f.eks. bioingeniør (9 prosent) og odontologi (17 prosent). I grunnskolelærer gjelder det imidlertid hele 72 prosent av respondentene (her oppga en tredjedel at slike øvelser i det hele tatt var aktuelle for dem). I bioingeniør, geologi og kjemi oppga om lag halvparten at alt ble avlyst. Det er en del forskjeller mellom institusjoner, noe som trolig i noe grad kan forklares med forskjeller i fagportefølje: Omtrent 75 prosent på Dronning

Mauds Minne og Høgskulen i Volda rapporterte om ingen avlysninger, mens noe over 20 prosent rapporterte om det samme på Lovisenberg og Høgskulen på Vestlandet.

Vi har vist at 22 prosent av studentene oppga at all **praksis** ble avlyst, mens 56 prosent oppga at ikke noe praksis ble avlyst. I enkelte utdanningstyper oppga svært få at praksis *ikke* ble avlyst. Det gjelder f.eks. bioingeniør (10 prosent) og odontologi (15 prosent). I farmasi, geografi, sivilingeniør og statsvitenskap gjelder det imidlertid omtrent 80 prosent av respondentene.¹¹ På en del studieprogram innen disse utdanningstypene virker det som om praksis dermed ble gjennomført i stort monn etter 12. mars. I de tre lærerutdanningene barnehagelærer, grunnskolelærer og lektor oppga om lag halvparten at praksis ikke ble avlyst, mens om lag en fjerdedel oppga at all praksis ble avlyst. I sykepleie oppga 68 prosent at praksis ikke ble avlyst, mens 13 prosent oppga at all praksis ble avlyst. Det er også her forskjeller mellom institusjoner: Omtrent 90 prosent av respondentene på Lovisenberg og 80 prosent på Dronning Mauds Minne og Kriminalomsorgens høgskole rapporterte om ingen avlysninger, mens tilsvarende tall på Norges idrettshøgskole, Universitetet i Sørøst-Norge, Høgskulen på Vestlandet og Høgskulen i Volda er omtrent 40 prosent.

Tallene for **feltarbeid/datainnsamling** er nokså like de for praksis. Her oppga 64 prosent at dette ikke var aktuelt for dem, så det er relativt få som har besvart dette spørsmålet. I enkelte utdanningstyper oppga svært få studenter at feltarbeid/datainnsamling *ikke* ble avlyst. Det gjelder f.eks. geologi (14 prosent), primærnæring (19 prosent) og arkeologi (22 prosent). I fag- og yrkesfaglærer, farmasi og psykologi gjelder det imidlertid omtrent 80 prosent av respondentene.¹² Om lag halvparten av studentene på blant annet geografi og geologi oppga at alt ble avlyst. Også her er det en del forskjeller fra institusjon til institusjon; ytterpunktene er «Alt»-andeler på 2 prosent og 34 prosent.

Det var bare 30 prosent som oppga at **utenlandsopphold** var aktuelt våren 2020. Av dem svarte 60 prosent at det ikke ble avlyst og 26 prosent at alt ble avlyst. Variasjonen i andel som oppga at utenlandsoppholdet ble avlyst («Ja, alt») er stor; fra 5 prosent til 53 prosent på utdanningstypenivå og fra 8 prosent til 54 prosent på institusjonsnivå.

3.4.2 Endringer i omfang av læringsaktiviteter

Videre ble studentene stilt en rekke spørsmål om de opplevde endringer i omfanget av ulike undervisnings- og arbeidsformer etter nedstengingen 12. mars og resten av vårsemesteret.

Her er det verdt å merke at det spørres om noe ulike aktiviteter enn i spørsmålene om *avlysninger*. Eksempelvis er forelesning og seminar separat her, men slått sammen i spørsmålene om avlysninger. Dermed er det litt problematisk å sette tallene for omfang opp imot tallene for avlysninger.

Mange respondenter valgte svaralternativet «Ikke aktuelt / ikke planlagt våren 2020». Disse er holdt utenfor i tallene vi angir i tekst og figurer og er dermed ikke en del av svarfordelingene vi viser. På forelesninger og innleveringsoppgaver oppga bare henholdsvis 6 og 11 prosent dette, mens om lag 70 prosent oppga dette på praksisperioder, feltarbeid /

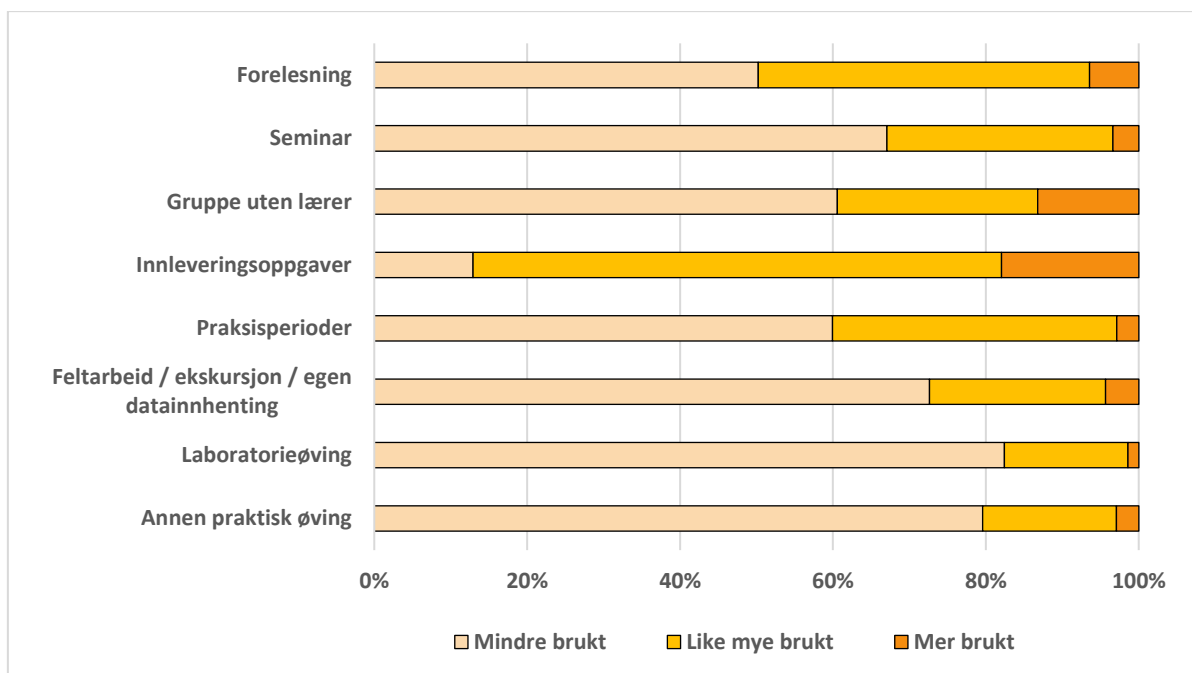
---

¹¹ Her oppga fra 24 prosent til 43 prosent at praksis i det hele tatt var aktuelt, det er altså dette mindretallet prosentene i teksten er beregnet fra.

¹² Her oppga cirka 30 prosent at feltarbeid/datainnsamling i det hele tatt var aktuelt.

ekskursjon / egen datainnhenting, laboratorieøving og annen praktisk øving. På seminar og gruppe uten lærer var tilsvarende tall om lag 35 prosent.

Figur 3.17 Ble det endringer i omfanget av følgende undervisnings- og arbeidsformer etter nedstengingen 12. mars og resten av våsemesteret?

Omfanget av de fleste av disse læringsaktivitetene er redusert (se figur 3.17). Dette gjenspeiles også i den reduserte tidsbruken på organiserte læringsaktiviteter (kapittel 2.16).

Størst andel av studentene oppga «Mindre brukt» i praktiske aktiviteter som feltarbeid / ekskursjon / egen datainnhenting, laboratorieøving og annen praktisk øving. Flertallet oppga også at omfanget av gruppe uten lærer og seminarer gikk ned. Halvparten mente forelesninger er redusert, bare 6 prosent mente det er mer brukt. En noe større andel av studentene oppga at omfanget av innleveringsoppgaver har økt (18 prosent) enn at det har minsket (13 prosent). Det store flertallet oppga at det var like mye brukt (69 prosent).

De fleste formene er altså mindre brukt, ifølge disse tallene. Unntaket er innleveringsoppgaver, der det store flertallet oppga at det er like mye brukt. Det kan tyde på at institusjonene i liten grad har kompensert bortfallet av noen aktiviteter med innføring eller økning av andre.

Bildet av et redusert omfang av undervisnings- og arbeidsformer er tydelig, og i gjennomsnitt for de ulike formene oppga 53 prosent at de er mindre brukt.¹³ I det innledende spørsmålet om man fikk «et like stort undervisningstilbud» etter 12. mars, svarte 71 prosent at tilbudet var redusert. Årsaken til forskjellen kan være at

¹³ Gjennomsnittet er vektet ut fra antall svarende i hver kategori. F.eks. vil forelesning telle mer enn laboratorieøving, fordi det er flere som har svart på underspørsmålet om forelesning.

spørsmålsbatteriet om omfang ikke dekker alle undervisningstilbud/læringsaktiviteter, for eksempel utenlandsopphold, eller at respondentene har tolket begrepet undervisningstilbud forskjellig fra de læringsaktivitetene som angis i batteriet.

Noe økt omfang av innleveringsoppgaver

Det er kun i arbeidsformen **innleveringsoppgaver** at flere respondenter oppga større omfang enn mindre omfang. Dette gjelder spesielt i utdanningstypene odontologi, idrett, fag- og yrkesfaglærer, musikk, dans og drama, ergo- og fysioterapi og barnehagelærer. I disse oppga 30–40 prosent større bruk, mens om lag 10 prosent oppga mindre bruk. På Norges idrettshøgskole svarte 44 prosent av studentene «Mer brukt» (og 9 prosent «Mindre brukt»), på Kunsthøgskolen i Oslo var tilsvarende tall 39 prosent og 21 prosent og på MF vitenskapelig høyskole 31 prosent og 7 prosent.¹⁴

Redusert omfang av forelesninger og seminarer

I alle utdanningstyper, unntatt i medisin, oppga en større andel av respondentene at **forelesning** var mindre brukt enn mer brukt etter 12. mars. I medisin oppga 23 prosent at det var mer brukt og 23 prosent at det var mindre brukt. I handel og markedsføring er differansen størst; her oppga bare 2 prosent at det var mer brukt, mens 71 prosent oppga at det var mindre brukt. Når vi går ned på institusjonsnivå, er det store forskjeller i hvor stor andel av studentene som oppga at forelesning ble mindre brukt; fra 94 prosent på Politihøgskolen og 78 prosent på Dronning Mauds Minne, til 29 prosent på NMBU og 28 prosent på Universitetet i Oslo. Disse tallene gjelder kun for de 71 prosent av studentene som oppga at ingenting av undervisningen var nettbasert før 12. mars.

For **seminar** svarte over halvparten av studentene «Mindre brukt» i alle utdanningstyper unntatt odontologi (43 prosent). I barnevern, samferdsel og sikkerhet, barnehagelærer og sykepleie oppga om lag 80 prosent «Mindre brukt». Over halvparten av studentene oppga «Mindre brukt» på alle institusjoner: På Politihøgskolen oppga 98 prosent det, mens omtrent 80 prosent oppga det på Høgskulen i Volda, Dronning Mauds Minne, Lovisenberg diakonale høyskole og Kriminalomsorgens høyskole.

Redusert omfang av laboratorieøvelser, praksis, feltarbeid/datainnsamling og utenlandsopphold

Omfanget av **praksisperioder** ble redusert, ifølge mange av studentene. Dette gjelder i de fleste utdanningstypene. Omtrent 90 prosent av respondentene innen odontologi, idrett, bioingeniør og ergo- og fysioterapi oppga at det ble mindre brukt. Innen vernepleie og sykepleie oppga under halvparten at dette ble mindre brukt. I disse utdanningstypene kan det dermed virke som praksistilbudet i relativt liten grad ble redusert. I alle de nevnte utdanningstypene var praksis utbredt, målt ved den relativt lave andelen som oppga «Ikke aktuelt / ikke planlagt våren 2020».

---

¹⁴ Andelen som svarte «Mer brukt» var over 50 prosent på noen små institusjoner med få svarende (på dette spørsmålet): Høyskolen for dansekunst, NSKI Høyskole og Norges musikkhøgskole.

Over halvparten av respondentene på de aller fleste institusjoner oppga at praksisperioder ble mindre brukt. Unntakene her er i første rekke Lovisenberg diakonale høgskole (8 prosent) og Kriminalomsorgens høgskole og utdanning (5 prosent).

I alle de 34 utdanningstypene der **feltarbeid, ekskursjon og egen datainnhenting** er relativt vanlig (der under halvparten oppga at dette ikke var aktuelt), oppga over halvparten av respondentene at dette ble mindre brukt. Eksempler på utdanningstyper der nesten alle oppga dette er primærnæring, geologi og geografi. Over halvparten av respondentene oppga at dette ble mindre brukt på alle institusjonene der læringsformen i særlig grad forekommer.

Tilsvarende gjelder læringsformen **laboratorieøving**. Også her oppga over halvparten av respondentene, i alle de relevante utdanningstypene, at dette ble mindre brukt. Eksempler på utdanningstyper der nesten alle oppga dette er medisin, odontologi, geologi og bildende kunst og kunsthåndverksfag. Også her oppga over halvparten av respondentene at dette ble mindre brukt på de institusjonene der læringsformen i særlig grad forekommer.

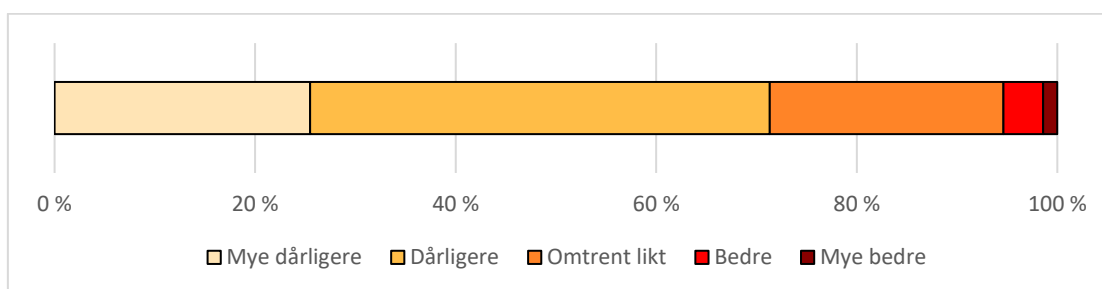
3.5 Opplevelse av faglig utbytte etter 12. mars

Studentene ble spurt hvordan de opplevde det faglige utbyttet av undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret, sammenlignet med vanlig undervisning før 12.mars.

I dette delkapitlet viser vi bare tall for de 71 prosent av studentene som oppga å ikke ha hatt noe nettundervisning før 12. mars 2020.¹⁵

Figur 3.18 viser svarfordelingen for disse. De fem svarkategoriene går fra «Mye dårligere» til «Mye bedre».

Figur 3.18 Hvordan opplevde du det faglige utbyttet av undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret, sammenlignet med vanlig undervisning før 12.mars? Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars.

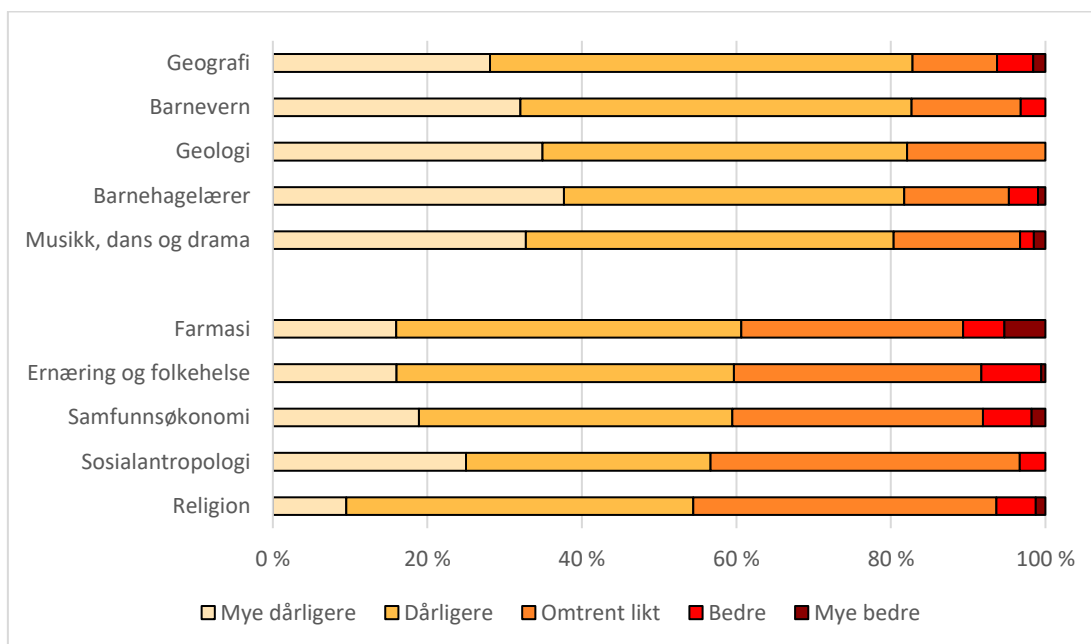

Den store majoriteten av respondentene mener at det faglige utbyttet av undervisningen har blitt dårligere (figur 3.18). Slår man sammen kategoriene «Mye dårligere» og «Dårligere», gjelder det 71 prosent av studentene. Ytterst få mener at det faglige utbyttet har blitt bedre: til sammen 5 prosent svarer «Bedre» og «Mye bedre».

¹⁵ Om vi inkluderer alle respondentene, endres tallene marginalt. Dette gjelder på nasjonalt nivå. Når vi går ned på f.eks. utdanningstypenivå, vil tallene endres i en del tilfeller.

Figur 3.19 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis størst og minst andel av respondentene som oppga «Mye dårligere» og «Dårligere».

Figur 3.19 Hvordan opplevde du det faglige utbyttet av undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret, sammenlignet med vanlig undervisning før 12.mars? Studenter som har oppgitt at det var ingen nettundervisning før 12. mars. Noen utdanningstyper.

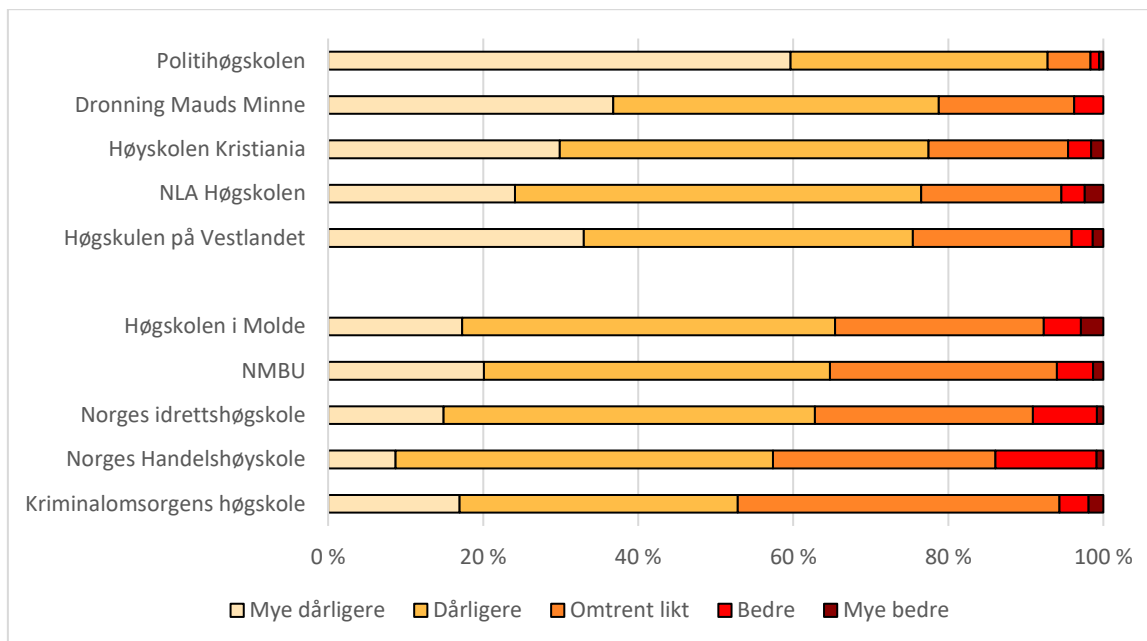

I alle utdanningstyper oppga et flertall av studentene at det faglige utbyttet har blitt dårligere. Flertallet er knappest på samfunnsøkonomi, sosialantropologi og religion. Her mente litt over halvparten at det faglige utbyttet har blitt dårligere («Mye dårligere» og «Dårligere»). Innen utdanningstypene geografi, barnevern, geologi, barnehagelærer og musikk, dans og drama finner vi høyest andel studenter som opplevde et dårligere faglig utbytte (over 80 prosent, figur 3.19).

Et mindretall mente utbyttet har blitt bedre – størst andel er det på odontologi (14 prosent) og farmasi (11 prosent). Innen enkelte utdanningstyper (sosialantropologi og religion) oppga om lag 40 prosent at utbyttet er «Omtrent likt».

I figur 3.20 vises tilsvarende svarfordeling for en del institusjoner.

Figur 3.20 Hvordan opplevde du det faglige utbyttet av undervisningen etter 12. mars og resten av våsemesteret sammenlignet med vanlig undervisning før 12.mars? Noen institusjoner

På alle institusjoner oppga et flertall av studentene at det faglige utbyttet har blitt dårligere.

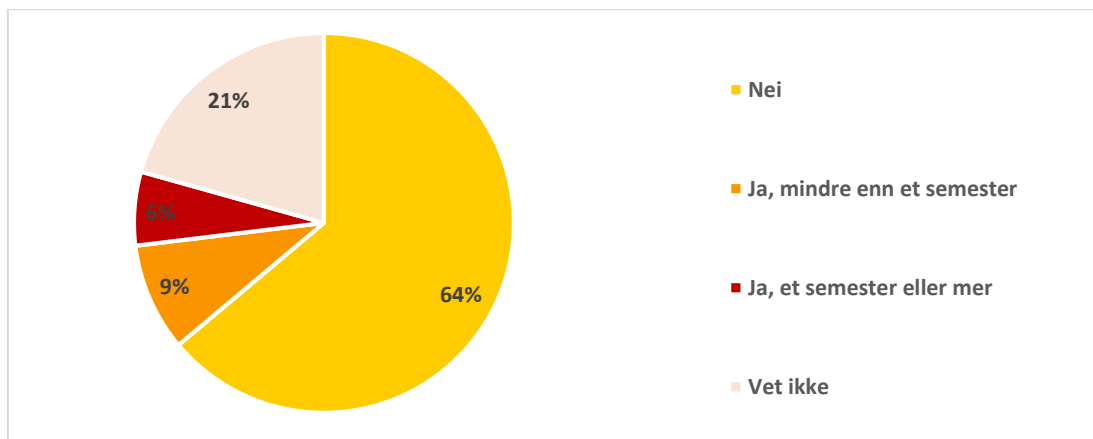
Andelen som svarte «Mye dårligere» og «Dårligere» er 93 prosent på Politihøgskolen og noe over 75 prosent på Dronning Mauds Minne, Høgskolen Kristiania, NLA Høgskolen og Høgskulen på Vestlandet. Andelen er om lag 55 prosent på Norges Handelshøyskole og Kriminalomsorgens høgskole og noe over 60 prosent på Høgskolen i Molde, NMBU og Norges idrettshøgskole. På de største institusjonene (ikke vist) ligger dette tallet på omtrent 70 prosent.

3.6 Forsinkelse i studiene?

Videre ble studentene stilt et spørsmål om de trodde de ville bli forsinket i studiene som en følge av endringene i undervisning etter 12. mars (se figur 3.21).

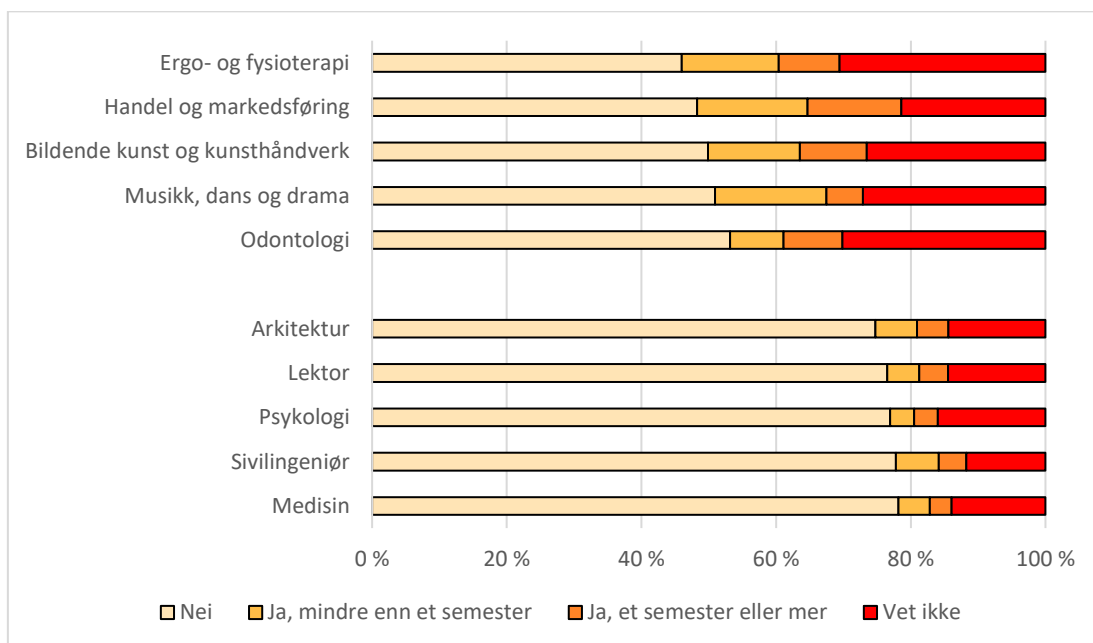
Studentene kunne svare «Nei», «Ja, mindre enn et semester», «Ja, et semester eller mer» eller «Vet ikke».

Figur 3.21 Tror du at du på grunn av endringene i undervisning etter 12.mars og resten av vårsemesteret vil komme til å bli forsinket i studiet?

De aller fleste (64 prosent) mente de ikke vil bli forsinket (figur 3.21). På den annen side mente 6 prosent at de vil bli forsinket et semester eller mer. Figuren 2.22 viser de fem utdanningstypene med henholdsvis minst og størst andel av respondentene som oppga «Nei».

Figur 3.22 Tror du at du på grunn av endringene i undervisning etter 12.mars og resten av vårsemesteret vil komme til å bli forsinket i studiet? Noen utdanningstyper.

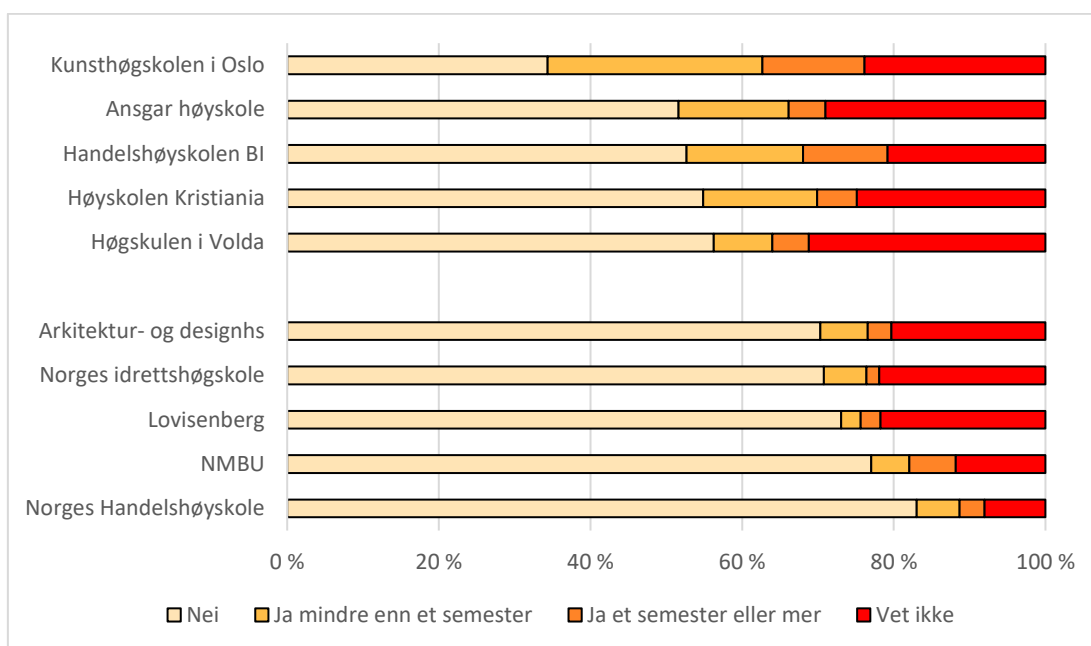

Andelen som svarte at de tror de ikke vil bli forsinket, varierer mellom utdanningstypene (se figur 3.22). Fra noe over 75 prosent på arkitektur, lektor, psykologi, sivilingeniør og medisin til om lag 50 prosent på ergo- og fysioterapi, handel og markedsføringsfag, bildende kunst og kunsthåndverk, musikk, dans og drama og odontologi. Med unntak for

odontologi, kan det se ut som studenter på lange profesjonsutdanninger er mer optimistiske enn andre.

I figur 3.23 vises tilsvarende svarfordeling for en del institusjoner.

Figur 3.23 Tror du at du på grunn av endringene i undervisning etter 12.mars og resten av vårsemesteret vil komme til å bli forsinket i studiet? Noen institusjoner.

Andel optimister («Nei») er høyest på Norges Handelshøgskole (83 prosent) og NMBU (77 prosent). Lavest andel er det på Kunsthøgskolen i Oslo (34 prosent) og Ansgar høyskole (52 prosent).

Vi har også sett på noen individkjennetegn:

- Studenter med (svært) høye karakter fra videregående skole, tror i mindre grad at de blir forsinket enn de med lavere karakterer. Det er bare 24 prosent av de med karaktergjennomsnitt over 50 som svarer «Nei», mot 64 prosent av de med lavere karaktergjennomsnitt.
- Masterstudenter (73 prosent «Nei») tror i mindre grad enn bachelorstudenter (57 prosent «Nei») at de blir forsinket. Når vi deler opp ytterligere, ser vi at tallene for lange profesjonsutdanninger er 82 prosent.
- Studenter som oppga at de hadde ansvar for barn hjemme, oppga i noe større grad (8 prosent) enn de andre studentene (6 prosent) at de vil bli forsinket et semester eller mer, og at de vil bli forsinket med mindre enn et semester (7 prosent versus 9 prosent). Det store flertallet (63 prosent) av de med ansvar for barn oppga «Nei».

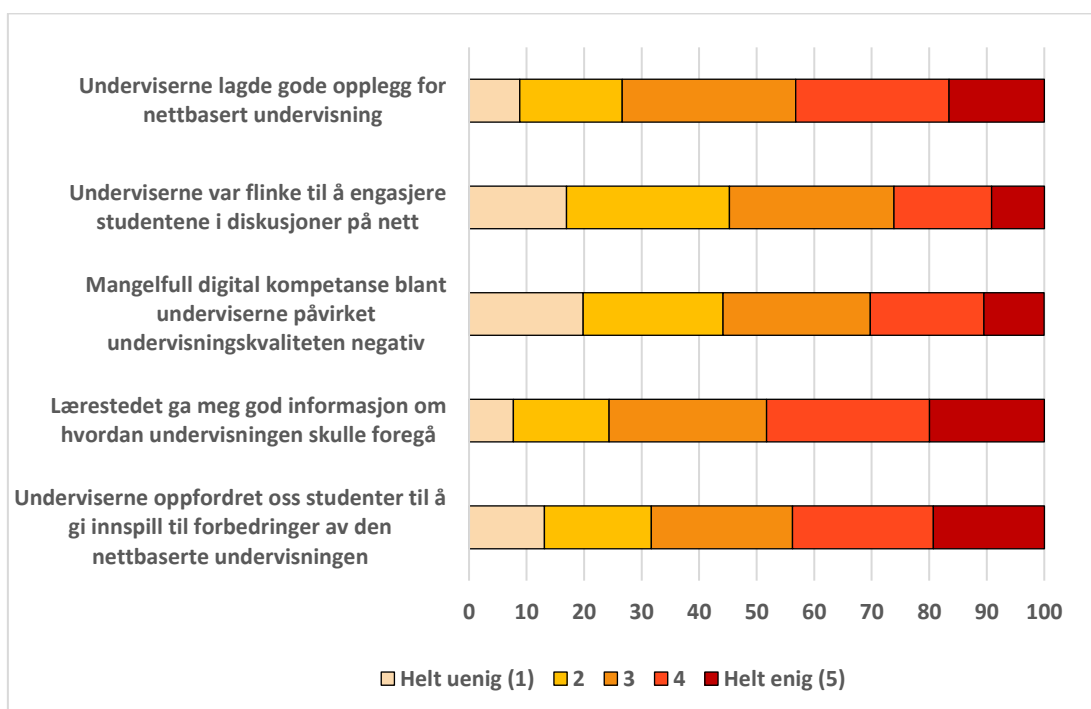
4 Tiden etter 12. mars: Erfaringer med undervisning, eksamen og psykososiale forhold

4.1 Undervisning

Nedstengningen 12. mars 2020 medførte at undervisningen brått måtte foregå digitalt for alle studentene. Som en følge av dette opplevde to tredjedeler av studentene at undervisningstilbudet ble noe eller betydelig redusert og mange opplevde avlyste læringsaktiviteter (se kapittel 3.4).

I undersøkelsen ble studentene spurt om hvor enige de var i ulike utsagn som omhandlet den digitale undervisningen etter 12. mars. Figur 4.1 viser spørsmålene og svarfordelingen. Andel som svarte «Vet ikke / ikke relevant» på disse spørsmålene varierte fra 3 prosent på spørsmålet om gode opplegg for nettbasert undervisning og om man fikk god informasjon, til 9 prosent på spørsmålet om man ble oppfordret til å gi innspill til forbedringer. Andel «Vet ikke / ikke relevant» er holdt utenfor beregningen i figuren.

Figur 4.1 Hvor enig er du i de følgende påstandene om undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret. Prosent.

Generelt kan vi se at det er god spredning i bruk av svarskalaen på disse spørsmålene.

Omtrent halvparten av studentene opplevde at underviserne lagde gode opplegg for nettbasert undervisning, at lærestedet ga god informasjon om hvordan undervisningen skulle foregå og at underviserne oppfordret til å gi innspill på den nettbaserte

undervisningen. Omtrent halvparten opplevde tilsynelatende ikke at mangelfull digital kompetanse hos underviserne var et problem for undervisningskvaliteten. En lavere andel opplevde at underviserne var flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett.

Sammenlignet med de faste spørsmålene i Studiebarometeret (altså ikke de koronaspesifikke) er det imidlertid relativt store andeler som svarer i den negative enden av skalaen på disse spørsmålene. Selv om omtrent halvparten virket tilfreds med den nettbaserte undervisningen, var det en ikke ubetydelig andel som ikke var tilfreds. Vi skal se litt nærmere på resultatene for spørsmålene i kapitlene nedenfor.

4.1.1 Gode opplegg for nettbasert undervisning?

1 av 4 er ikke enig i at underviserne lagde gode opplegg for nettbasert undervisning, mens hele 30 prosent valgte svarkategori 3, som er «midt på treet». Litt over 40 prosent synes imidlertid underviserne lagde gode opplegg for nettbasert undervisning.

Ett av de faste spørsmålene i Studiebarometeret er om «De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende». Resultatet på dette spørsmålet var lik i 2020 som for foregående år, slik at på nasjonalt nivå har det ikke vært noen nedgang her (kapittel 2.3).

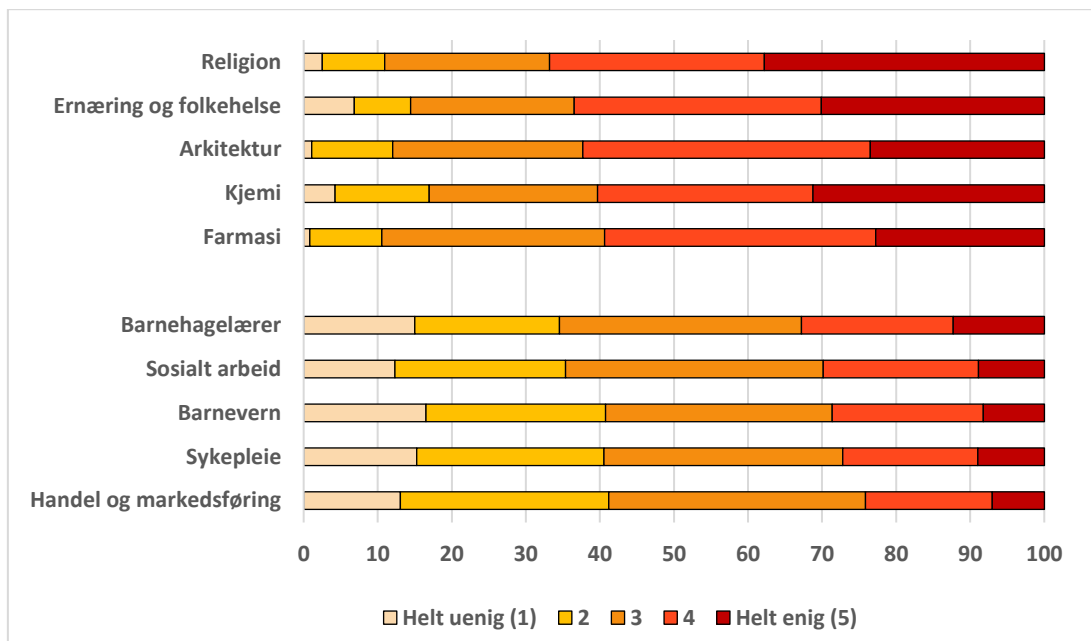
12 prosent av studentene oppga å ha all undervisning digitalt før 12. mars, mens 71 prosent hadde ingen digital undervisning før 12. mars (kapittel 3.2). Hvis vi ser resultatene på spørsmålet om gode opplegg for nettbasert undervisning opp mot dem som hadde nettbasert undervisning også før 12. mars, så er de som hadde helt eller delvis nettbasert undervisning før 12. mars noe mer fornøyde med undervisernes opplegg for nettbasert undervisning enn de som ikke hadde nettbasert undervisning fra før (48 prosent mot 41 prosent).

Det er en høyere andel blant masterstudentene som er fornøyde med undervisernes opplegg for nettbasert undervisning enn blant bachelorstudentene (50 prosent versus 39 prosent).

Nedstengingen 12. mars kom brått på mange, og mange undervisere måtte på kort tid tilpasse undervisningsopplegget sitt til digitale former. Vi kan anta at muligheten for å lage gode nettbaserte undervisningsopplegg som skal erstatte den vanlige undervisningen kan variere etter hvilke fag man underviser i og hva slags undervisningsopplegg man hadde til vanlig. Vi ser store variasjoner etter utdanningstype (figur 4.2).

Figur 4.2 «Underviserne lagde gode opplegg for nettbasert undervisning». Svarfordeling. De ti utdanningstypene med høyest og lavest andel enige. Prosent.

Utdanningstypene hvor størst andel av studentene var enige i at underviserne lagde gode opplegg for nettbasert undervisning, var religion, ernæring og folkehelse, arkitektur, kjemi og farmasi. Her var det rundt 60 prosent og over som var enige.

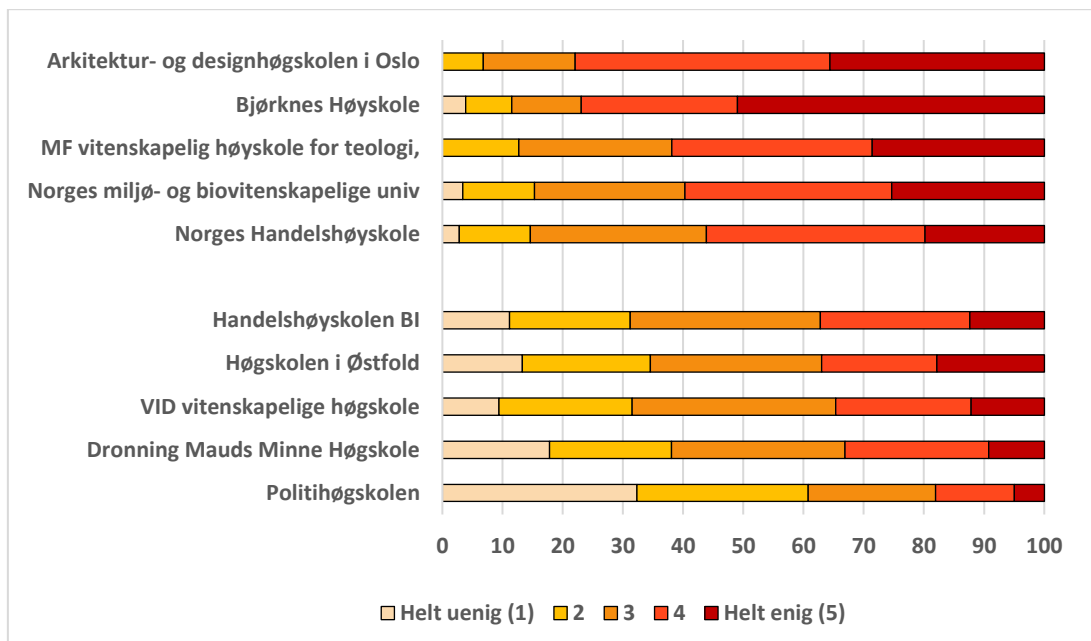
Blant de fem utdanningstypene med lavest andel av studenter som var enige i utsagnet, var de fire profesjonsutdanningene barnehagelærer, sosialt arbeid, barnevern og sykepleie, med rundt 30 prosent som var enige, i tillegg til handel og markedsføring med kun 24 prosent som var enige.

Profesjonsutdanningene nevnt ovenfor er alle store utdanninger på bachelornivå, og vi så tidligere i dette kapitlet at bachelorstudenter i mindre grad er fornøyde med opplegget for nettbasert undervisning. Disse profesjonsfagene kan ha trukket snittet ned for bachelornivå. Det er ikke overraskende at det kan ha vært mer krevende å lage et godt nettbasert undervisningsopplegg for slike profesjonsutdanninger sammenlignet med andre typer utdanninger.

I tillegg til variasjoner etter utdanningstype kan det være relevant å se på resultatene på institusjonsnivå. Hvordan institusjonen tilrettela for nettbasert undervisning kan ha betydning, men resultatene kan også påvirkes av hva slags type undervisningstilbud de har og størrelse på institusjonen. F.eks. kan institusjoner med stort innslag av profesjonsutdanninger ha hatt større utfordringer med å legge om til nettbasert undervisning enn institusjoner med stort innslag av disiplin-fag. Det er også rimelig å anta at institusjoner som allerede hadde et stort innslag av nettbaserte utdanninger opplevde mindre utfordringer.

I figur 4.3 viser vi svarfordelingen på dette spørsmålet for utdanningsinstitusjoner med mer enn 50 svarende.

Figur 4.3 Andel som var enig (svaralternativ 4 og 5) i utsagnet «Underviserne lagde gode opplegg for nettbasert undervisning». De ti institusjonene med høyest og lavest andel enige og med over 50 svarende. Prosent.

Vi ser her at institusjoner med stort innslag av profesjonsstudier har en lavere andel studenter som var fornøyd med opplegget for nettbasert undervisning, enn små institusjoner og institusjoner med mye nettbasert undervisning fra før. I kapittel 3.2 så vi for eksempel at to tredjedeler av studentene på Bjørknes Høyskole oppga at undervisningen på studieprogrammet deres var helt eller delvis nettbasert før 12. mars. I figur 4.3 er ikke institusjonene med under 50 svarende tatt med. De fleste av disse befant seg stort sett øverst på skalaen, altså med en høy andel studenter som synes underviserne lagde gode nettbaserte opplegg for undervisningen.

Når det gjelder spørsmålet om underviserne er flinke til å engasjere studentene i diskusjoner på nett, sier hele 45 prosent av studentene seg uenige i dette. Kun 1 av 4 er enige i utsagnet. Vi skal se senere, i kapittel 4.2, at over halvparten av studentene opplevde at det var anledning til å stille spørsmål ved live-streamet undervisning, men likevel var det omtrent en tredjedel som ikke foretrakk live-streamet undervisning av den grunn. Resultatene kan tyde på at overgangen til nettbasert undervisning ikke har bydd på mer studentaktive undervisningsformer.

På spørsmålet om mangelfull digital kompetanse hos underviserne påvirket kvaliteten på den nettbaserte undervisningen negativt, hadde studentene noe delte erfaringer: 30 prosent var enige i dette utsagnet, mens 44 prosent var uenige. 26 prosent svarte midtkategorien 3. Vi har imidlertid sett i kapittel 2.13 at det var en liten nedgang i andel studenter som mente at de faglig ansatte hadde nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen. Totalt mente 23 prosent av studentene at de faglig ansatte ikke hadde nødvendig kompetanse til å bruke digitale verktøy i undervisningen. Det kan være at nedgangen på dette spørsmålet i Studiebarometeret kan skyldes at innføringen av digital undervisning har krevd en helt annen digital kompetanse av underviserne enn før, samtidig

med at etter 12. mars måtte alle over på digital plattform uavhengig av digital kompetanse. Tidligere var det mest sannsynlig at de relativt få som drev nettbasert undervisning behersket det godt, men etter 12. mars måtte også de som ikke hadde drevet med det før over på digital undervisning, og blant disse var den digitale kompetansen trolig mer varierende.

Mønsteret er omtrent det samme på spørsmålet om underviserne oppfordret dem til å gi innspill til forbedringer av den nettbaserte undervisningen: 44 prosent av studentene var enige i utsagnet, mens 32 prosent var uenige. 25 prosent brukte midtkategorien 3.

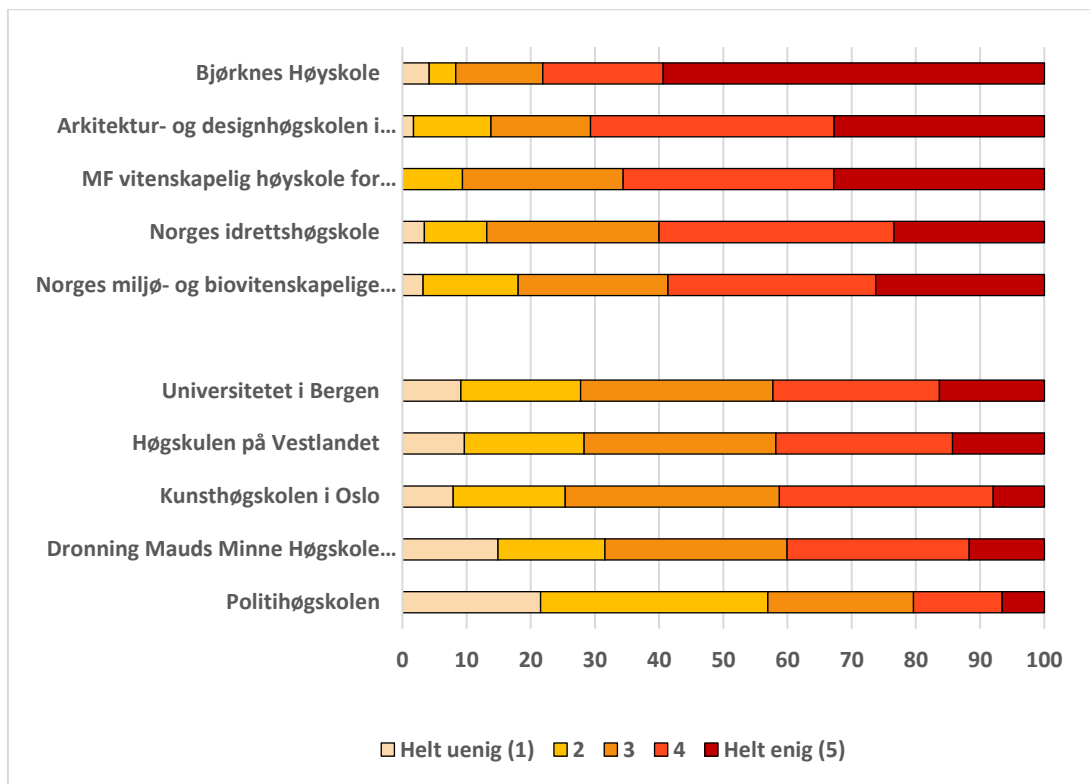
4.1.2 Informasjon om undervisningen

I forbindelse med omleggingen av undervisning som skjedde etter 12. mars, var informasjonen fra utdanningsinstitusjonen og ut til studentene viktig. Utsagnet om at «Lærestedet ga god informasjon om hvordan undervisningen skulle foregå» er det utsagnet som høyest andel er enig i: Nesten halvparten er fornøyd med informasjonen de fikk om hvordan undervisningen skulle foregå. 1 av 4 var derimot ikke enige i dette utsagnet (figur 4.1).

Hvis vi ser hvordan dette fordeler seg på de ulike utdanningsinstitusjonene, er det mange små institusjoner som har en høy andel studenter som er enige i utsagnet om at de fikk god informasjon. Ved små institusjoner kan vi anta at det er enklere å nå ut med informasjon i tide. Blant utdanningsinstitusjonene med lavest andel enige, ser vi mange institusjoner med store studentmasser.

I figur 4.4 har vi kun tatt med institusjoner med mer enn 50 svarende, og dermed er de aller minste institusjonene ikke med.

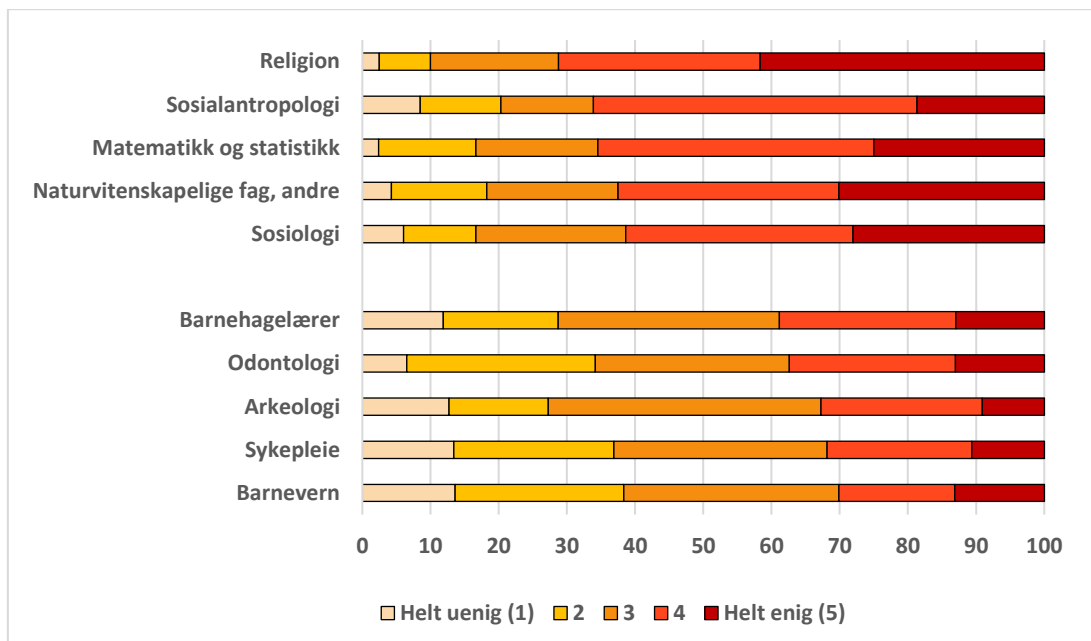
Figur 4.4 «Lærestedet ga god informasjon om hvordan undervisningen skulle foregå». Svarfordeling ved de ti institusjonene med høyest og lavest andel enige og med over 50 svarende. Prosent.

Ved Bjørknes Høyskole var 4 av 5 enige i at de fikk god informasjon om hvordan undervisningen skulle foregå. Som nevnt tidligere er dette en institusjon med høy andel nettbasert undervisning allerede før 12. mars. Hvis vi ser på resultatene for spørsmålet om god informasjon opp mot om studentene hadde nettundervisning før 12. mars, ser vi at 47 prosent av dem med ingen nettundervisning før 12. mars opplevde at de fikk god informasjon, mot 53 prosent av dem som hadde all undervisning på nett.

Også på dette spørsmålet ser vi en tendens til at studenter ved utdanningsinstitusjoner med profesjonsstudier og utøvende studier er minst fornøyde med informasjonen de har fått om hvordan undervisningen skulle foregå. Hvis vi ser på fordelingen etter utdanningstyper, ser vi at flere av profesjonsstudiene er blant de med minst tilfredse studenter når det kommer til informasjon (figur 4.5).

Figur 4.5 «Lærestedet ga god informasjon om hvordan undervisningen skulle foregå». Svarfordeling ved de ti utdanningstypene med høyest og lavest andel enige. Prosent.

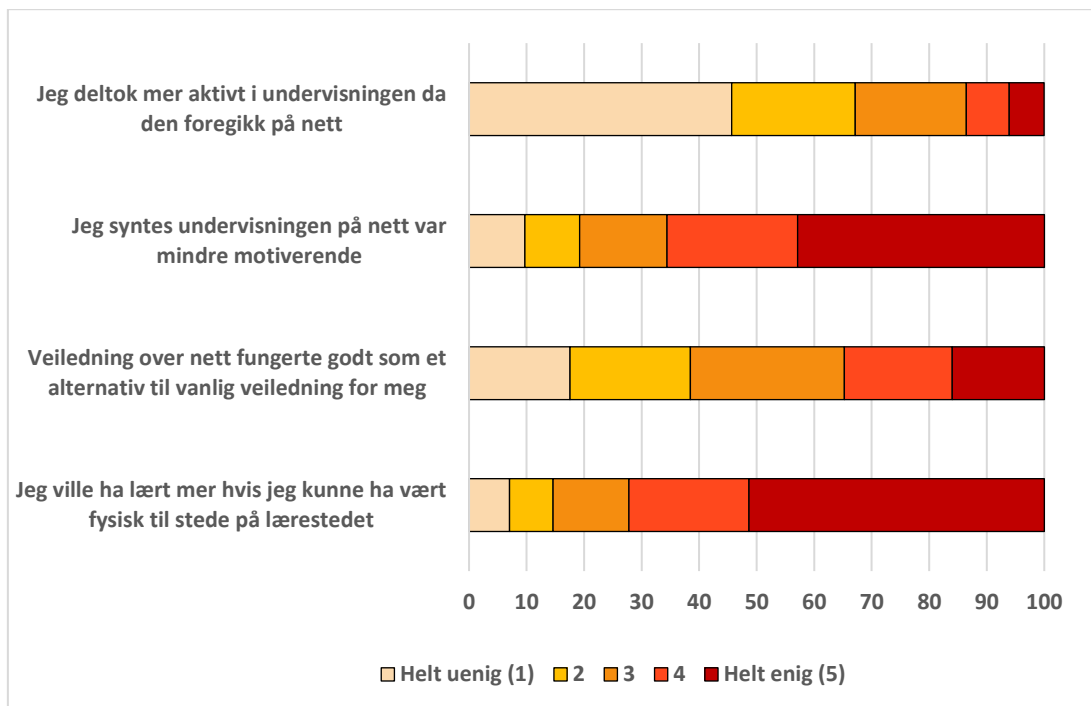
4.2 Egen deltakelse i undervisningen

Studentene fikk også en del spørsmål om sin egen deltakelse i undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret.

Figur 4.6 og 4.7 viser svarfordelingen på disse spørsmålene. Andel som svarte «Vet ikke / ikke relevant» er ikke tatt med i beregningen. Det var generelt en lav andel som svarte «Vet ikke / ikke relevant» på spørsmålene i figur 4.6 (4–6 prosent) med unntak av spørsmålet om veiledning: Her var andelen som svarte «Vet ikke / ikke relevant» hele 17 prosent. Det er naturlig, da det kan være mange som ikke hadde veiledning i vårsemesteret og dermed ikke kunne svare på det spørsmålet.

For spørsmålene i figur 4.7 var andelen som svarte «vet ikke/ikke relevant» jevnt over litt høyere. Den lå på 12–15 prosent, med unntak av spørsmålet om det var lettere å la være å delta på nettbasert undervisning, hvor andelen som svarte «vet ikke/ikke relevant» var 7 prosent.

Figur 4.6 Hvor enig er du i de følgende påstandene om egen deltagelse i undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret? Prosent.

Resultatene på de to første spørsmålene i figur 4.6 tegner et bilde av at studentene var mindre aktive og mindre motiverte av nettbasert undervisning sammenlignet med undervisningen før 12. mars. Vi så i kapittel 2.11 at gjennomsnittet for spørsmålet «Jeg er motivert for studieinnsats» hadde gått ned med 0,2 fra 2019. Noe som kan ha medvirket til dette er reduksjonen i omfang av undervisningsformer som ofte aktiverer studentene, se kapittel 2.4.

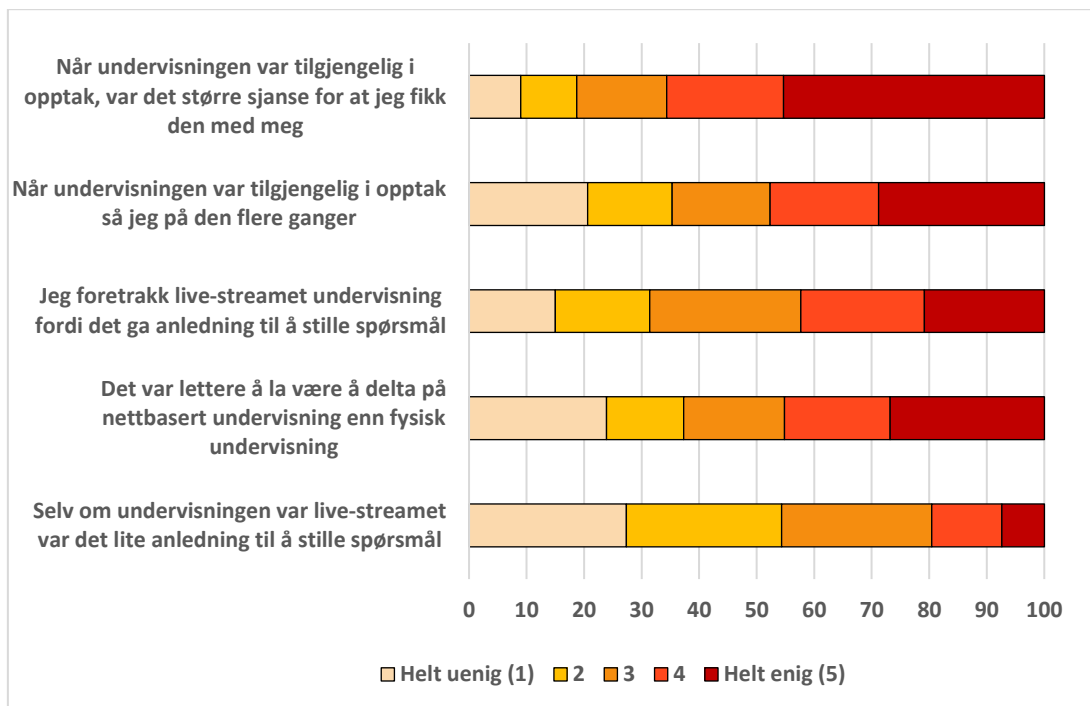
Når det gjelder veiledning over nett, var det omtrent like mange som var enige og uenige i om veiledning over nett fungerte bra som alternativ til vanlig veiledning.

Et stort flertall – 3 av 4 – mente at de ville lært mer hvis de kunne vært fysisk til stede på lærestedet. Dette er ikke overraskende når vi tidligere også har sett at gjennomsnittet på mange av spørsmålene om læringsutbytte i Studiebarometeret har gått ned (kapittel 2.10).

Vi skal se litt nærmere på spørsmålene i kapitlene nedenfor.

I figur 4.7 ser vi svarfordelingen for flere av spørsmålene om egen deltakelse i undervisningen våren 2020.

Figur 4.7 Hvor enig er du i de følgende påstandene om egen deltagelse i undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret? Prosent.

Resultatene i figur 4.7 viser at studentene tydeligvis satt pris på at undervisningen var tilgjengelig i opptak, både fordi det da var større sjanse for at de skulle få den med seg, og fordi de da kunne se opptaket flere ganger. Live-streamet undervisning ga for mange muligheten å stille spørsmål, men likevel var det omtrent en tredjedel som ikke foretrakk live-streamet undervisning av den grunn. Det kan være mange grunner til at noen studenter foretrakk å se på opptaket, f.eks. at de da kunne se undervisningen når det passet dem, eller at det ikke var viktig for dem å stille spørsmål underveis.

Resultatene viser også at dem som deltok mer aktivt når undervisningen var nettbasert i større grad også foretrakk live-streamet undervisning.

Det var stor variasjon i om studentene opplevde at det var lettere å *la være å delta* på nettbasert undervisning sammenlignet med fysisk undervisning, men med en overvekt av dem som var enige i utsagnet (45 prosent, mot 37 prosent som var uenige). På det faste spørsmålet i Studiebarometeret «Jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys» er gjennomsnittet i 2020 tilsvarende for tidligere år (kapittel 2.11). Selv om tid brukt på organiserte undervisningsaktiviteter har gått ned, tyder resultatene altså på at det er fordi omfanget av organiserte undervisningsaktiviteter var redusert (kapittel 3.4), og ikke fordi studentene lot være å delta. De kan også være at flere har latt være å delta på live-streamet undervisning fordi den var tilgjengelig i opptak.

4.2.1 Mindre motiverende undervisning

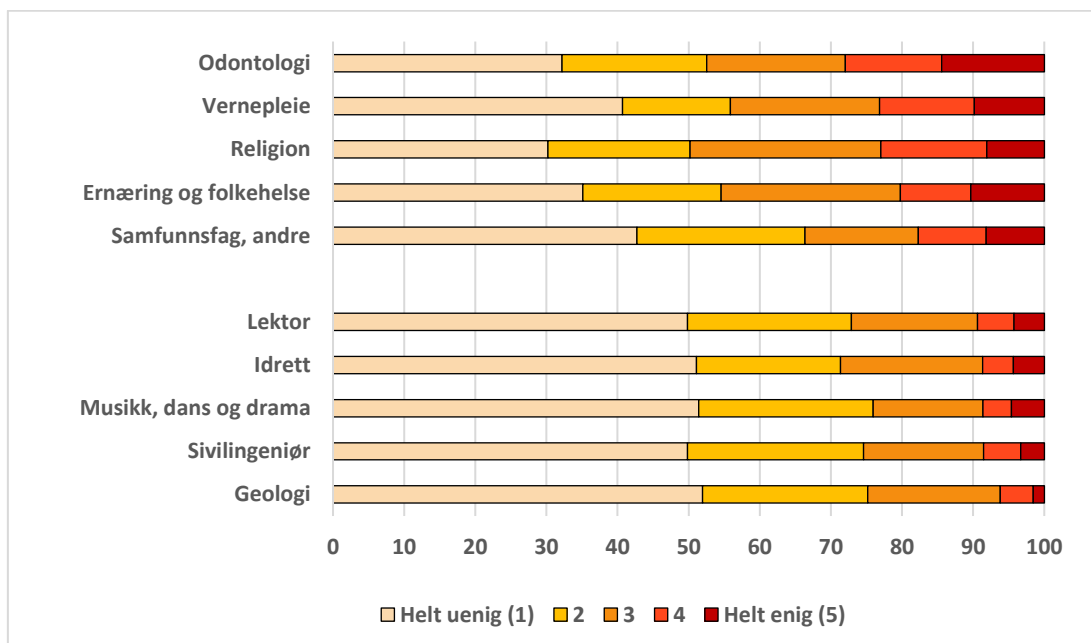
Flertallet av studentene er ikke enige i utsagnet om at de deltok mer aktivt i undervisningen da den foregikk på nett: 67 prosent svarte 1 eller 2 på dette utsagnet (figur 4.6). Enten opplever de at de er like aktive i undervisningen enten den foregår på nett eller fysisk, eller de opplever at de deltok mindre aktivt ved nettbasert undervisning. Hittil har vi også sett at den nettbaserte undervisningen ikke nødvendigvis var lagt opp til at studentene skulle delta aktivt.

Videre har vi sett at ett av de faste spørsmålene i Studiebarometeret, «Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt» har tilsvarende resultat i 2020 som foregående år (kapittel 2.3). Resultatene kan dermed tyde på at overgangen til nettbasert undervisning ikke har medført mer aktive undervisningsformer.

Kun 14 prosent mente at de deltok mer aktivt ved nettbasert undervisning i vårsemesteret (svarkategori 4 og 5). Vi har sett at studenter som var mer aktive i undervisningen da den foregikk på nett, også foretrakk live-streamet undervisning fordi de da kunne stille spørsmål underveis. Det er også en noe høyere andel blant dem som hadde nettbasert undervisning på studieprogrammet før 12. mars som oppga at de var mer aktive ved nettbasert undervisning: 19 prosent var enige i utsagnet, mot 11 prosent blant dem som ikke hadde nettbasert undervisning fra før.

Andelen som opplevde å være mer aktive når undervisningen var nettbasert, er generelt lav selv om det varierer noe mellom utdanningstyper – med noe over 20 prosent blant studenter som studerer odontologi, vernepleie og religion, til under 10 prosent blant studenter som studerer lektor, idrett, musikk, dans og drama, sivilingeniør og geologi (figur 4.8).

Figur 4.8 «Jeg deltok mer aktivt i undervisningen da den foregikk på nett». Svarfordeling ved de ti utdanningstypene med høyest og lavest andel enige. Prosent.

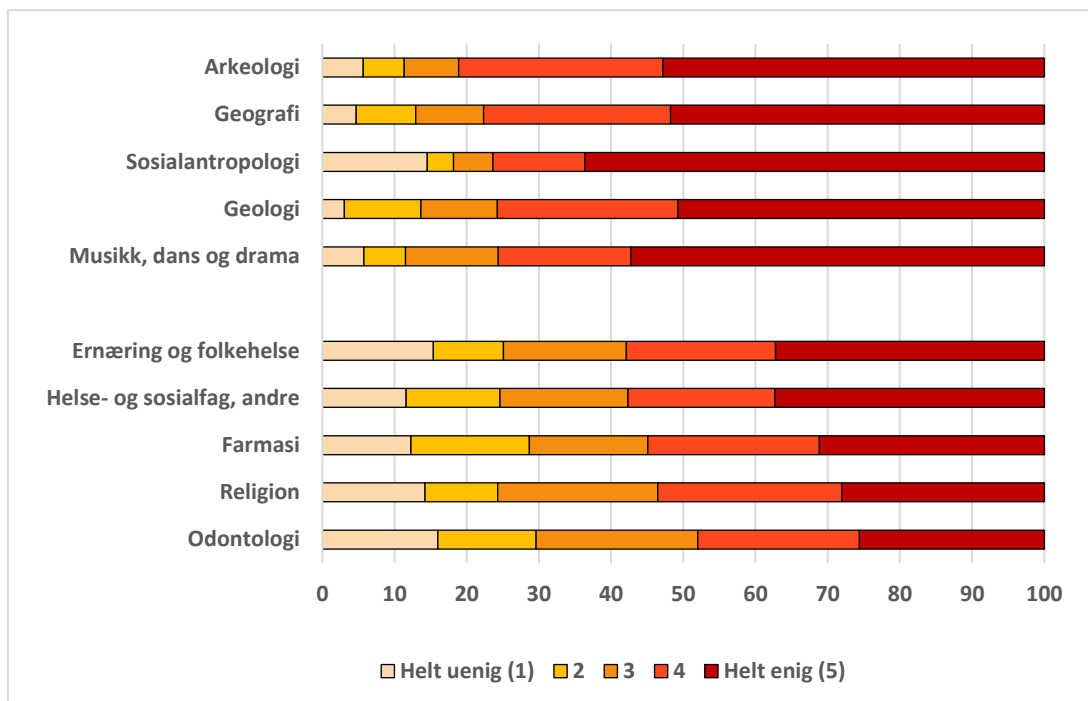
Samtidig som det var få som svarte at de var mer aktive når undervisningen var nettbasert, var det også mange som opplevde undervisningen på nett som mindre motiverende. Hele 66 prosent var enige i utsagnet «Jeg syntes undervisningen på nett var mindre motiverende» (figur 4.6). Blant dem som hadde nettundervisning fra før var 59 prosent enige i utsagnet, mot 68 prosent blant dem som ikke hadde nettbasert undervisning før 12. mars. Til tross for en viss forskjell er det likevel en høy andel blant dem som er mer vant til nettbasert undervisning fra før som er enige i utsagnet.

Blant de faste spørsmålene i Studiebarometeret er det flere som sier noe om motivasjon: «Jeg er motivert for studieinnsats», «I hvilken mener du at studieprogrammet er engasjerende?» og «I hvilken grad mener du at studieprogrammet bidrar til min motivasjon for studieinnsats?». Resultatene for 2020 viser en liten nedgang på gjennomsnittlig verdi på nasjonalt nivå for alle disse tre spørsmålene.

At undervisningen ble opplevd som mindre motiverende, kan også ses i sammenheng med at 2 av 3 opplevde at det faglige utbyttet av undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret var dårligere sammenlignet med vanlig undervisning før 12. mars (kapittel 3.5). Vi så også i kapittel 2.10 at opplevd læringsutbytte har gått ned på flere av områdene sammenlignet med tidligere år.

Det er imidlertid store variasjoner mellom utdanningstyper på spørsmålet om undervisningen på nett var mindre motiverende: Studenter på odontologi, religion, farmasi, helse- og sosialfag (andre) og ernæring og folkehelse var minst enige i dette utsagnet: Rundt halvparten valgte svarkategori 4 eller 5, så det var likevel en høy andel som syntes nettbasert undervisning var mindre motiverende. I den andre enden har vi studenter på studieprogrammer innen utdanningstypene arkeologi, geografi, sosialantropologi, geologi og musikk, dans og drama som i størst grad syntes at nettbasert undervisning var mindre motiverende, med rundt 75–80 prosent som var enige i utsagnet (figur 4.9).

Figur 4.9 «Jeg syntes undervisningen på nett var mindre motiverende». Svarfordeling ved ti utdanningstyper med høyest og lavest andel enige. Prosent.

4.2.2 Lærer mer ved fysisk tilstedeværelse

Hele 72 prosent var enige i utsagnet om at «Jeg ville ha lært mer hvis jeg kunne ha vært fysisk til stede på lærerstedet». Kun 15 prosent var uenige i dette utsagnet (figur 4.6). Dette resultatet er også i tråd med at over to tredeler av studentene opplevde at det faglige utbyttet av undervisningen etter 12. mars og resten av vårsemesteret var dårligere sammenlignet med vanlig undervisning før 12. mars (kapittel 3.4).

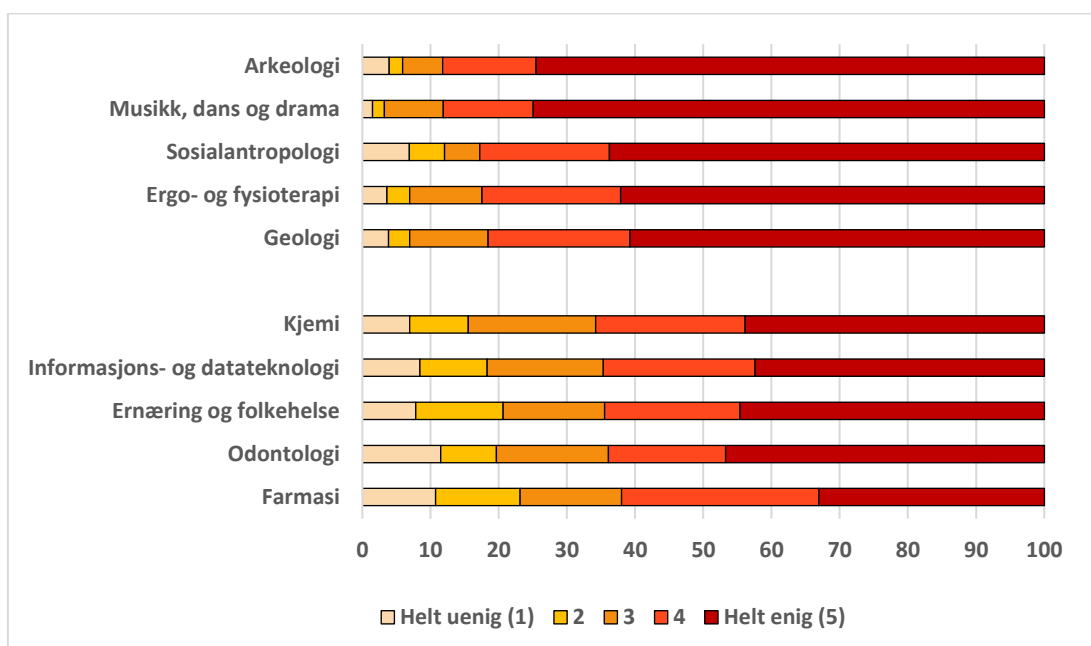
Blant dem som hadde nettbasert undervisning før 12. mars (helt eller delvis), var det 65 prosent som svarte at de ville lært mer dersom de kunne vært fysisk til stede på lærerstedet, mens tilsvarende andel var 75 prosent for dem som ikke hadde noe nettbasert undervisning før 12. mars. Det er altså likevel en høy andel som mener de ville lært mer dersom de var fysisk til stede på lærerstedet, selv om de også hadde helt eller delvis nettbasert undervisning før 12. mars.

Blant studenter som opplevde den nettbaserte undervisningen som mindre motiverende, mente hele 91 prosent at de ville lært mer ved fysisk tilstedeværelse, mens blant dem som ikke opplevde den nettbaserte undervisningen som mindre motiverende, var det bare 22 prosent som var enige i at de ville lært mer dersom de kunne vært fysisk til stede.

Det at man hadde tilgang på godt egnet plass til å jobbe med studiene, kan også ha vært avgjørende for hvorvidt man mener man ville lært mer ved å være fysisk til stede på lærerstedet. 64 prosent av studentene som hadde et godt egnet sted for å arbeide med studiene, svarte at de ville lært mer hvis de kunne vært fysisk til stede ved lærerstedet, mot 78 prosent blant dem som ikke hadde et godt egnet sted.

Nettbasert undervisning kan egne seg bedre for enkelte typer utdanninger enn for andre. Hvordan studentene har svart på dette spørsmålet vil i stor grad avhenge av hva slags undervisning som var planlagt i vårsemesteret. Når vi ser på svarfordelingen for dette spørsmålet fordelt på utdanningstype, ligger andelen som har svart 4 og 5 over 60 prosent for alle. Studenter på arkeologiske fag og musikk, dans og drama har den høyeste andelen som sa seg enige i dette (88 prosent), mens studenter på farmasi, odontologi, ernæring og folkehelse, informasjons- og datateknologi og kjemi har den laveste andelen (rundt to tredeler, figur 4.10).

Figur 4.10 «Jeg ville ha lært mer hvis jeg kunne ha vært fysisk til stede på lærestedet». Svarfordeling for de ti utdanningstypene med høyest og lavest andel.

Vedrørende om veiledning over nett fungerte godt som et alternativ til vanlig veiledning, er studentene delt: 38 prosent var uenige i utsagnet, mens en omtrent like stor andel var enige i utsagnet (figur 4.6). I det generelle spørsmålet i Studiebarometeret om tilfredshet med faglig veiledning og diskusjoner med faglig ansatte har gjennomsnittet for 2020 gått noe ned sammenlignet med foregående år (kapittel 2.4)

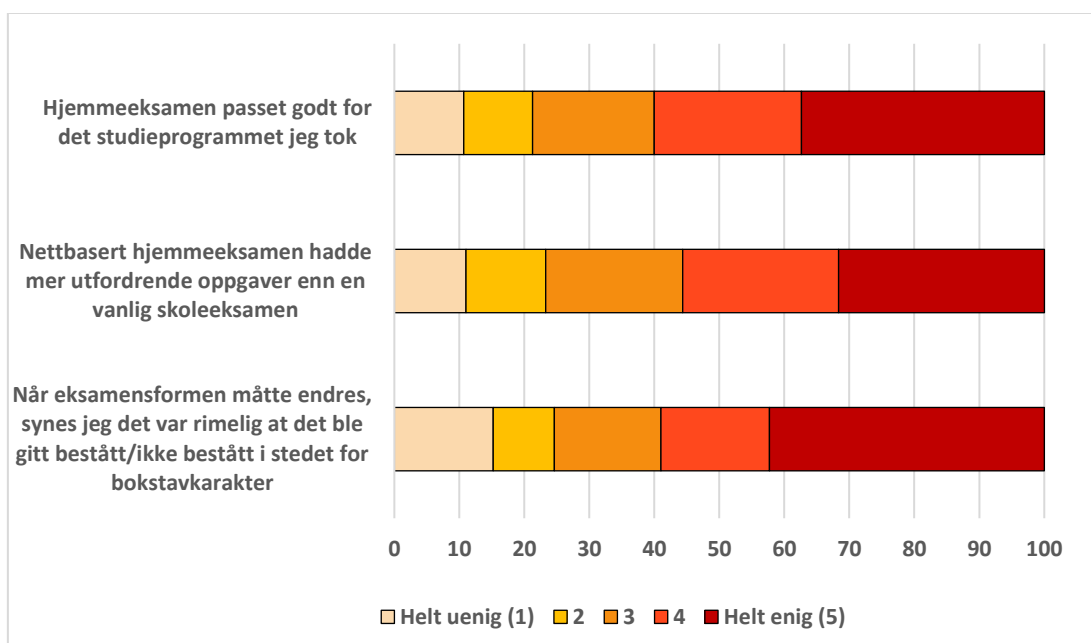
Masterstudenter på 2-årige masterprogrammer syntes i større grad enn bachelorstudenter at veiledning over nett fungerte godt som et alternativ (43 prosent mot 32 prosent). Masterstudenter på 2-årige masterprogrammer er i en fase av studiet hvor de også mottar mer veiledning. Rundt 40 prosent av studentene totalt sett var tilfredse med antall tilbakemeldinger de fikk fra faglig ansatte på arbeidet sitt, mens fordelt på 2-årig masterstudenter og 3-årig bachelorstudenter var andelen masterstudenter som var tilfredse, ti prosentpoeng høyere enn andelen bachelorstudenter (hhv. 47 prosent og 37 prosent).

4.3 Hvordan ble eksamen påvirket av korona?

Studentene fikk spørsmål om eksamensformen ble endret som en følge av nedstengningen etter 12. mars: 83 prosent opplevde at eksamensformen ble endret våren 2020. De som svarte ja på dette spørsmålet fikk noen oppfølgingsspørsmål om eksamen, se figur 4.11.

Andel som svarte «vet ikke / ikke relevant» er ikke tatt med i beregning av svarfordeling. På det første spørsmålet var det kun 2 prosent som brukte den svarkategorien. På spørsmålet om nettbasert hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver, var andelen som svarte «vet ikke / ikke relevant» 12 prosent, mens på spørsmålet om karakterer var det hele 32 prosent som brukte den svarkategorien. Dette kan trolig forklares med at mange ikke opplevde at karakterskalaen ble endret.

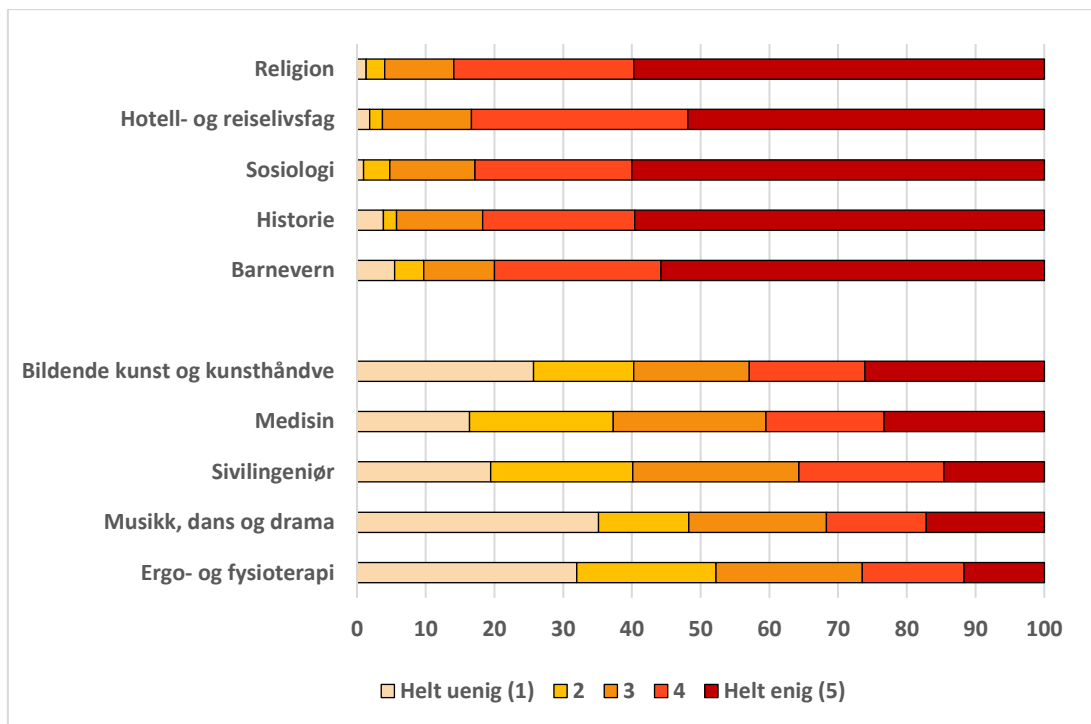
Figur 4.11 Hvor enig er du i de følgende påstandene om eksamen/vurdering våren 2020? Prosent.

60 prosent av dem som fikk endret eksamensform, opplevde at hjemmeeksamen passet godt for det studieprogrammet de gikk på.

Figur 4.12 viser at det er store variasjoner mellom de ulike utdanningstypene på spørsmålet om hjemmeeksamen var godt egnet for det de studerte.

Figur 4.12 «Hjemmeeksamen passet godt for det studieprogrammet jeg tok». Svarfordeling for de ti utdanningstypene med høyest og lavest andel, og med mer enn 50 respondenter.

Blant studenter på religion, hotell- og reiselivsfag, sosiologi, historie og barnevern svarte hele 80–86 prosent at de opplevde at hjemmeeksamen var godt egnet, mot bare 26 prosent blant studenter som studerer ergo- og fysioterapi. Studenter på sivilingeniør og musikk, dans og drama opplevde også i veldig liten grad at hjemmeeksamen var godt egnet, med bare rundt 1 av 3 som svarte kategori 4 eller 5. For noen utdanningstyper vil naturlig nok hjemmeeksamen være mer egnet enn for andre utdanningstyper, for eksempel kan hjemmeeksamen være mer egnet for typiske disiplin-fag sammenlignet med mer praktiske og utøvende fag.

Samtidig kan hjemmeeksamen være mer egnet for enkelte emner enn for andre innen samme studieprogram. Utdanningstypen barnevern skiller seg ut blant utdanningstypene hvor studentene opplevde hjemmeeksamen som godt egnet, da dette er et profesjonsstudium med mye praksis. Dette er bachelorstudier hvor de som svarte på undersøkelsen gikk i 2. semester våren 2020. Det kan være at hjemmeeksamen passet godt for emnene som var planlagte det semesteret. Det var flere profesjonsstudier på bachelornivå som generelt hadde en høy andel som opplevde at hjemmeeksamen var godt egnet.

Over halvparten av dem som fikk endret eksamensform opplevde at nettbasert hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver enn vanlig skoleeksamen (56 prosent, figur 4.11). En eksamen med utfordrende oppgaver kan oppfattes som både et positivt og som et negativt aspekt ved den. Det kan godt være at en del av de som var enige i spørsmålet (påstanden) oppfatter det som positivt at hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver enn skoleeksamen. Dette kan kanskje primært gjelde de flinkeste

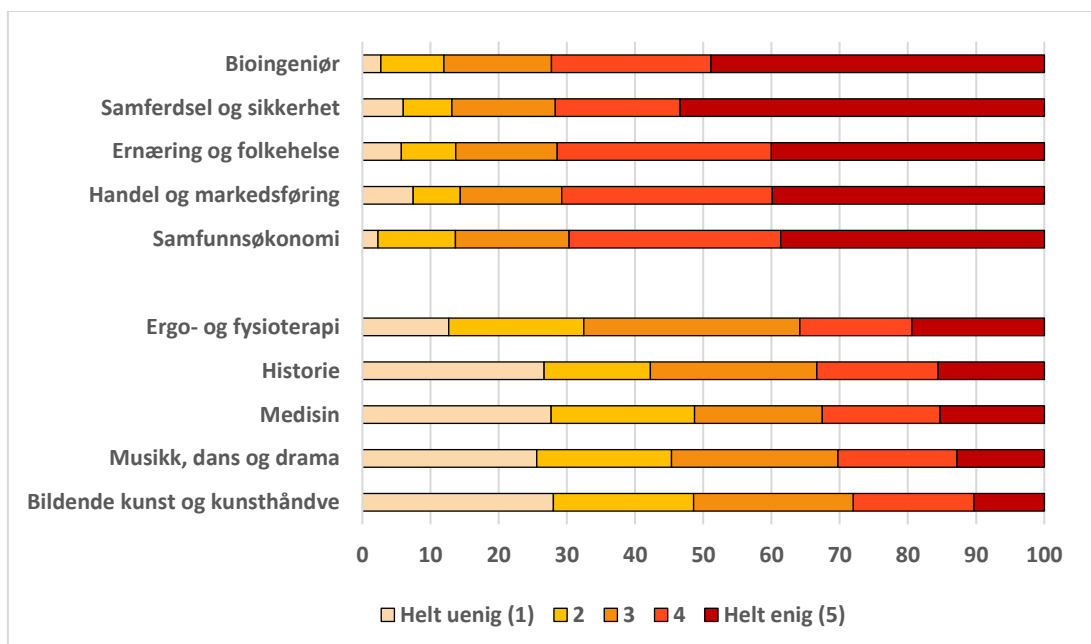
studentene, som i større grad ønsker å vise hva de kan og i større grad ser det som et pluss at en eksamen skiller mellom studentene.

Det er stor spredning mellom utdanningstyper når vi ser på hvor stor andel som opplevde at hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver enn vanlig skoleeksamen: Fra over 70 prosent blant studenter innen utdanningstypene bioingeniør, samferdsel og sikkerhet og ernæring og folkehelse, til under 30 prosent blant studenter innen musikk, dans og drama og bildende kunst og kunsthåndverk (figur 3.13).

Vi ser at flere av de samme utdanningstypene går igjen for studenter som i stor grad mente at hjemmeeksamen ikke var godt egnet for studieprogrammet deres og som i liten grad opplevde at nettbasert hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver enn vanlig skoleeksamen.

Bachelorstudenter syntes nettbasert hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver enn masterstudentene: 61 prosent blant bachelorstudentene mot 52 prosent blant masterstudentene valgte svaralternativ 4 og 5.

Figur 4.13 «Nettbasert hjemmeeksamen hadde mer utfordrende oppgaver enn en vanlig skoleeksamen». Svarfordeling for de ti utdanningstypene med høyest og lavest andel, med mer enn 50 respondenter. Prosent.

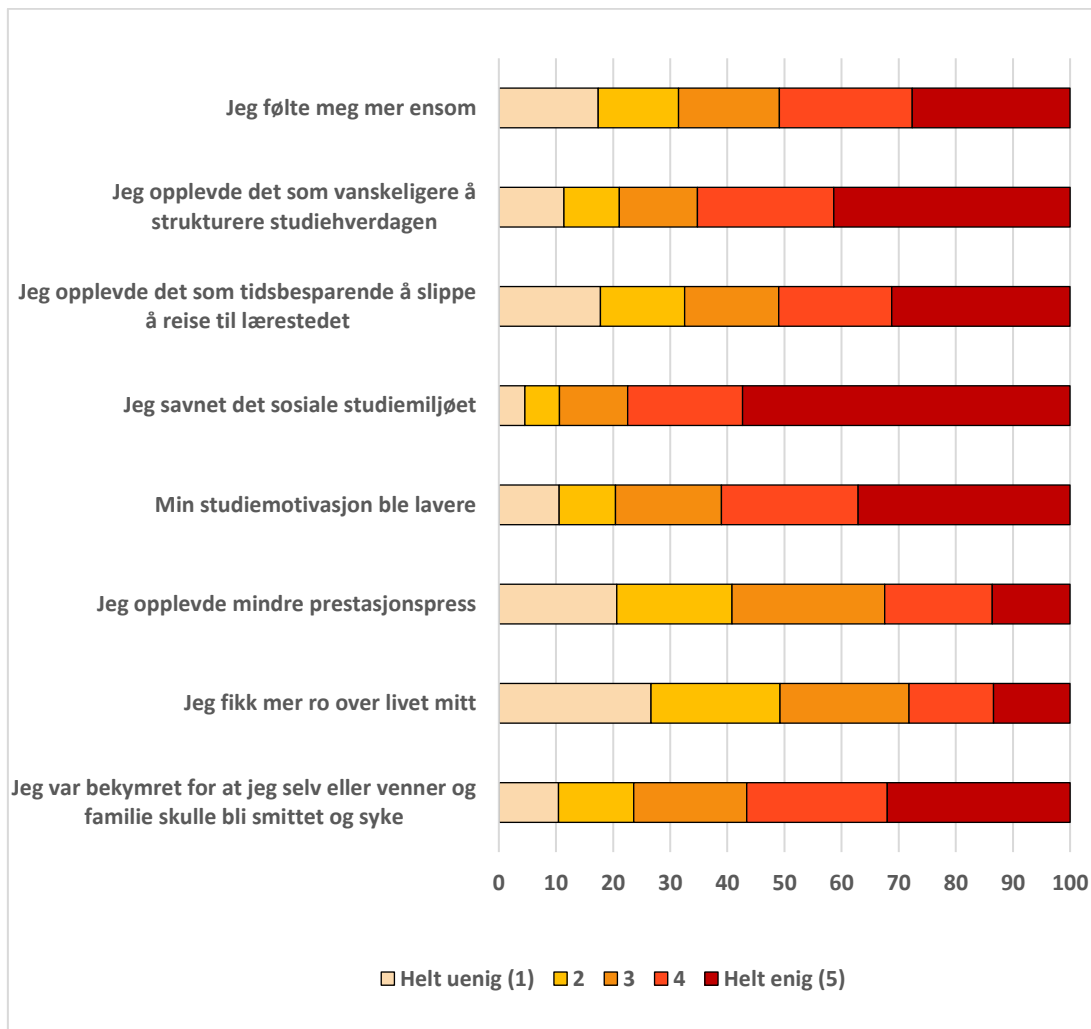

4.4 Psykososiale forhold

Nedstengingen etter 12. mars innebar en stor omveltning i hverdagen for mange. Undersøkelsen inneholdt en del spørsmål som angikk psykososiale forhold i perioden etter 12. mars. Figur 4.14 viser svarfordelingen på disse spørsmålene. Andel som svarte «vet ikke/ikke relevant» på disse spørsmålene lå på mellom 2–4 prosent, med unntak av spørsmålet om man opplevde mindre prestasjonspress hvor 9 prosent svarte «vet ikke /

ikke relevant» og spørsmålet om man fikk økonomiske problemer hvor hele 19 prosent svarte «vet ikke / ikke relevant». De som har svart «vet ikke / ikke relevant» er ikke tatt med i beregning av svarfordeling i figuren.

Figur 4.14 Hvor enig er du i de følgende påstandene om psykososiale forhold etter 12. mars og resten av vårsemesteret 2020? Prosent.

Resultatene peker mot at et flertall av studentene opplevde seg mer ensomme og savnet det sosiale studiemiljøet, samtidig med at studiemotivasjonen ble lavere og de opplevde det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen. Vi skal se litt nærmere på noen av disse resultatene i de neste kapitlene.

Når det gjelder opplevd prestasjonspress, var det kun 1 av 3 som sa seg enige i at de opplevde *mindre* prestasjonspress i vårsemesteret.

Halvparten av studentene opplevde det som tidsbesparende å slippe å reise til lærestedet, men samtidig var det rundt halvparten som ikke opplevde å få mer ro i livet sitt. Mange var bekymret for å bli syke selv eller at familie og venner skulle bli syke.

Ett av spørsmålene om psykososiale forhold var om man opplevde å få økonomiske problemer som følge av permittering eller mindre deltidsjobbing i vårsemesteret 2020 (ikke med i figuren). Flertallet av studentene opplevde ikke å få økonomiske problemer som følge av permittering eller mindre jobbing – 70 prosent svarte kategori 1 eller 2 på dette spørsmålet, mens for 20 prosent var dette en realitet (svarkategori 4 eller 5). Vi så også i kapittel 2.16 at 39 prosent av studentene brukte mindre tid en vanlig på betalt arbeid fra 12. mars og resten av vårsemesteret.

4.4.1 Tap av sosialt studiemiljø

I kapittel 2.5 så vi at indeksverdien for faglig og sosialt miljø har gått ned i 2020 sammenlignet med tidligere år. Det var spesielt gjennomsnittsverdien på spørsmålet om tilfredshet med det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet som var lavere enn tidligere år. Mye tyder på at vårsemesteret etter 12. mars hadde store konsekvenser for det sosiale studiemiljøet. Halvparten av dem som deltok i undersøkelsen følte seg mer ensom i tiden etter 12. mars, og hele 77 prosent savnet det sosiale studiemiljøet.

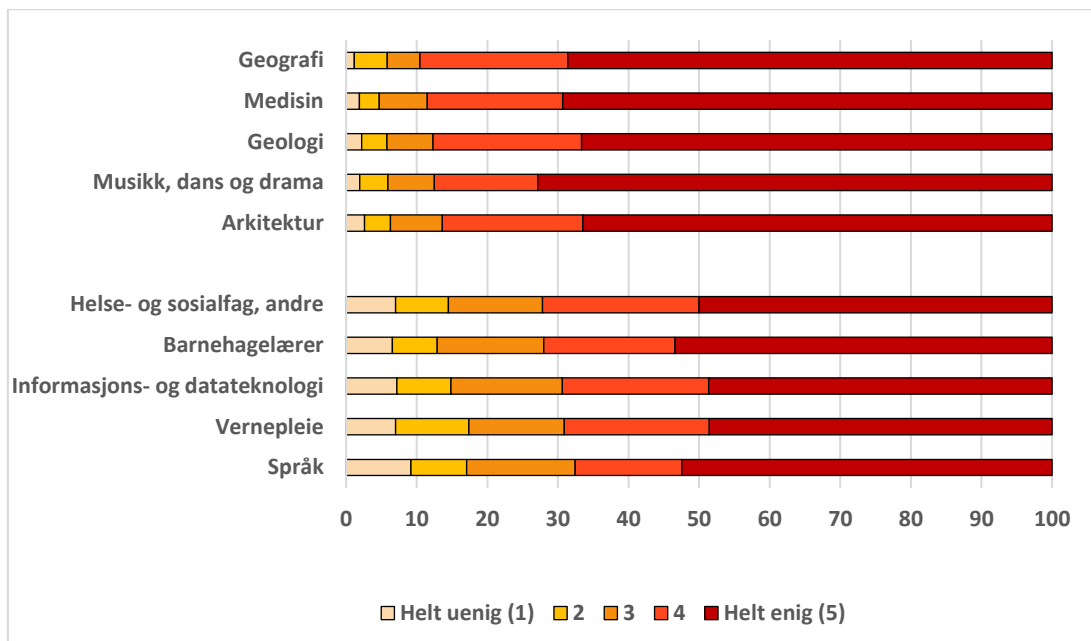
Følelse av ensomhet og savnet av sosialt studiemiljø var stort uavhengig av studienivå: Svarfordelingen på disse spørsmålene var omtrent lik for studenter på bachelornivå som for studenter på masternivå.

Studenter med ansvar for barn hjemme har ikke opplevd det sosiale tapet knyttet til nedstengingen i like sterkt: 64 prosent av dem som hadde ansvar for barn hjemme var enige i utsagnet om at de savnet det sosiale studiemiljøet, mot 79 prosent blant dem som ikke hadde ansvar for barn. Det samme ser vi når det gjelder følelse av ensomhet – 36 prosent av dem som hadde ansvar for barn hjemme etter nedstengningen 12. mars var enige i utsagnet om at de følte seg ensomme, mot 53 prosent av dem som ikke hadde ansvar for barn hjemme.

Figur 4.15 viser hvordan svarfordelingen på spørsmålet «Jeg savnet det sosiale studiemiljøet» er når vi bryter ned på utdanningstyper, og her ser vi store forskjeller.

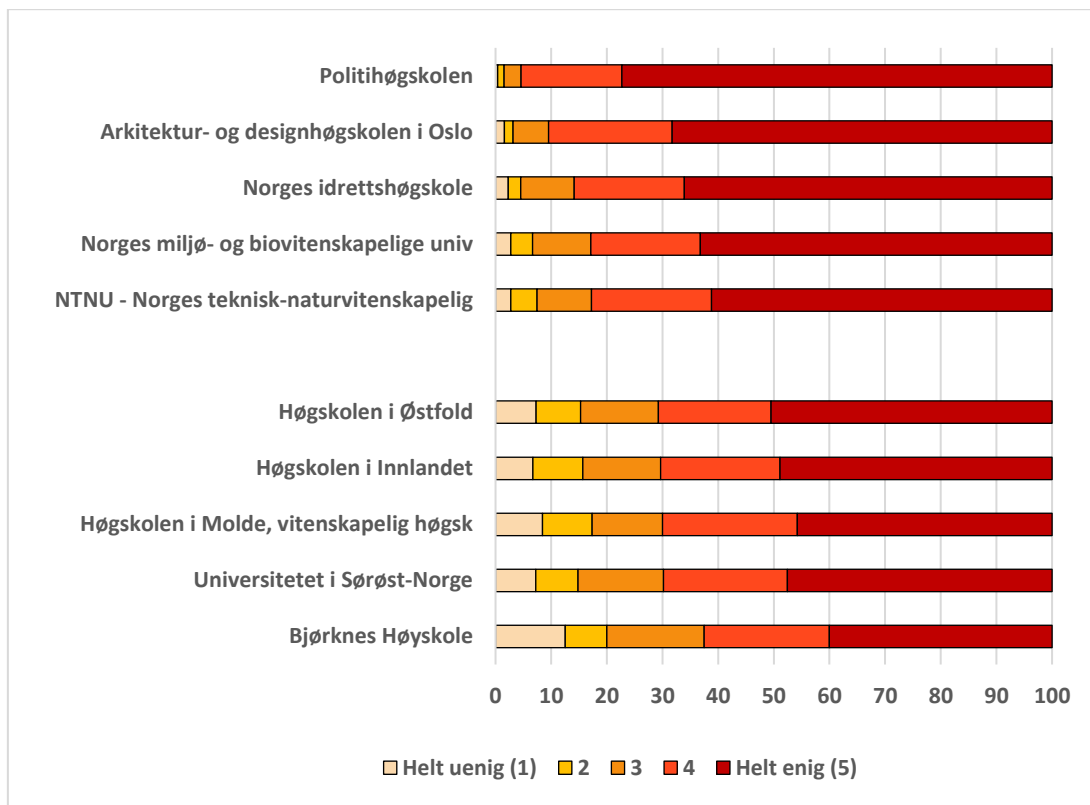
Figur 4.15 «Jeg savnet det sosiale studiemiljøet». Svarfordeling blant de ti utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

Andelen som var enige i utsagnet om at de savnet det sosiale studiemiljøet var høy for alle utdanningstyper, med studenter innen geografi, medisin, geologi, musikk, dans og drama og arkitektur på topp med hele 86–90 prosent. Lavest andel var det blant studenter innen språkfag, vernepleie og informasjons- og datateknologi, med like under 70 prosent.

Dette spørsmålet kan også være interessant å se på institusjonsnivå, for å se om studenter ved noen institusjoner opplevde større savn av studiemiljø enn ved andre institusjoner. Figur 4.16 viser hvordan svarfordelingen på spørsmålet var fordelt på ti av institusjonene.

Figur 4.16 «Jeg savnet det sosiale studiemiljøet». Svarfordeling blant de ti institusjonene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

Vi ser stor variasjon her også, med Politihøgskolen hvor hele 95 prosent svarte 4 eller 5 mot Bjørknes Høyskole med 63 prosent. Mange av de små institusjonene med færre enn 50 respondenter hadde lav andel som svarte svarkategori 4 og 5.

Det kan være ulike grunner til at noen institusjoner har en lavere andel studenter som opplevde det sosiale savnet enn andre: Det kan være at arbeidsformene på studieprogrammene de tilbyr har egnet seg bedre for digital samhandling, at studentene ved institusjonen har klart å opprettholde god kontakt til tross for nedstengingen eller at studentene på noen institusjoner i stor grad har vært i en livssituasjon eller studiesituasjon hvor det sosiale miljøet ikke har vært så viktig, og at nedstengningen dermed ikke medførte like stort tap.

4.4.2 Lavere studiemotivasjon

To av tre (65 prosent) opplevde det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen og nesten like stor andel (61 prosent) opplevde at studiemotivasjonen ble lavere (figur 4.14).

Det er noe forskjeller på 3-årig bachelor- og 2-årig masterstudenter som heller mot at det var litt vanskeligere for bachelorstudentene: 66 mot 62 prosent opplevde det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen, og 61 mot 58 prosent opplevde at studiemotivasjonen ble lavere.

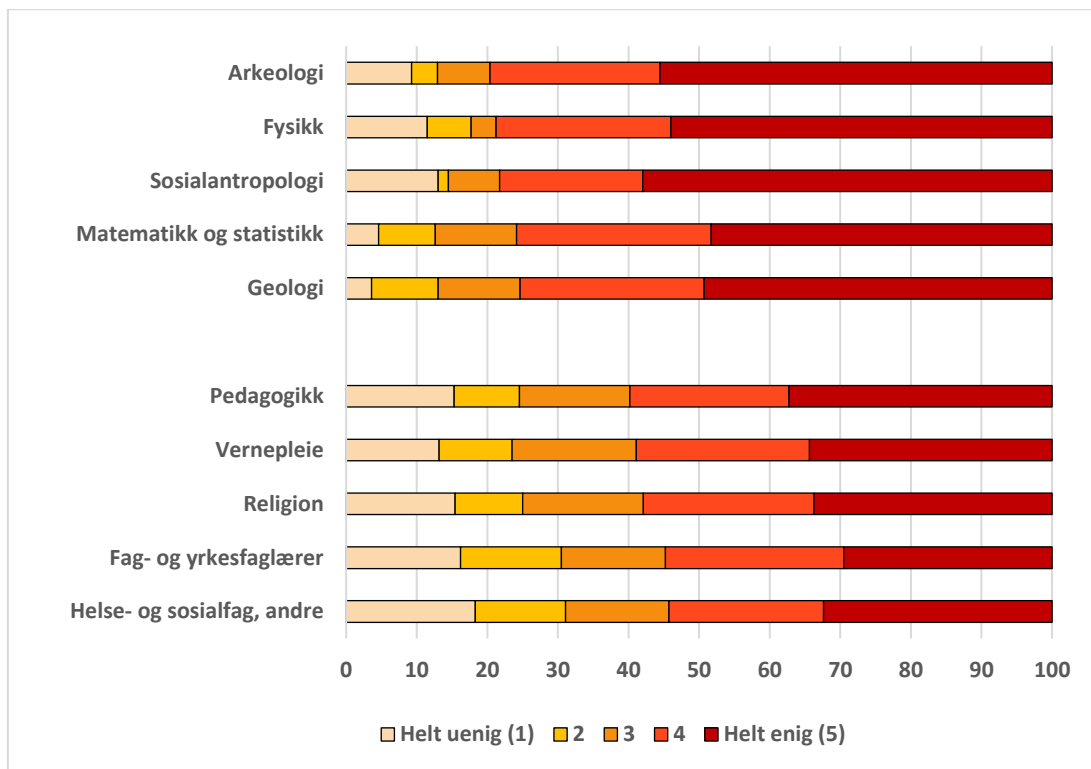
At såpass høy andel av studentene opplevde at studiemotivasjonen ble lavere etter 12. mars og resten av vårsemesteret, ser vi også på det generelle spørsmålet i Studiebarometeret «Jeg er motivert for studieinnsats». Dette spørsmålet er med i undersøkelsen hvert år, og gjennomsnittsverdien har gått ned i 2020 sammenlignet med tidligere år (kapittel 2.11). Vi ser også at tidsbruken på organiserte læringsaktiviteter har gått ned, og at tidsbruk på egenstudier har økt (kapittel 2.16). Det kan ha hatt konsekvenser for studiemotivasjonen. Samtidig så vi at hele 66 prosent av alle studentene var enige i utsagnet «Jeg syntes undervisningen på nett var mindre motiverende» (kapittel 4.2).

Vi kan anta at lavere studiemotivasjon kan ha sammenheng med hvordan de opplevde den digitale undervisningen. Mange opplevde at læringsutbyttet var dårligere etter 12. mars sammenlignet med før. Hele 75 prosent av dem som opplevde at læringsutbyttet ble dårligere etter 12. mars opplevde også at studiemotivasjonen ble lavere, mot bare 16 prosent av dem som opplevde at læringsutbyttet var bedre etter 12. mars.

Det var et mindretall av studentene som hadde ansvar for barn hjemme som følge av nedstengningen etter 12. mars (10 prosent), og vi har i forrige kapittel sett at disse i mindre grad opplevde ensomhet og savn av sosialt studiemiljø. Vi ser samtidig at dette er en gruppe hvor nedstengingen ikke i like stor grad førte til at de mistet studiemotivasjonen eller opplevde det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen: 39 prosent av dem som hadde ansvar for barn hjemme oppga at de opplevde at studiemotivasjonen ble lavere, mot 63 prosent blant dem som ikke hadde barn hjemme. Blant dem med barn hjemme opplevde kun 48 prosent det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen, mot 67 prosent av dem som ikke hadde barn hjemme.

Å ha et egnet sted å jobbe med studier kan også ha hatt betydning for studiemotivasjon og mulighet til å strukturere studiehverdagen. Studenter med tilgang på et egnet sted å jobbe med studier oppga i mindre grad å ha en lavere studiemotivasjon sammenlignet med studenter som ikke hadde en godt egnet arbeidsplass (49 prosent mot 70 prosent). I tillegg oppga en lavere andel studenter med en godt egnet arbeidsplass at de syntes det var vanskelig å strukturere studiehverdagen, enn dem som ikke hadde en godt egnet plass (52 prosent mot 75 prosent).

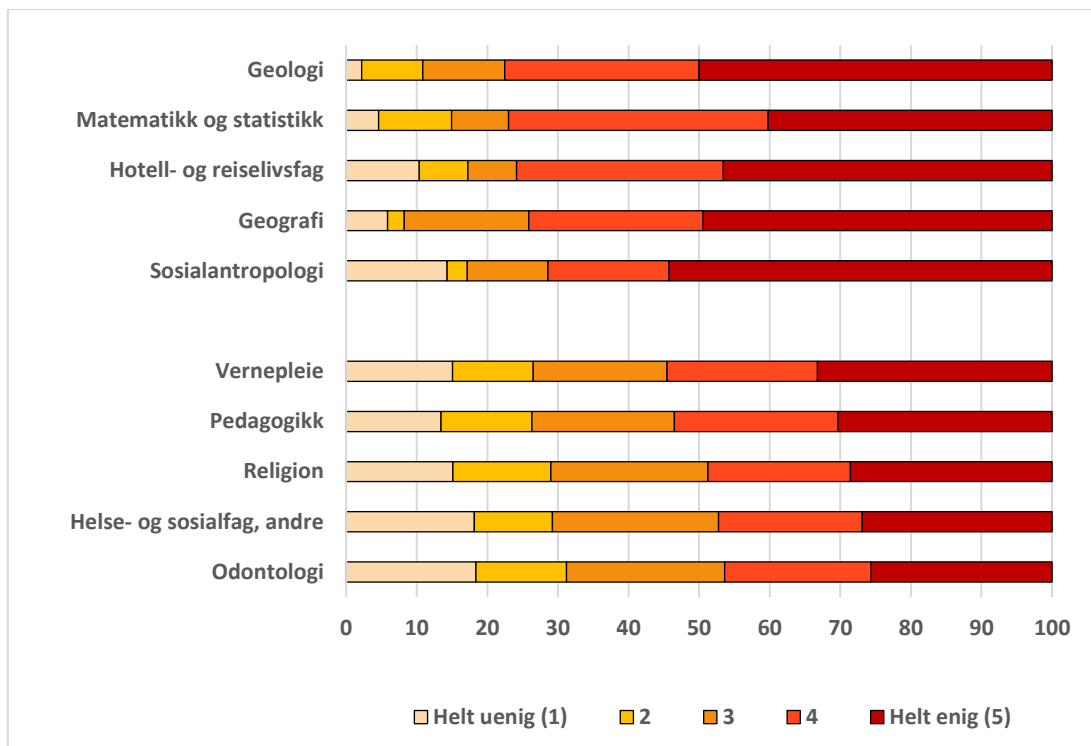
Figur 4.17 «Jeg opplevde det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen». Svarfordeling blant de ti utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

Når det gjelder variasjon mellom utdanningstyper, ser vi at for utsagnet «Jeg opplevde det som vanskeligere å strukturere studiehverdagen» varierer andelen enige fra 75–80 prosent blant studenter på arkeologi, fysikk, sosialantropologi, matematikk og statistikk og geologi, til 55–60 prosent blant studenter på pedagogikk, vernepleie, religion, fag- og yrkesfaglærer og helse- og sosialfag, andre (figur 4.17).

Studenter innen geologi, matematikk og statistikk og sosialantropologi var blant dem som opplevde det som vanskeligst å strukturere studiehverdagen, og de var også blant dem som i størst grad opplevde at studiemotivasjonen ble lavere (over 70 prosent). I andre enden fant vi studenter innen pedagogikk, vernepleie, religion og helse og sosialfag, andre som i minst grad opplevde det som vanskelig å strukturere studiehverdagen, og disse var også blant dem som i minst grad svarte at studiemotivasjonen ble lavere (rundt halvparten svarte 4 eller 5 på dette spørsmålet, figur 4.18).

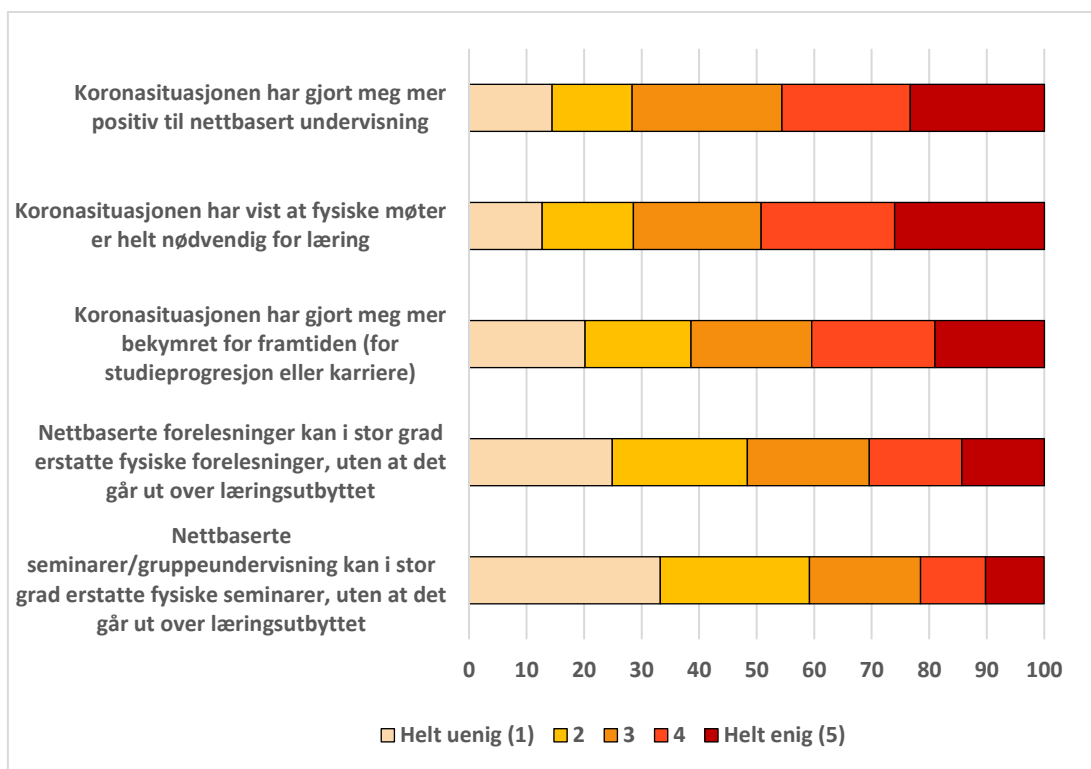
Figur 4.18 «Min studiemotivasjon ble lavere». Svarfordeling blant de ti utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

4.5 Holdning til nettbasert undervisning

Studentene fikk til slutt noen spørsmål som omhandlet holdninger til nettbasert utdanning. Figur 4.19 viser svarfordelingen for de ulike påstandene. Andel «vet ikke/ikke relevant» var generelt veldig lav på disse spørsmålene (2–7 prosent) og er ikke tatt med i beregningen av svarfordelingen.

Figur 4.19 Hvor enig er du i de følgende påstandene? Prosent.

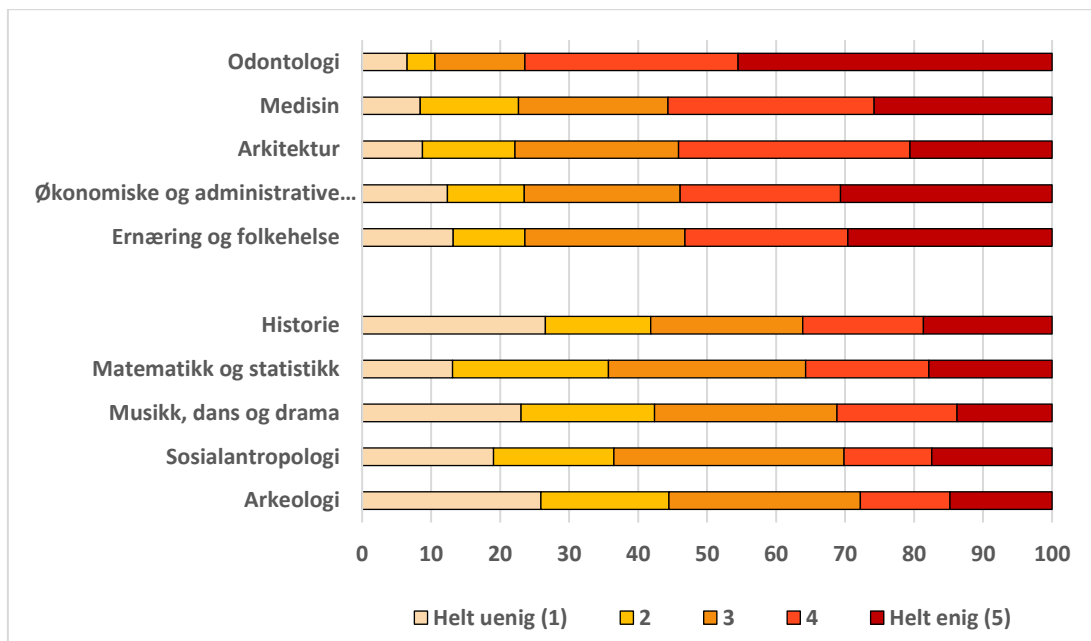

Nesten halvparten har blitt mer positive til nettbasert undervisning etter koronasituasjonen. Til tross for utfordringene mange har opplevd, har mange kanskje også sett nye muligheter, og de har gjort seg nye erfaringer. Hvorvidt man har blitt mer positiv til nettbasert utdanning vil nok avhenge mye av de erfaringene man har gjort seg både i vårsemesteret 2020, men også i starten av høstsemesteret da studiestedene var mer forberedt på den digitale undervisningen.

Det er en noe høyere andel blant masterstudentene som har blitt mer positive til nettbasert undervisningen enn blant bachelorstudentene (49 prosent av masterstudentene, mot 43 prosent blant bachelorstudentene).

Vi ser at det er stor variasjon mellom utdanningstyper, med studenter tilknyttet odontologi som de desidert mest positive (76 prosent). Dette er hele 20 prosentpoeng høyere enn de neste utdanningstypene; medisin, arkitektur, økonomiske og administrative fag og ernæring og folkehelse (rundt 55 prosent). Studenter på arkeologiske utdanninger, sosialantropologi og musikk, dans og drama er de som i minst grad opplever at koronasituasjonen har gjort dem mer positive til nettbasert undervisning, med rundt 30 prosent som var enige i utsagnet (figur 4.20).

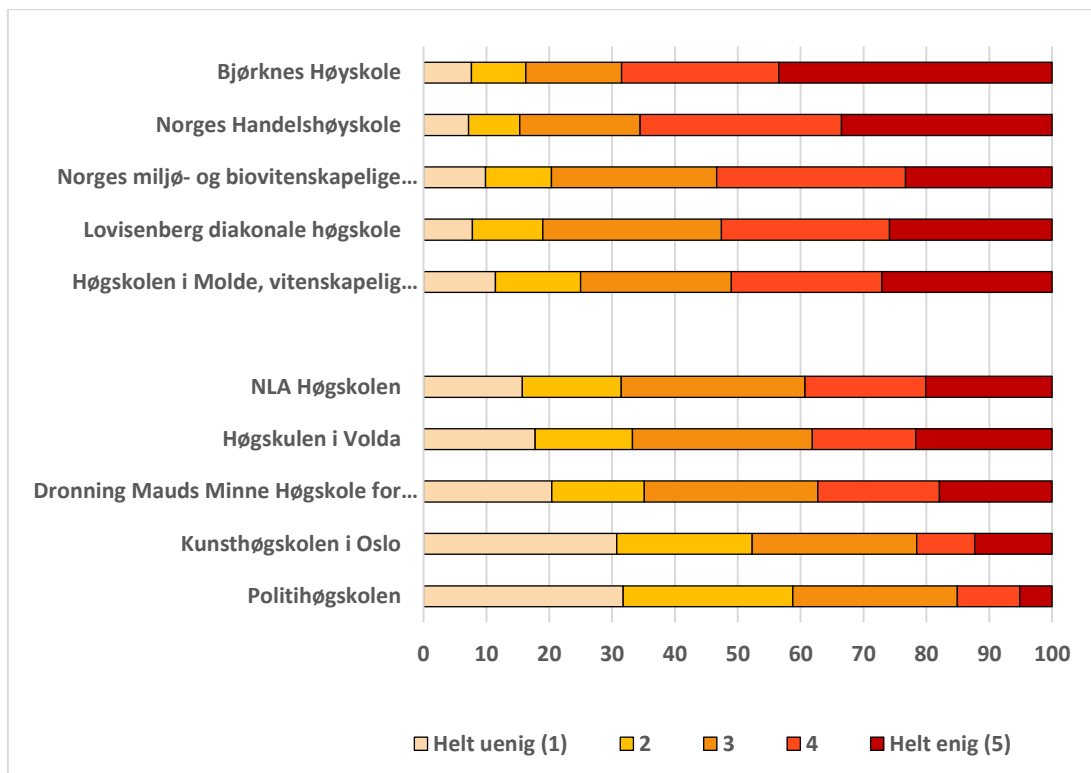
Figur 4.20 «Koronasituasjonen har gjort meg mer positiv til nettbasert undervisning». Svarfordeling blant de ti utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

Andel studenter som sier at koronasituasjonen har gjort dem mer positive til nettbasert undervisning, varierer også mellom de ulike institusjonene, fra Bjørknes Høyskole med en andel på 68 prosent til Politihøgskolen med en andel på 15 prosent (figur 4.21). Bjørknes Høyskole hadde en høy andel nettbasert undervisning også før 12. mars, slik at dette er et lærested som i utgangspunktet har mange studenter som er vant med nettbasert undervisning.

Mange av de små institusjonene med færre enn 50 svarende har en lav andel studenter som har blitt mer positive til nettbasert undervisning (disse vises ikke i figuren da der er kun institusjoner med flere enn 50 svarende inkludert).

Figur 4.21 «Koronasituasjonen har gjort meg mer positiv til nettbasert undervisning». Svarfordeling blant de ti institusjonene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

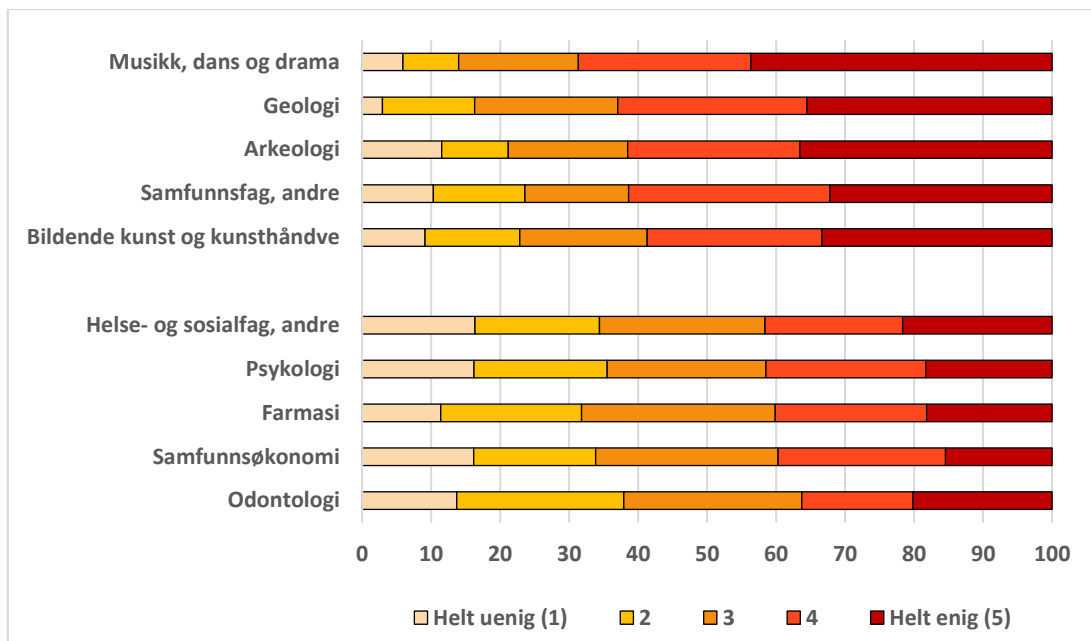
Samtidig som nesten halvparten av studentene sier de har blitt mer positive til nettbasert undervisning på grunn av koronasituasjonen, mener omtrent halvparten også at fysiske møter er nødvendige for læring (figur 4.19). Nesten 30 prosent mener imidlertid at det ikke er nødvendig. Bachelorstudenter mener i litt større grad enn masterstudenter at fysiske møter er nødvendige for læring (52 prosent mot 46 prosent).

Halvparten mener at nettbaserte forelesninger ikke kan erstatte fysiske forelesninger uten at det går ut over læringsutbyttet, mens hele 60 prosent mener at nettbaserte seminarer ikke kan erstatte fysiske seminarer. Bare 20 prosent er positive til at nettbaserte seminarer kan erstatte fysiske (figur 4.19).

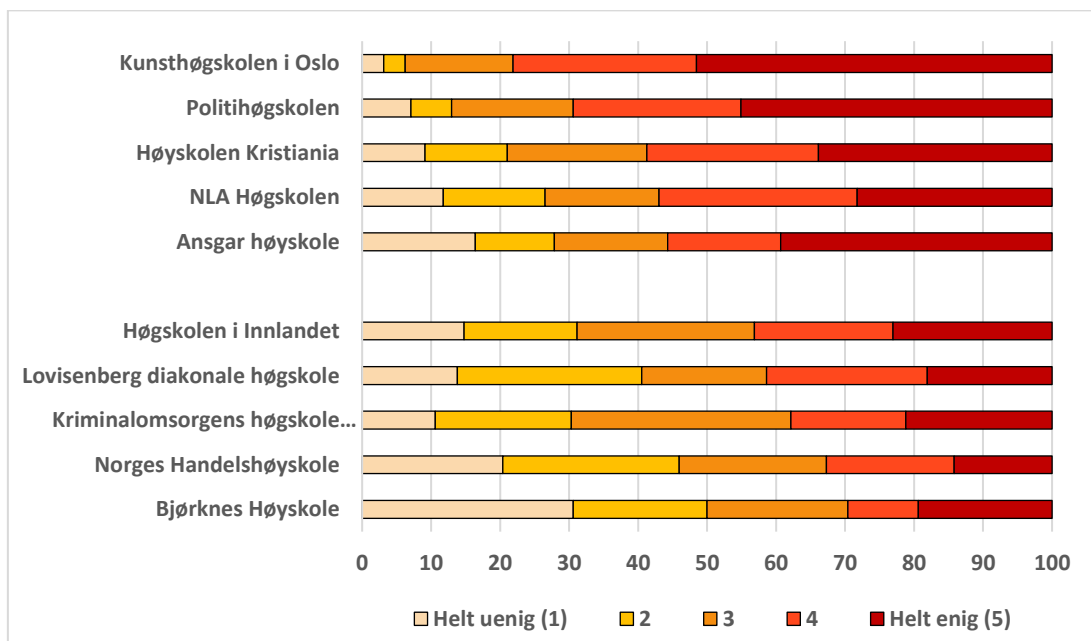
Hvorvidt man opplever at fysiske møter er nødvendig for læring, kan variere etter hva man studerer og hvilke undervisningsformer man har til vanlig, og hvor vellykket omleggingen til digital undervisning har vært for det enkelte studieprogram. Figur 4.22 viser fordelingen mellom utdanningstyper, og figur 4.23 viser fordelingen etter institusjon.

Figur 4.22 «Koronasituasjonen har vist at fysiske møter er helt nødvendig for læring». Svarfordeling blant de ti utdanningstypene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

Figur 4.23 «Koronasituasjonen har vist at fysiske møter er helt nødvendig for læring». Svarfordeling blant de ti institusjonene med lavest og høyest andel som svarte 4 og 5, og med mer enn 50 respondenter. Prosent.

Vi ser at blant utøvende og praktiske utdanningstyper som musikk, dans og drama og bildende kunst og håndverk er studentene mest enige i at fysiske møter er helt nødvendige for læring, med henholdsvis 69 og 59 prosent (figur 4.22). Vi ser også at Kunsthøgskolen i Oslo har høyest andel av studenter som mener at fysiske møter er helt nødvendige for

læring (78 prosent, figur 4.23). Videre er det en høy andel av studentene ved Politihøgskolen som også opplever at fysiske møter er helt nødvendige for læring (69 prosent). Det var også flere av de små institusjonene med færre enn 50 svarende som hadde en høy andel blant studentene som mente at fysiske møter var nødvendige. Ved Bjørknes Høyskole – som fra før har en høy andel nettbaserte studier – er det lavest andel av studenter som mener at fysiske møter er helt nødvendige for læring (kun 30 prosent).

Vedlegg 1 Fordeling på utdanningstyper

Utdanningstype	Antall	Andel
I alt	30 250	100,0
Arkeologi	69	0,2
Arkitektur	253	0,8
Barnehagelærer	1 211	4,0
Barnevern	308	1,0
Bildende kunst og kunsthåndverk	443	1,5
Bioingeniør	229	0,8
Biologi	558	1,8
Ergo- og fysioterapi	482	1,6
Ernæring og folkehelse	329	1,1
Fag- og yrkesfaglærer	261	0,9
Farmasi	172	0,6
Filosofi	55	0,2
Fysikk	152	0,5
Geografi	114	0,4
Geologi	158	0,5
Grunnskolelærer	1 485	4,9
Handel og markedsføring	314	1,0
Helse- og sosialfag, andre	1 113	3,7
Historie	247	0,8
Hotell- og reiselivsfag	88	0,3
Humanistiske fag, andre	380	1,3
Idrett	479	1,6
Informasjons- og datateknologi	1 059	3,5
Ingeniør	1 552	5,1
Juridiske fag	898	3,0
Kjemi	228	0,8
Lektor	753	2,5
Matematikk og statistikk	113	0,4
Medie- og informasjonsfag	665	2,2
Medisin	581	1,9
Musikk, dans og drama	587	1,9
Naturvitenskapelige fag, andre	662	2,2
Odontologi	154	0,5
Pedagogikk	953	3,2
Primærnæring	203	0,7
Psykologi	912	3,0
Religion	311	1,0
Samferdsel og sikkerhet	930	3,1
Samfunnsfag, andre	308	1,0
Samfunnsøkonomi	196	0,6
Sivilingeniør	1 960	6,5
Sosialantropologi	94	0,3
Sosialt arbeid	505	1,7
Sosiologi	175	0,6
Språk	432	1,4
Statsvitenskap	711	2,4
Sykepleie	2 374	7,8
Vernepleie	522	1,7
Økonomiske og administrative fag	3 512	11,6

Vedlegg 2 Indeksverdier etter utdanningstype

	Antall	Undervisning	Tilbakemeld/veiledning	Læringssmiljø	Organisering	Vurdering	Inspirasjon	Eget engasjement	Forventninger	Digitalisering	Praksis	Tilknyttet arbeidslivet
I alt	30 250	3,7	3,3	3,6	3,5	4,0	3,8	3,6	3,7	3,3	3,8	3,1
Arkeologi	69	3,9	3,3	3,7	3,6	4,1	3,9	3,5	3,8	2,9	4,4	3,0
Arkitektur	253	4,0	3,8	3,9	3,5	4,0	4,1	4,0	3,9	3,5	3,7	3,4
Barnehagelærer	1 211	3,7	3,3	3,6	3,2	4,0	3,7	3,5	3,8	3,0	3,8	3,3
Barnevern	308	3,5	3,0	3,4	3,4	3,9	3,6	3,6	3,6	2,9	3,5	3,4
Bildende kunst og kunsthåndverk	443	3,9	3,6	3,7	3,4	3,9	3,8	3,9	3,8	3,4	3,9	3,2
Bioingeniør	229	3,8	3,6	3,8	3,8	4,0	3,9	3,6	4,0	3,5	4,3	3,3
Biologi	558	3,8	3,4	3,7	3,5	3,9	3,9	3,6	3,7	3,5		2,7
Ergo- og fysioterapi	482	3,8	3,3	3,8	3,4	4,0	3,9	3,8	4,0	3,1	3,8	3,4
Ernæring og folkehelse	329	3,9	3,4	3,7	3,6	4,0	4,0	3,8	3,8	3,4	3,8	2,9
Fag- og yrkesfaglærer	261	3,9	3,4	4,1	3,4	3,9	3,8	3,8	4,0	3,3	3,9	3,4
Farmasi	172	3,7	3,5	3,8	3,7	3,9	3,9	3,6	3,9	3,4	3,6	3,3
Filosofi	55	3,8	3,2	3,3	3,7	4,1	4,1	3,8	3,5	2,9		1,9
Fysikk	152	3,8	3,8	3,9	3,7	4,1	4,2	3,5	3,6	3,6		2,3
Geografi	114	3,7	3,4	3,5	3,4	4,0	3,7	3,5	3,6	3,6		2,4
Geologi	158	3,9	3,7	4,1	3,7	4,2	4,0	3,7	3,6	3,7		2,9
Grunnskolelærere	1 485	3,5	3,2	3,7	3,1	3,8	3,5	3,3	3,7	3,2	3,8	3,4
Handel og markedsføring	314	3,5	3,0	3,4	3,6	3,9	3,6	3,5	3,6	3,4		2,7
Helse- og sosialfag, andre	1 113	3,9	3,4	3,8	3,5	4,0	4,0	3,8	3,9	3,4	3,8	3,4
Historie	247	3,8	3,5	3,2	3,5	4,1	3,8	3,5	3,7	3,0		2,0
Hotell- og reiselivsfag	88	3,3	2,9	3,2	3,4	3,7	3,3	3,1	3,4	3,2	2,9	2,8
Humanistiske fag, andre	380	3,9	3,4	3,5	3,6	4,0	3,8	3,6	3,7	3,3	3,6	2,7
Idrett	479	4,0	3,4	3,9	3,7	4,0	3,9	3,6	3,8	3,3	3,8	3,0
Informasjons- og datateknologi	1 059	3,5	3,3	3,5	3,6	4,0	3,8	3,5	3,5	3,6		3,0
Ingeniør	1 552	3,4	3,1	3,6	3,5	3,9	3,7	3,4	3,4	3,4		2,7
Juridiske fag	898	3,8	3,1	3,4	3,7	4,0	4,0	3,8	3,9	3,3	4,0	2,9
Kjemi	228	3,8	3,5	3,7	3,5	3,9	3,8	3,6	3,7	3,4		2,6
Lektor	753	3,5	3,1	3,5	3,3	3,9	3,5	3,5	3,5	2,9	3,6	3,1
Matematikk og statistikk	113	3,5	3,7	3,5	3,7	4,1	3,9	3,4	3,2	3,3		2,2
Medie- og informasjonsfag	665	3,8	3,5	3,6	3,3	3,9	3,7	3,6	3,7	3,4	3,8	3,2
Medisin	581	3,5	2,9	3,8	3,5	3,7	4,0	3,9	3,7	2,8	3,9	3,7
Musikk, dans og drama	587	4,2	3,9	4,1	3,4	4,0	4,1	3,9	4,1	3,2	4,1	3,4
Naturvitenskapelige fag, andre	662	3,8	3,5	3,8	3,7	4,0	3,9	3,7	3,7	3,6	3,6	3,2
Ontologi	154	3,6	3,3	3,7	3,4	3,9	3,9	4,0	4,1	3,1	4,2	3,6

	Antall	Under visning	Tilbakemeld/veil	Læring smiljø	Organisering	Vurdering	Inspirasjon	Eget engasjement	Forventninger	Digitalisering	Praksis	Tilknytn arb.livet
Pedagogikk	953	3,7	3,3	3,4	3,5	4,0	3,8	3,6	3,7	3,3	3,6	2,8
Primærnæring	203	3,8	3,4	3,9	3,5	4,0	3,8	3,6	3,6	3,4		3,3
Psykologi	912	3,8	3,1	3,4	3,5	4,0	3,9	3,7	3,5	3,3	3,9	2,9
Religion	311	4,2	3,9	3,9	3,9	4,2	4,1	3,7	3,8	3,7	4,3	3,0
Samferdsel og sikkerhet	930	3,8	3,4	3,9	3,6	3,9	3,9	3,8	3,8	3,4	4,5	3,5
Samfunnsfag, andre	308	3,9	3,5	3,7	3,6	4,1	3,8	3,7	3,8	3,3	3,9	2,7
Samfunns-økonomi	196	3,5	3,1	3,3	3,7	4,0	3,7	3,5	3,2	3,3		2,7
Sivilingeniør	1 960	3,5	3,2	3,9	3,7	4,1	4,0	3,5	3,4	3,5	4,1	3,2
Sosialantropologi	94	3,9	3,6	3,5	3,7	4,3	3,9	3,6	3,7	3,3		2,5
Sosialt arbeid	505	3,5	2,9	3,4	3,4	3,9	3,6	3,5	3,6	3,0	3,8	3,3
Sosiologi	175	3,7	3,3	3,2	3,6	4,2	3,9	3,5	3,7	3,3		2,2
Språk	432	4,0	3,8	3,6	3,7	4,1	3,9	3,7	3,9	3,5	3,8	2,6
Statsvitenskap	711	3,7	3,3	3,4	3,7	4,1	3,9	3,6	3,6	3,3	3,4	2,4
Sykepleie	2 374	3,3	3,0	3,3	3,1	3,8	3,5	3,5	3,7	3,0	3,7	3,4
Vernepleie	522	3,5	3,1	3,4	3,4	3,9	3,6	3,5	3,6	3,2	3,7	3,4
Økonomiske og administrative fag	3 512	3,6	3,0	3,5	3,7	4,0	3,8	3,6	3,6	3,4	3,9	3,1

Vedlegg 3 Tidsbruk blant studenter på heltidsprogrammer

Tallene for tidsbruk viser gjennomsnittlig antall timer per uke. Total faglig tidsbruk er beregnet på individnivå og deretter aggregert. Tallene gjelder for studenter på heltidsprogrammer.

	Antall	Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)	Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)	Total tidsbruk (studier)	Betalt arbeid
Totalt	30 250	14,6	19,0	33,9	8,9
Arkeologi	69	9,9	17,4	27,1	6,1
Arkitektur	253	16,6	26,8	43,4	4,9
Barnehagelærer	1 211	19,5	12,2	30,5	7,7
Barnevern	308	15,5	15,0	30,1	8,4
Bildende kunst og kunsthåndverk	443	15,0	24,8	39,6	5,4
Bioingeniør	229	20,8	15,8	36,4	6,7
Biologi	558	16,3	20,3	36,6	5,8
Ergo- og fysioterapi	482	18,1	16,4	34,1	7,4
Ernæring og folkehelse	329	13,7	18,7	32,2	9,7
Fag- og yrkesfaglærer	261	17,8	12,9	30,5	10,9
Farmasi	172	17,0	21,9	38,9	5,9
Filosofi	55	6,6	21,7	28,3	8,0
Fysikk	152	12,9	26,9	38,6	4,6
Geografi	114	8,0	21,5	29,4	6,4
Geologi	158	15,2	22,9	38,0	5,2
Grunnskolelærer	1 485	16,0	12,4	28,1	8,4
Handel og markedsføring	314	11,9	18,7	30,5	9,4
Helse- og sosialfag, andre	1 113	20,5	16,4	36,4	10,5
Historie	247	7,3	21,9	29,1	9,7
Hotell- og reiselivsfag	88	13,0	18,2	31,2	6,9
Humanistiske fag, andre	380	8,5	17,6	25,8	9,3
Idrett	479	13,7	16,8	29,4	7,0
Informasjons- og datateknologi	1 059	12,6	22,8	35,1	7,3
Ingeniør	1 552	15,5	21,6	36,6	6,0
Juridiske fag	898	8,5	27,6	35,9	7,7
Kjemi	228	16,5	23,3	39,6	6,3
Lektor	753	11,9	18,0	29,9	7,1
Matematikk og statistikk	113	11,4	26,1	35,4	5,4
Medie- og informasjonsfag	665	15,3	15,7	30,9	6,2
Medisin	581	21,0	22,3	43,4	6,6
Musikk, dans og drama	587	18,9	16,5	34,8	5,4
Naturvitenskapelige fag, andre	662	13,8	24,9	38,4	5,7
Odontologi	154	27,1	21,6	48,7	4,1
Pedagogikk	953	9,2	17,6	26,5	12,4
Primærnæring	203	15,7	16,7	32,3	6,0
Psykologi	912	10,0	21,0	30,9	7,7
Religion	311	11,6	17,2	28,6	10,3
Samferdsel og sikkerhet	930	22,2	14,8	36,6	9,3
Samfunnsfag, andre	308	10,3	18,7	28,9	9,9
Samfunnsøkonomi	196	11,5	21,6	33,0	6,4
Sivilingeniør	1 960	14,7	24,3	39,0	3,9
Sosialantropologi	94	8,1	22,9	30,6	9,0
Sosialt arbeid	505	13,5	15,3	28,6	8,6

	Antall	Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)	Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)	Total tidsbruk (studier)	Betalt arbeid
Sosiologi	175	7,8	19,3	27,0	6,6
Språk	432	8,9	17,5	25,8	10,8
Statsvitenskap	711	8,3	21,0	29,1	9,1
Sykepleie	2 374	21,1	18,3	38,6	10,2
Vernepleie	522	20,2	13,7	33,6	10,2
Økonomiske og administrative fag	3 512	11,9	20,8	32,2	9,7

Vedlegg 4 Overordnet tilfredshet etter utdanningstype

	Antall	Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på
I alt	30 250	4,0
Arkeologi	69	4,1
Arkitektur	253	4,1
Barnehagelærer	1 211	4,0
Barnevern	308	4,1
Bildende kunst og kunsthåndverk	443	4,0
Bioingeniør	229	4,2
Biologi	558	4,1
Ergo- og fysioterapi	482	4,1
Ernæring og folkehelse	329	4,1
Fag- og yrkesfaglærer	261	4,1
Farmasi	172	4,2
Filosofi	55	4,1
Fysikk	152	4,2
Geografi	114	4,0
Geologi	158	4,2
Grunnskolelærer	1 485	3,8
Handel og markedsføring	314	4,0
Helse- og sosialfag, andre	1 113	4,1
Historie	247	3,9
Hotell- og reiselivsfag	88	3,6
Humanistiske fag, andre	380	4,0
Idrett	479	4,2
Informasjons- og datateknologi	1 059	3,9
Ingeniør	1 552	3,9
Juridiske fag	898	4,2
Kjemi	228	4,0
Lektor	753	3,8
Matematikk og statistikk	113	4,0
Medie- og informasjonsfag	665	3,9
Medisin	581	4,2
Musikk, dans og drama	587	4,2
Naturvitenskapelige fag, andre	662	4,1
Odontologi	154	4,2
Pedagogikk	953	3,9
Primærnæring	203	4,2
Psykologi	912	4,1
Religion	311	4,3
Samferdsel og sikkerhet	930	4,2
Samfunnsfag, andre	308	4,0
Samfunnsøkonomi	196	3,9
Sivilingeniør	1 960	4,2
Sosialantropologi	94	4,1
Sosialt arbeid	505	4,0
Sosiologi	175	4,1
Språk	432	4,1
Statsvitenskap	711	4,2
Sykepleie	2 374	3,9
Vernepleie	522	4,1
Økonomiske og administrative fag	3 512	4,1

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)